

ПОВЕРНЕННЯ УКРАЇНЦЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

"Даремно забули доблесні наші старі часи,

Бо йдемо куди – не відаємо."

Велесова книга.

ВСТУП ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНИ.

Стор Классен "Найстародавніша історія слов'ян" М. "Білі альви" 2005 рік ст. 8 – 9:

"Не станемо багато говорити про тих, які ставили собі в обов'язок знищити все те, що відноситься до Слов'ян, і особливо до Русів, до цих нечесних осіб належать: Байєр, Мюллер, Шлецер, Гебгарді, Паррот, Галлінг, Георгі і цілий ряд їх послідовників. Вони все руське, характерне привласнили своєму племені і навіть замахувались відняти у Слов'яно – Русів не тільки їх славу, велич, могутність, багатство, промисловість, торгівлю і всі чесноти, навіть і їх назву – назву Русів, знайоме здавна як Слов'янське, не тільки всім племенам Азійським, але і Ізраїльтянам, з часів пришествя їх в обітовану землю. І у них Руси стоять на чолі не тільки Римлян, а й давніх Греків - як їх предки"

На ст. 10 говориться, що Греки і Римляни перекручували наші назви, що приводить до хаосу. Як бачим, наша історія фальшувалась з давніх часів, і продовжує толочитись всякими толочками, залізнями, отрощенками їх послідовниками в наш час.

Історики можуть трактувати історію з вигодою для тих, хто їх кормить, але археологія це точна наука, отже будемо розглядати історію спираючись дані археології, палеографії, петрографії, палеоботаніки, палеоантропології, палеозоології, астрономії, геологічних, кліматичних умов, лінгвістики. З 80-х років минулого сторіччя появилася і палеогенетика яку використовують для підтасовки історії. Про це буде розглянуто нижче.

Як в совєтські часи, так і сьогодні книги по археології, антропології, лінгвістиці видаються мізерними накладками і багато встановлених в них фактів навіть не згадуються в сфальшованій історії яку нав'язують Українцям.

ЯК УКРАЇНЦІВ РОБЛЯТЬ МЕНШОВАРТІСНОЮ НАЦІЄЮ.

В 6 класі, нашим дітям, починають викладати, всесвітню історію, а вивчення історії України, в наших школах починається з 7 класу, паралельно з всесвітню.

А потім до закінчення школи, кожен рік викладаються паралельно всесвітня історія і як додаток історія України.

Всесвітня історія вивчається починаючи з доби неоліту. Вивчаються історії Єгипту, Шумеру, Ассирії, Персії, Фінікії, Іудеї, Індії, Китаю, Греції, Римської імперії, середньовічної Європи.

А вивчення Української історії, починається з 9 сторіччя, буцімто раніше на території України була пустка, а потім раптом невідомо звідкіля появились люди.

На додаток, з навчальної програми вилучили АСТРОНОМІЮ, а без знання астрономії неможливо вивчати нашу історію, так як в житті наших предків, дуже велику роль відігравав КОСМОС.

Всі головні свята, РІЗДВО, ВЕЛИКДЕНЬ, КУПАЛО, ПОКРОВА прив'язані до коловороту Землі навколо Соня. Українців з дитинства ставлять, як якась другорядну націю.

Майже по такій програмі, вивчається історія і в головному нашому навчальному закладі університеті імені Тараса Шевченка.

Вся різниця в тому, що на першому курсі вивчається археологія галопом по європам, а також паралельно з всесвітньою історією, вивчається і історія України, але і в університеті всесвітня історія вивчається з часів шумеру, а Українська історія, вивчається, як і в школі.

Згідно археології яку вивчають в університеті, на територію постійно одні приходили, яких, а потім приходили інші, які знищували попередніх і так аж до 10 сторіччя. Спочатку з півдня в ранньому палеоліті прийшли неандертальці, але їх в пізньому палеоліті витіснили кроманьйонці, в неоліті прийшли землероби з Анатолії, які стали Трипільцями, але вони прожили не довго їх витіснили ямники, після них прийшли катакомбники але і вони пропали, потім зі сходу приходять кіммерійці, їх виганяють скіфи, скіфів виганяють сармати, але і їх витіснили готи, а готів витіснили гуни, після них приходять авари, після того як вони пропали наступила пустка, аж до IX сторіччя, коли згідно фальшивки так званого літопису написаного чужородцями попами, появляється якийсь рюрик, який буцім то був Новгородським князем з 862 по 879 рік, але самого Новгорода, ще не було, він був заснований лише в другій половині X сторіччя, цікаво в якому

Новгороді князував цей рюрик. Але коли піп писав свій фальшивий літопис не знав, що його брехню викриють археологи.

Оце такою історією пічкають українців.

А тепер розглянемо, як би написав історію, сучасний науківець, якби жив через тисячоріччя, розглядаючи два покоління, моє і моїх батьків.

Мої батьки жили в мазаній хаті на сохах, в такій як жили трипільці, тільки дах покритий не соломою, а бляхою (оцинкованими металевими листами), а в дідуся покриття даху було з соломи. Хата як зовні так і всередині була побілена вапном, а цоколь (призьба) була пофарбована червоною фарбою, двері, віконні блоки фарбувалися голубою фарбою. На стінах в хаті в рамки з фотографіями рідні, і рамки з вишиванками, в куті висіли образи все це обрамлялося вишитими рушниками, в хаті також була скриня.

Їжу готували в печі в горщиках, для молочних продуктів використовували глечики, мак м'яли в макітрах, в макітрах мастили вареники, воду гріли в металевих чавунах. Їли з керамічних мисок дерев'яними ложками. Зимом в хаті ставили ткацький верстат, для виготовлення тканини, в хаті була і прядка і гребінь для виготовлення шерстяної чи конопляної нитки. Для прасування використовувались рубель і качалка, а для прання були ночви. В повітці були коси, серпи, вила, сапи, граблі, ціпи, лопати, сокири, молотки і інший інвентар.

А наше покоління живе в багатоповерхових будинках, де немає печей, замість горщиків, глечиків, макітр, чавунів користуємося каструльками, чайниками, мисками, користуємося електричними прасками, пральними машинами, телевізорами, комп'ютерами.

Розглянувши артефакти, науківець, напише що мої батьки це кіммерійці, а ми їх діти це скіфи, які вигнали кіммерійців, а можливо напише що мої батьки це неандертальці, а наше покоління це кроманьйонці. Оце таку історію, напише сучасний науківець.

Свою дитину, вчив що на території України, людина була уже мільйон років біля с Королеве на Закарпатті, і ще багато місць де було виявлена діяльність людини на території України в давні часи, наприклад Молодове, Амвросіївка, Лука-Врублевська, Мізин, Межиріч, Гінці, Кам'яна Могила.

Чого варта одна Кам'яна могила, яку на сьогодні окупували москальська чума, і невідомо, що ці пройдисвіти можуть зробити, аж страшно подумати.

На стінах гrotів Кам'яної могили написана наша історія, від кам'яного віку до середньовіччя. Такого немає в жодній країні світу. В гротах Кам'яної Могили працюють іноземні науковці, особливо науковці Індії, які шукають корені Вед.

Починаючи з палеоліту на території України безперервно проживала біла людина, і на території України творилася світова історія, а історія інших країн була в залежності від української, звідкіля людина сучасного типу розійшлася по всьому світу розносячи свою культуру.

А з 10 сторіччя, після насадження нашим предкам чужорідної віри християнства, на нашій території розпочинаються братовбивчі війни та занепад, який продовжується до наших днів.

Про нашу мову.

Давність нашої мови тягнеться, ще з палеоліту.

В 2001 році в видавництві "Аратта" було видано перший том його досліджень шумеролога А. Кифішина: "Стародавня святина Кам'яна Могила. Дослід дешифровки протошумерського архіву XII – III тисячоріччя до н.е."

На стінах гrotів, нашої перлини, Кам'яної Могили, написано Український Літопис, від кам'яного віку і аж до середньовіччя. Такої пам'ятки немає в жодній країні світу. На сьогодні відомо про 65 гrotів та печер, на стінах та селях, яких за даними А. Кифішина виявлено 130 написів – панно і 160 камінних таблиць з написами, деякі з них пошкоджені і не піддаються прочитанню.

А. Кифішиним прочитано 40 панно і 16 камінних таблиць, ще до шумерського часу.

Історик Каве Фаррох в книзі "Перси" виданій в 2009 році М. "ЕКСМО"

на ст. 17 пише "Саме в Україні зародились традиції кінноти. Саме в Україні виникла індоєвропейська – мова, яка відома сьогодні, яка поширилася потім в Європу, Центральну Азію, Персію і Індію".

Польський філолог М. Красульський в 1880 році в Одесі опублікував працю на жаб'ячому язичку "ДАВНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ" в якій він прийшов до висновку: "Займаючись довгий час порівнянням арійських мов, я прийшов до висновку, що українська мова є старшою не лише за усі слов'янські, не виключаючи так звану старослов'янську, але й за санскрит, давньо-грецьку,

латину та інші арійські." Цитата наведена з книги "Чи є російська мова руською" Київ 2008 рік ст. 92.

Як бачимо, що Українцям - Русам ніякий придуманий Кирило чи Мефодій мови не створювали, а індоєвропейську мову, наші предки розповсюдили по всьому світу.

Нищення нашої мови та історії почалося коли Візантія отруїли князя Святослава, підступно вбили його малолітніх синів і силою нав'язала нашим предкам чужинського так званого владіміра, який і нищив і ВІРУ і МОВУ і ІСТОРІЮ наших предків. Він вогнем і мечем, вбиваючи мільйони русинів, нав'язав чужинську віру так зване християнство, завізши попів, та приніс братовбивчі війни, яких до нього не було. Ці попи притягли в Русь болгарську мову. Цю болгарську мову і до сьогодні проповідують попи, і вона лягла в основу болотяного язика. Але в Україні вона не прижилася, українці її не сприйняли. Болгарська мова, це мова наших предків, яку спотворила монголоїдна болгарська орда, яка приплелася на Балкани за допомогою християнської Візантії в IX сторіччі.

Попи будували і будують до нині свої богодільні церкви на кістках наших предків, як це було на палеолітичному і енеолітичному поселенні по вулиці Кирилівській в Києві, в яких збирали і збирають данину з українців.

Якби цей Владімір був сином Святослава, як брешуть у літописі, то чи міг він гвалтувати дівчину князівну, а її батьків і братів убити, питання риторичне. Таке сьогодні творять людоджери москалі в Україні.

Попи знищили нашу ІСТОРІЮ написавши сфальшований літопис, згідно якого і до сьогодні українцям втовкмачують чужинську історію.

Що ж вони написали в цьому фальшованому літописі

"Будеш ти стогнати і трепетати до кінця живоття саюого"

Оце українці - хлібороби уже більше тисячі років і "стогнуть і трепетять" під гнітом чужинської віри, яку нав'язали чужинці - кочовики, як говорив наш пророк

Т. Г. Шевченко, "Самі на панщину ідуть. І діточок своїх ведуть!..."

Попи і москалі втовкмачують українцям, що мову нам приніс ні приший ні пристібай Кирило.

А як відносились до цього наші предки видно прочитавши СЛОВО про Ігорів похід. Читаємо:

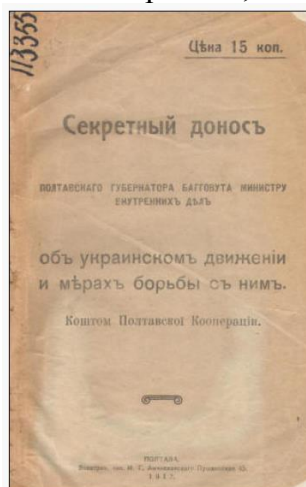
"Почнемо, браття, пісню невеселу. Словами призабутими старими."

У СЛОВІ про Ігорів похід ні одного слова немає про так зване християнство і всяких ісусів.

З цього ми бачимо що в наших предків була своя мова і віра.

Відірвані від своїх коренів українці вибирають собі чужинців у владу, які хочуть забрати у нас землю, та нав'язують нам чужинську англійську мову, як раніше їх предки нав'язували жаб'ячо - болотяний язик.

Полтавський губернатор Багговут в своєму секретному доносі, міністру внутрішніх справ московії від 4 лютого 1914 року повідомляє, що на Полтавщині в школах проводиться викладання українською мовою, і дає поради, що необхідно робити, щоб обмоскалювати Українців.

ПОЛТАВСКОГО ГУБЕРНАТОРА БАГГОВУТА МИНИСТРУ
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ об украинском движении и мерах борьбы с ним.

Предлагаемый вниманию читателя документ извлечен Комиссией общественного спокойствия из бумаг канцелярии Полтавского губернатора и является живым свидетелем той правительственной системы, которая направлена была к подавлению мысли и духа украинского народа и в частности к поддержанию враждебного отношения к евреям. Подробности доноса говорят сами за себя, а потому и не нуждаются в более подробном освещении.

Секретно.

По секретному столу 1914 года.

М.В.Д.

ПОЛТАВСКОГО

ГУБЕРНАТОРА

по КАНЕЛЯРИИ

Февраля 4 дня 1914 года

№201

г. Полтава

Господину Министру Внутренних Дел

Доношу ВАШЕМУ ВЫСОКОПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ, что украинское движение, в основу которого положена идея образования автономной украины под скипетром Габсбургской династии, принимает за последнее время широкие размеры. Роль австрийского правительства в этом движении заключается в обещаниях в будущем, при чем эти постоянные намеки на исполнение этих обещаний служат достаточно надежным средством для возбуждения этого движения и не только не позволяют ему заглухнуть, но и дают ему возможность развиваться все более и более. Удары этой пропаганды направлены между прочим на народную начальную школу, где в лице большинства учащего персонала встречается наиболее благодарная почва для восприятия (подготовки) идей украинского движения и постепенной подготовки молодежи к усвоению понятия о полной обособленности малоруссов от великоруссов. Учащий персонал старается на первых же порах обучения вести последнее на малорусском языке и по возможности продолжать его и в течении всего курса. Не смотря на категорическое требование инспекторов вести обучение только на русском языке учителя уклоняются от этого при всяком удобном случае и приводят постоянно одну и ту же отговорку, заключающуюся в том, что язык малорусский есть их родной язык, что только на этом наречии дети быстро усваивают предмет преподавания и что нет никакой беды в том, что параллельно с русским языком даются объяснения на малорусском, ибо поступающие в школу дети у себя дома все таки говорят и будут говорить с родителями по малорусски. Замечается такое явление: в школе где учитель малоросс — русский язык прививается с трудом, там же где учитель великорусс — учащиеся гораздо лучше говорят по-русски. Явление — это нельзя признать общим для всех решительно школ, но что оно усматривается в значительной их части и при том в особенности в некоторых уездах, то в этом нет сомнения. В одном из уездов, а именно в Лохвицком, представители украинских стремлений уже определенно высказались по этому вопросу следующим образом: 6 Декабря 1913 года в городе Лохвице на общем собрании Общества Взаимопомощи учителей вынесена была единогласно участвовавшими на собрании 69 членами его резолюция о необходимости преподавания в народной школе исключительно на украинском языке. В состав этих 69 человек значительно больше половины входили учителя и учительницы. На собрании этом, инспектор народных училищ заявил протест против такого постановления, но никто не обратил на протест никакого внимания, он остался пустым звуком, и резолюция была вынесена единогласно. Так как общество это, имеющее по уставу, утвержденному Министром Народного Просвещения, точно определенную сферу деятельности только по вопросам материальной взаимопомощи, нарушило устав преднамеренно, а также принимая во внимание левое направление всего уезда, я 16 Января 1914 года за № 10232 сообщил все обстоятельства дела Попечителю Киевского Учебного Округа ходатайством о возбуждении пред Министром Народного Просвещения вопроса о закрытии этого общества, которое вышло из пределов своей компетенции умышленно с политической целью. Таким образом в Лохвицком уезде стремление доказать рознь русского и украинского языков уже объединено, что ясно подтверждается постановлением собрания. Уезд этот левый вообще и несомненно, что весь состав учащего персонала — украинские сепаратисты. Полагаю, что пример

Лохвицкого уезда подействует и на соседние уезды и что попытка эта встретит сочувствие в других местах, ибо выступление сделано не отдельными личностями, а уже сплоченной организацией значительного числа единомышленников. Таким образом чрез посредство школы движение проявляется в стремлениях: 1) доказать рознь русского и украинского языков, а, следовательно, и народностей этих, 2) создать украинский язык и 3) добиться появления национальной украинской школы. Сельское духовенство в значительной степени также сочувствует украинскому движению и так как оно наиболее близко стоит к сельскому населению, то чрез посредство его идеи эти легче проникают в простой народ. Духовенство открыто пока не выступает, но нисколько не противится движению и при всяком удобном случае дает понять народу, что оно имеет собственный язык и собственную историю. Полтавская Духовная Семинария также является местом, где с наибольшим успехом прививаются те же идеи. Учебное заведение — это поставлено весьма плохо в смысле дисциплины: воспитанники крайне распущены, держат себя вызывающе и грубо, никогда Губернатору на улице не поклонятся, стараются проявить какую-то независимость и несомненно культивируют среди себя украинские идеи. Семинаристы, уезжая на каникулярное время в деревню, не мало способствуют там развитию движения, так как отцы их, т. е. священники и другие члены причта не оказывают ни малейшего воздействия на усвоение этих идей, как их детьми, так и вообще всем населением. Епархиальное Начальство по-видимому закрывает глаза на это движение и весьма мало интересуется тем, что делают и думают священники в деревне, а равно не обращает внимания на семинаристов.

Среди интеллигенции замечается также достаточное количество сторонников украинского движения. Появление никогда невиданных раньше афиш "украинского музыкально-драматического гуртка" (т. е. кружка), украинских трупп и украинского клуба подтверждают это. Значительная часть служащих Губернской уездной и земской Управ — так называемый "третий элемент", люди сами по себе левых убеждений, являются также благодарной почвой для развития и пропаганды украинских идей и исповедуют мазепинское движение.

Украинский клуб в Полтаве состоит из людей исключительно принадлежащих к тому же движению. Многие украинцы состоят на службе по Министерству Народного Просвещения и занимают профессорские кафедры, примером чего служит Львовский профессор Грушевский, постоянно пребывающий то в Киеве, то во Львове и беспрепятственно руководящий опасной и губительной работой мазепинского лагеря. На общеобразовательных курсах для учителей, устроенных Полтавской Губернской Земской Управой в 1913 году один из Киевских лекторов, читая историю России, проводил на одной из них свои мысли о том, что Украина имеет очень мало общего с остальной Россией, в силу своей истории. Весьма прозрачно намекал на самостоятельное существование Украины. Зарубежные Галицийские украинофилы, чрез посредство живущих в малороссии агентов, ведут непрестанную пропаганду и изыскивают все способы, чтобы укрепить убеждение в необходимости создания автономной Украины, отторгнутой от остальной России, со включением ее в состав Австро-Венгрии на федеративных началах. Связь Полтавских сепаратистов с галицийскими руководителями доказывается приветственной телеграммой, посланной в 1913 году во Львов от "Полтавской громады". — Так как внедрение этих стремлений в умы и сердца интеллигенции и простого народа грозит созданием в будущем между русским и малорусским народами такой преграды, уничтожить которую будет очень трудно и что движение это становится за последнее время бесспорно опасным для России, то я полагаю необходимым бороться с украинским движением следующими мерами:

1. Привлекать на должности учителей земских начальных школ по возможности только одних великоруссов.
2. Назначать на должности инспекторов народных училищ людей деятельных, энергичных, твердых и исключительно великоруссов. Таковыми же конечно должны быть и директора народных училищ.
3. Так как количество школ значительно увеличивается ежегодно и одному инспектору на уезд почти невозможно иметь требуемое наблюдение за приемами и ходом обучения и направлением учащего персонала, то учредить в больших уездах — либо двух инспекторов, с территориальным для них делением уезда, либо в каждом уезде учредить должность Помощника Инспектора.
4. Всякого учителя, проявляющего склонности к украинскому движению, немедленно устранять.

5. Поставить правильно обучение истории России в школе и строжайше вменить в обязанность учителям — внедрять в молодежь понятие о единой, неделимой России, поясняя смысл слова "украина", то есть "окраина" Государства в былые времена.
6. Обратить тоже внимание на преподавание истории в средних учебных заведениях.
7. Составление правдивой истории малорусского народа.
8. Установить обязательные экскурсии учащихся всех учебных заведений в возможно большем количестве — в Москву, Нижний-Новгород и другие исторические местности России, ибо малоруссы имеют об памятниках этих местностей весьма скудные сведения, вернее никаких. Экскурсии ныне производятся в Киев, а об Москве и речи не бывает.
9. Совершенно не допускать общеобразовательных курсов для учащихся по правилам 4 Марта 1906 года, а разрешать исключительно педагогические курсы по правилам 5 Апреля 1875 г. под надзором и руководством Министерства Народного Просвещения.
10. Обратить особое внимание на сельское духовенство, на его политические убеждения. Выбирать благочинных с особым разбором, назначая людей твердых и энергичных. Необходимо во главе епархий ставить Преосвященных Архиепеев исключительно великоруссов и таких же энергичных и твердых людей, вменить им в обязанность почаще объезжать епархии и видеть священников и иметь с ними побольше общения. Оказывать самое крутое давление на тех из них, которые заражены украинофильскими стремлениями. Епархиальных наблюдателей за церковно-приходскими школами назначать исключительно великоруссов, обязав их как можно чаще посещать школы, иметь побольше общения со священниками и учителями и следить за направлением в церковно-приходской школе.
11. Обратить особое внимание на семинарии, на учебно-воспитательную часть в этих учебных заведениях. Ставить во главе их ректоров исключительно великоруссов, удалить немедленно всех слабых и бездеятельных ректоров. Учащий персонал должен быть только из великоруссов. За семинарии надо взяться как следует и искоренять гнездящийся в них дух и дать им должное направление.
12. Необходимо субсидировать некоторые газеты, издающиеся в Киеве, Харькове, Полтаве и Екатеринославе с целью борьбы, путем печати, с украинским движением. Основания борьбы должны быть следующие:
 - а) доказательство кровной родственной связи народностей великорусской и малороссийской; признание общего корня этих наречий и полонизации малорусского языка в прежние времена.
 - б) Разъяснение, что "украина" означает "окраину" и что такие окраины до присоединения малороссии к России были и у Польши, и у России. Необходимо правдиво освещать историю заселения Южно Русских степей и всей вообще "окраины" Государства, поясняя, что никогда никакого "украинского" народа не было.
 - в) возможно частое появление в субсидируемых газетах статей о необходимости общегосударственного языка, каковым только и является великороссийское наречие, о богатстве русского языка, обширности и богатстве его литературы и т. д., о роли современного малорусского языка, как простонародного и неимеющего литературы и будущности.
 - г) помещение статей об экономической связи малорусских губерний с великорусскими.
13. Вследствие того, что название "украинский" служит флагом, под которым ведется движение, следовало бы безусловно воспретить все, что выступает под ним и наоборот не стеснять того, что идет под малорусским флагом. Несколько лет назад в Полтаве появлялись "малорусские" труппы, устраивались малороссийские ярмарки и т. п.; а об "украинских" труппах, ярмарках, книжных магазинах, клубах никто не говорил. Последнее время на всех афишах и объявлениях местных газет название "малорусский" заменено словом "украинский". Таким образом в глазах местного населения складывается убеждение, что украинскому движению никто не противится.
14. Вследствие обнаружившегося в последнее время стремления украинцев выйти из экономического подчинения Москве и основать свой торговый и биржевой центр в Киеве, желательно было бы чтобы Министерство финансов вело национальную политику финансовую с целью закрепления за Москвой ее положения экономического центра и уничтожения попыток к экономическому сепаратизму украинцев.
15. Вследствие участия евреев во всяком вообще революционном движении, в том числе и в украинофильском, я полагаю необходимым — всех евреев, не имеющих права жительства в сельских местностях выселять, не создавать никаким образом новых местечек, включаемых в

черту оседлости, и всеми мерами содействовать земствам и другим организациям в борьбе с экономическим порабощением края еврейством.

16. Думается мне, что было бы полезно устройство в Киеве всероссийского национального музея, в котором была бы постоянная выставка памятников первых времен Русского Государства, главным образом времен Св. Владимира и святой Ольги.

17. Допускать на разные должности не следует людей, которые когда-либо хотя бы и в отдаленном прошлом имели соприкасательства к украинским стремлениям.

Доношу ВАШЕМУ ВЫСОКОПРЕВОСХОДИТЕЛЬСТВУ, что движение это становится опасным для России и оно, в случае дальнейшего развития, а в особенности при войне с Австрией, может принести нам не мало забот, а может быть и тяжелых минут.

Верно: Губернатор БАГГОВУТ.

Наведений донос свідчить, що москалям не допомогли ні Валуєвський циркуляр 1863 року, ні Емський указ від 18 травня 1876 року, згідно якого заборонялося:

- ввозити на територію Російської імперії з-за кордону книги, написані українською мовою, без спеціального дозволу;
- видавати українською оригінальні твори і робити переклади з іноземних мов, тексти для нот;
- друкувати будь-які книги українською мовою;
- ставити українські театральні вистави;
- влаштовувати концерти з українськими піснями;
- викладання українською мовою у початковій школі, а вчителі негайно замінялися росіянами;
- призначати Українців на посади.

Москалям не вдалося, омоскалити Українців тільки завдяки, їх тупості. На московії не було практично зовсім вчителів і попів не тільки, щоб відправити в Україну, а наоборот вони забирали з України на московію, попів всяких Прокоповичів та Тупталів так і вчителів щоб навчали москалів.

Вони до кінця не омоскалили Українців у селах навіть на територіях, які московія окупувала уже при советах, і вони на сьогодні знаходяться під їхнім управлінням.

В селах Курщини, Білгородщини, Брянщини, Воронежчини, Ростовщини, які знаходяться на захід від Дону, а також Краснодарського і Ставропольського країв і сьогодні спілкуються Українською мовою, яку вони самі називають балачкою.

ЯК НЕОБХІДНО ВИВЧАТИ ІСТОРІЮ

Перш за все повернути в навчальні заклади АСТРОНОМІЮ, наші предки ще в палеоліті знали астрономію і використовували її як для переходів так і для господарських робіт.

Історію України необхідно визначити, як головну, а історію інших країн, необхідно вивчати в порівнянні з історією України.

Починати вивчати історію необхідно з самого давнього часу палеоліту, так як на території України людина живе уже більше, як 1.4 млн. років.

В книгах по археології, виданих після 1976 року, ми узнаємо, що у Закарпатті є поселення раннього палеоліту Королево. Але його значення припинюється, і про нього говорять мимохідь, як іноземні археологи, так і українські.

Так в книзі “Палеоліт СССР” Москва “Наука” 1984 року Н.Д. Праслов на ст. 43 пише: “Європа, більш за все, не входила в зону становлення людства, і перші люди тут появилися пізніше, ніж в Африці і Азії. Найбільш давньою пам’яткою є грот Валлоне в Приморських Альпах на півдні Франції. Але це місцезнаходження молодше Африканських, і датується часом не пізніше гюнцського похолодання.”

Читаємо далі: “В пам’ятках міндельського часу зафіксовані сліди вогню; більш за все, до цього часу широке заселення людиною європейського континенту. Пам’ятки цього часу відомі не тільки в Західній, але і в Центральній Європі - в Чехословаччині, Угорщині, Румунії. Можливо, конкретно в цей час появляється людина в південно руських регіонах.

В час максимального зледеніння, яке доходило двома великими язиками по Дніпру і Дону до широти м. Дніпра і Калача, в межах Східно – Європейської рівнини можливість перебування людини зберігалися тільки в південних районах. На жаль, сліди життя давньої людини в цей час

дуже невеликі. Конкретні пам'ятки відомі лише в розрізі хуторів Хрящі і Михайлівського в гирлі Сіверський Дінець, і може бути, в Королево в Закарпатті.“

На ст. 28 Н.Д. Праслов пише: “Повідомлення про нові знахідки культурних решток в середньоплейстоценових відкладах біля с. Королево в Закарпатті (див. ч. II, розділ 3) представляє великий інтерес (Гладилін В.М., 1978, а, б), Але включати цю пам'ятку в число опорних пока неможна, оскільки його матеріали ще не опубліковані з достатньою повнотою.“

А на ст. 100 Н.Д. Праслов пише: **“По техніко-типологічним показникам прослідковується подібність в знаряддях Королево між шарами з VII по III. В результаті В.М. Гладилін (1978) встановлює тут генетичний зв'язок між ашельськими і мустьєрськими комплексами. Ця обставина дуже важлива для вирішення багатьох питань в розвитку палеоліту в Закарпатті.“**

На той час вік поселення в Королево встановили майже мільйон років, а за даними досліджень 2024 року, завдяки методу датування, заснованому на концентрації космогенних нуклідів, це рідкісні ізотопи, які утворюються в мінералах на поверхні Землі під впливом космічних променів, чесько-українській групі вчених, під керівництвом вченого з Інституту ядерної фізики Чеської академії наук та Інституту археології Чеської академії наук доктора Романа Гарби, вдалось з'ясувати, що вік поселення становить 1.4 мільйони років. Воно є найдавнішим поселенням людини на території Європи. Люди у цьому поселенні проживали постійно, аж до пізнього палеоліту, практично 1.4 мільйони років, такого не було ніде в світі.

А тепер прочитаємо, що писали про Королево в бюлетені комісії по вивченню четвертиного періоду №58 Москва Наука 1989 рік “Палеолітичне місцезнаходження Королево у Закарпатті “ ст. 21 читаємо: “Всі сім ашельських комплексів Королево генетично зв'язані. Представлені на них індустрії з багаточисельними чоперами, сікачами, відносно рідкими і взагалі атиповими рубилами і раннім зародженням леваллуазьких прийомів розщеплення каміння відмінні від класичного ашеля Північної Франції і Англії з великою кількістю рубил, без чоперів, ашеля південно європейського або африканського з поєднанням ручних рубил, чоперів і колунів, клетону з малою кількістю атипичних чоперів, без рубил і колунів і багаточисельними знаряддями на відщеплах – ножами і скребками. Ще більше вини відрізняються від мікроашеля була – індустрії Вертешсолеша и мікроашеля зубчатого (Араго, Бом-Бенн, Більцінгелебен. Найбільш близькі аналоги знаходять вони в синхронних комплексах ашеля Чехословачії, Подібні комплекси виявлені в Закарпатті, ще в двох пунктах: біля сіл Рокосово і Малий Раковець в Хустському районі за 7 км. від Королево, на протилежному правому березі р. Тиса. Зібрана тут великі колекції відрізняються від королевських лише сировиною (в Рокосово і Малому Раковці переважають вироби із місцевого обсидіану) і по виробничому профілю (більш виражений характер майстерень). “

Продовжуємо читати на ст. 18: “VII культурно хронологічний комплекс походить із дрібногалькового аллювія. (шар 26). В колекції більше 1500 предметів: нуклеуси примітивні (безсистемні радіальні - 4), протолеваллуазькі (1), леваллуазькі “рокосовського“ типу (2), протопризматичні (4).“

Читаємо на ст. 21: “Над ашельськими комплексами в Королево залягають шість культурних горизонтів з мустьєрськими виробами. Три нижні із них (IVa, IV, III) приурочені до різних рівнів гранту IV (шари 7 і 8). Матеріали цих горизонтів подібні між собою по техніці розщеплення каменю і набору знарядь. Техніка первинного розколювання має чітко леваллуазький характер. “

Читаємо на ст. 22: “Матеріали леваллуа-мустьєрських комплексів Королево генетично зв'язані з місцевими ашельськими індустріями. Аналогія їм простежуються на інших пам'ятках Закарпаття (Королево II, Чорна I, IX, Рокосово, Малий Раковець, Діброва) і в Подністров'ї (Кишляньський Яр, Кетроси).

Як бачимо в поселенні Королево і інших поселеннях Закарпаття, ще в ашелі були запроваджені протолеваллуазькі, леваллуазькі і протопризматичні прийоми розщеплення каміння, яких ні в Європі ні в Африці ні на Близькому Сході ні тим більш в Азії не було, вони появились аж в мустьєрську епоху. Нижній VII культурно хронологічний комплекс датувався 850±100 тис років тому, а згідно нових досліджень виконаних уточнень, датування нижнього шару становить 1.4 млн. років тому.

На цьому місці поселення існувало, аж до пізнього палеоліту. У шарах починаючи з самого нижнього, згідно спорово пилоквих діаграм було знайдено пилок злакових, бобових, грецького горіха.

А що ж роблять так звані українські історики? Вони шукають причини, щоб це спростувати, роблячи Українців меншовартісною нацією.

Так в часописі, “Археологія і давня історія України” випуск 3 за 2015 рік, в редколегію якого входили 14 чоловік серед них академік П.П. Толочко, члени – кореспонденти НАН України Г.Ю. Івакін, О.П. Моця, В.П. Чабай, доктори історичних наук Л.Л. Залізняк, В.В. Отрощенко решта кандидати історичних наук, в дописі Первісне заселення Закарпаття, автори Л.В. Кулаковська і

В.І. Усик на ст. 20 пишуть: “Раніше індустрія шару VII стоянки Королево була визнана як левалуазька або протолевалуазька [Гладилин, Ситливий, 1990; Gladilin, Sitlivy, 1990]. Однак за детального аналізу стратифікованих артефактів шару VII жодних проявів цієї технології не помічено. На нуклеусах відсутні будь-які сліди попереднього оформлення робочої поверхні та відбивної площадки, що могло б свідчити про найменші передумови левалуазького методу розщеплення.”

А хто ж такий Владислав Миколайович Гладилін, який відкрив палеолітичну стоянку в Королево і описував артефакти.

Доктор історичних наук Владислав Миколайович Гладилін народився 11 серпня 1935 у Слов'янську, ще Сталінської області УРСР, помер 15 вересня 2015 в м. Київ — український археолог, доктор історичних наук, спеціаліст з археології палеоліту, з 1969 по 1992 роки очолював Закарпатську палеолітичну експедицію, в 1974 відкрив багатшарову палеолітичну стоянку в Королево.

До сфери наукових інтересів Владислава Гладиліна також входили питання розвитку первісних технологій виготовлення знарядь праці, взаємодії людини та довкілля за кам'яної доби. В археологічній періодизації палеоліту Гладилін виділив доолдувайську епоху.

В книзі “Палеоліт ССРСР” на ст. 101 – 109 читаємо: “По всім цим показникам муст'єрські пам'ятки Руської рівнини значно складніші для розуміння, ніж пам'ятки Кавказу і Середньої Азії.”

Пам'ятки Руської рівнини значно складніші і за ті які виготовлялися в інших частинах світу.

Читаємо там же: “Багато типів знарядь, які зібрані на пам'ятках Північної і Східної Європи, відрізняються від тих, які введені Ф. Бордом в його таблицю, яка складається з 63 примірників.”

В світському союзі класифікацією знарядь палеоліту займався В. М. Гладилін.

Продовжуємо читати: “В. М. Гладилін, який застосував цю класифікацію не врахував, що кількість ознак любого об'єкту практично безкінечні. Установивши нові додаткові признаки при вивченні камінних знарядь із муст'єрських пам'яток Антонівка I і II, можна збільшити ще кількість типів знарядь по відношенні до тих 337 типів які В. М. Гладилін (1976). Матеріали цих двох похожих сусідніх пам'яток по класифікації В. М. Гладиліна збігаються по 119 типам знарядь (В. М. Гладилін 1976 с. 110)”.

Як бачимо з вищесказаного, що француз Ф. Борд, який на території Західної Європи, виявив всього 63 типи знарядь, то на території України (Руській рівнині) їх більш 400. А це означає, що на території України, уже в муст'єрську добу жили творчі люди сучасного типу, про що будемо розглядати нижче, і робили собі знаряддя враховуючи характеристики матеріалу, та його застосування

Як бачимо француз Ф. Борд з світовим ім'ям, а Владислав Гладилін, який займався тим же питанням, Україні був не потрібний і йому після виходу на пенсію у 1999 році роботи в Києві не знайшлося, а з 2008 до 2015 роках він працював завідувачем кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, так як більш за все пенсії на життя не вистачало. І пока був живий Владислав Гладилін, всякі українофоби від науки мовчали, і тільки в рік смерті вини наважилися толочити його спадщину надрукувавши, у часописі, Толочка “Археологія і давня історія України” випуск 3 за 2015 рік, так зване спростування висновків Владислава Гладиліна. Ці так звані науковці, пишуть що буцімто в шарі VII жодних проявів цієї технології не помічено, але нічого не пишуть які ж знаряддя були виявлені в наступному шарі VI і інших ашельських шарах, в яких теж були виявлені, як пише Н.Д. Праслов: “По техніко-типологічним показникам прослідковується подібність в знаряддях Королево між

шарами з VII по III“, а це значить, що в Україні виготовлення левалуазького і знаряддя почалося на сотні тисяч років раніше ніж у всьому світі, але про це ці українофоби не пишуть.

На території України, поселення ашельської, а можливо і олдувайської епохи були виявлені і на середньому Придніпров'ї, це Григорівська і Федорівська стоянки, раннього ашелю, про які навіть не згадується в книгах по археології.

Читаємо допис в бюлетені комісії по вивченню четвертиного періоду №17 Москва Академія наук ссср 1953 рік М.М. Карлова “Про деякі мустьєрські і ашельські мисливські стоянки середнього Придніпров'я в зв'язку з питанням їх датування“ ст. 60: “Ця стоянка розміщена в яру, який прорізає схил плато на крутому правому березі річки Цибульник, біля колгоспного саду в селі Григорівка Ново – Григорівського району Кіровоградської області і знаходяться на відстані 37 км на південно – захід від села Табурище, де в свій час був знайдений кістяк слона трогонтерія. Найбільш вірогідний вік Григорівської стоянки визначається як дольодовиковий або ранньольодовиковий (в межах мінделя – міндель – риса). “

Наступна стоянка ашельської доби – Федорівська.

Продовжуємо читати на ст. 62: “Ця нова стоянка, відкрита в 1948 році Дніпровського історико – археологічного музею С.К. Наскельським, знаходиться, так же як і Волнянська, в порожнистій частині долини Дніпра, на відстані близько 25 км на північ від міста Запоріжжя на правому березі біля гирла балки Канцеровської. В геоморфологічному відношенні Федорівська стоянка приурочена до схилу водорозділового плато, розміщеного на захід від неї на відносно близькій відстані. Культурний шар тут представлений світлим суглинком озерного типу. Вік Федорівської стоянки, по геологічним і геоморфологічним даних не молодше міндель – риса.“

Продовжуємо читати там же: “Резюмуючи вище приведені дані про ранні – і середньопалеолітичні стоянки в басейні середнього Дніпра можна прийти до наступних висновків. Середнє Придніпров'я вище порогів по крайній мірі до Кременчука в час плейстоценової епохи заселене первісною людиною неандерталоїдного типу, по всій вірогідності, які значно випередили своїх західноєвропейських сучасників неандертальців по культурному рівню і степені розвитку камінної індустрії. “

В Придніпров'ї на сьогодні, відкрито дві стоянки ашельської доби, і це при тому, що дніпровське зледеніння було найбільшим і досягало широти сучасного міста Дніпро, і більш за все, льодовик, а потім потік води зруйнували багато стоянок, як ашельської так і олдувайської доби.

Німецький археолог і антрополог Обермаєр досліджуючи в першій половині 20 сторіччя висунув гіпотезу, згідно якої уже в раннепалеолітичний час в Європі існували дві різні по культурі і по займаній території, відокремлені групи первісної людини, Із них одна, шельська, яка відрізнялася застосуванням ручних рубил, мала африканське походження і була розповсюджена на південних і західних околицях Європи, і охоплювала Апеннінський і Піренейський півострови, всю Францію, Англію і західну частину Німеччини, до Рейну, а інша, названа Обермаєром премустьєрською, характеризувалася виключно відколами, яка повсюдно розповсюдилася лише в наступну мустьєрську епоху і охоплювала території на схід від Рейну, де знахідки ручних рубил припиняються. Далі за Рейном, обмежуючись Альпами від південних, зайнятих шельцями країн, простирається велика область премустьєрської культури, і за Обермаєром, ці премустьєрці прийшли зі сходу. Як бачимо що вже в шельську епоху, за Обермаєром, на Землі проживали два різні види людини.

А тепер цитуємо допис В. М. Гладилина “Дослідження палеоліту в Україні та їх перспективи “ в часописі АРХЕОЛОГІЯ №40 за 1982 рік ст. 25-26: “Новітні дослідження свідчать про досить раннє освоєння людиною південної половини Європейської частини ССРСР (території України). Процес цей бере початок принаймні з кінця раннього ашелю, з часу міндельського зледеніння близько півмільйона років тому і засвідчений найдавнішим комплексом знахідок Королевського місцезнаходження на крайньому заході України. Не виключено, що на цьому етапі люди в процесі розселення проникли і далі на схід – у Південно-Східне Приазов'я. На це начеб то вказують знахідки з пониззя Сіверського Дінця поблизу хутора Хрящі, які відносяться до того ж або дещо пізнішого часу, що й найдавніші комплекси Королевого, й знаходять у них певні паралелі. “

А коли на території України настало Дніпровське зледеніння 250 тисяч років тому частина наших предків пішли в теплі краї на південь Європи розносячи свою культуру і левалуазьку технологію розщеплення каменю. Про це свідчить знахідка в Греції, де у 1978 році розпочалася програма по

вивченню печери Апідіма на півострові Мані в південній частині Пелопоннесу. Археологи на чолі з Теодором Піціосом зібрали в печері 20 тисяч кісток, фрагментів кісток і зубів різної фауни. Серед цих кісток були два черепи які отримали назву відповідно ЛАО1/Σ1 (Апідіма 1) і ЛАО1/Σ2 (Апідіма 2) .

В червні 2019 року були опубліковані дані випробувань, згідно яких, череп Апідіма 2 вік якого становить 210 тис років, виявився *homo sapiens*, а череп Апідіма 1 вік якого становить 170 тис років, виявився неандертальцем.

До приходу *homo sapiens* з території України там жили *homo heidelbergensis* а в результаті змішування і появився неандерталець, про що свідчить череп Апідіма 1.

Це відкриття не вписується в африканську теорію походження людини *homo sapiens*, тому воно замовчується, його приховують.

Згідно археологічних і антропологічних даних *homo neanderthalensis* появився в Західній Європі 130 чи 150 тисяч років тому, але пояснення як він з'явився не наводять. А з бухти барахти *homo heidelbergensis* не міг перетворитися на *homo neanderthalensis*.

А тепер читаємо на ст. 22: "Під час останніх досліджень Королівського місцезнаходження виявлено два нових культурно –хронологічних комплекси, відмінних за своїми техніко-типологічними показниками від інших місцевих палеолітичних індустрій. Обидва комплекси простежені в чітких стратиграфічних умовах – на різних рівнях у суглинку між двома верхніми викопними ґрунтами, віднесеними за сумою природних даних відповідно до ріс-вюрму й брьорупу. Стратиграфічно нижче (низи суглинка над ріс-вюрмським похованим ґрунтом) та вище (контакт брьорупського викопного ґрунту і суглика над ним) залягають культурні горизонти з мустьєрськими індустріями. Техніка первинного розщеплення каменю в обох нових комплексах призматична. Відмінності між ними проявляються лише в наборі знарядь. Більш ранній комплекс характеризується приблизно однаковим співвідношенням мустьєрських (скребла, здебільшого атипові) та пізньопалеолітичних форм (різці, різчики, вістря, скребачки); на більш пізньому етапі (пізньопалеолітичні вироби, переважно скребачки, нерідко досить досконалі) переважають. Комплекси генетично пов'язані й, можливо, виростають з місцевого мустьє. Перший з них, давніший, може розглядатися як перехідний від мустьєрської епохи до пізнього палеоліту, другий, молодший, - як пізньопалеолітичний. Нові матеріали Королівського місцезнаходження дають можливість змістити час зародження пізньопалеолітичних індустрій в Європі (Україні) у передбрьорубський відрізок вюрму, тобто щонайменше на 20 – 30 тис. років углиб, ніж це загально прийнято. "

Як бачимо на території України, було започатковане призматична пізньопалеолітична техніка розщеплювання каменю, яку потім розповсюдили по всьому світу.

Коли на території України настало похолодання Вюрм I, яке відбулося 54-40 тис. р. до н. е., *homo sapiens* з території України пішли в тепліші краї і рознесли оріньяцьку культуру з призматичною технікою розщеплювання каменю.

У центрі і на заході Європи Оріньяцька культура змішується з мустьєрською культурою, а *homo sapiens* які прийшли з території України змішалися з *homo neanderthalensis* і вийшов кроманьйонець.

З початком похолодання, Вюрм II (31-28 тис. р. до н. е.), коли знову частина *homo sapiens* пішли з території України, в тепліші краї розповсюджуючи граветську культуру.

З настанням останнього похолодання на території України Вюрм III (24-18 тис. р. до н. е.), частина *homo sapiens* знову пішла в теплі краї, південь Європи розповсюджуючи епіграветську культуру.

Про те що і оріньяк, і гравет і епігравет в Західну Європу були принесені з сходу з теренів України у книзі "Археология старого и нового света" Москва Наука 1966 року повідомляє

Г.П. Григорьев у дописі "Кремская, виллендорфская и павловская культуры в Средней Европе" на ст 8: "Побудова Ф. Фельгенхауера об'єднує ці несумісні висновки: з однієї сторони, посилаючись на Д. Пейроні, він рахує, що оріньяк і граветсьен в Австрії не споріднені, і посилаючись на Д. Гаррод, говорить про багатократні приходи верхньопалеолітичного населення зі Сходу.

Суть побудови Ф. Фельгенхауера в наступному: пам'ятки типу Кремсу і нижніх шарів Виллендорфа залишені оріньяцьким населенням, яке прийшло більш за все зі Сходу. Потім зі Сходу прийшло нове населення – граветійці, які витіснили старе населення і не вступили з ними в культурний контакт. "

ПРО ПОЧАТКИ БУДІВНИТВА ДОВГОТРИВАЛОГО ЖИТЛА

На території України, ще в мустьєрську добу будували житла для довготривалого проживання з кісток великих тварин, яких не будували більше ніде в світі.

Читаємо допис В. М. Гладиліна: “Дослідження палеоліту в Україні та їх перспективи“ в часописі АРХЕОЛОГІЯ №40 за 1982 рік ст. 20-21: “У Подністров’ї поряд з продовженням О.П. Чернишом досліджень класичних молодовських стоянок і Кормані, на яких виявлено нові мустьєрські житла з кісток тварин, зібрано великі колекції крем’яних виробів, знайдено лопатку мамонта з гравіровкою. М.К. Анісьткін відкрив й розкопав на значній площі нове багаточислове мустьєрське поселення Кетроси із залишками житлової будівлі. Комплекс крем’яних виробів цієї пам’ятки знаходить близькі аналогії, з одного боку, в леваллуа-мустьєрських колекціях Закарпаття, а з другого – в матеріалах мустьєрських горизонтів молодовських стоянок, посідаючи між ними територіально віддаленими пам’ятками проміжне місце як за віком, так і за техніко-типологічними показниками, що свідчать про генетичний зв’язок між закарпатськими й дністровськими леваллуа-мустьєрськими індустріями. “

Такі будівлі були виявлені і на поселеннях пізнього палеоліту Межиріччя, Добриничівка, Гінці, Мезин, Пушкарі та інші, а також на стоянках Костенковсько – Борщевського комплексу, де проживала біла людина. Як бачимо довготривале житло з кісток великих тварин будували на всій території України від Карпат до Дону, а на півночі до Десни.

ПРО ПОЧАТКИ ЗМЛЕРОБСТВА

На території України було засноване Землеробство, ще в мустьєрську епоху. Але про це від нас теж приховують.

Всякі академіки від історії залізники, отрошенки, відейки розказують, що в Україну землеробство принесли із Близького Сходу і Анатолії, а відейко розповідає що з Німеччини.

Вони повторюють москальську історію, в тому числі і теорію Миколи Вавілова про центри походження культурних рослин, в якій він визначив 7 регіонів їх походження. Вавілов розробив цю теорію, не спираючись на дослідження спорово пилкових аналізів ґрунтів.

А згідно спорово пилкових діаграм поселень Королеве, Молодова 1, Межиріччя, Пушкарі, Хотилево і Єлисеєвичі до речі обидва поселення відібрані в Україні, і інших поселеннях від давнього палеоліту до сьогодення знаходять злакові, горіхів.

Землеробство не могло, появитися раптово, воно повинно пройти період розвитку від дикої рослини до культивованої.

В книзі “ІСТОРІЯ АГРОНОМІЧНОЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ“, за редакцією доктора сільськогосподарських наук, професора І.Д. Примака, Віниця 2014 читаємо на ст. 4 -5: “Землеробські племена ранньої трипільської культури уже знали не тільки м’яку, але й тверду пшеницю, а також багаторядний (шестирядний) ячмінь (Якубинцер М.М., 1956). Проведені за матеріалами розкопок дослідження показали, що у племен, які мешкали на території Румунії і Молдови, землеробство виникло ще в 6-му тисячолітті до н. е. (Попова Т.А., 1980). Воно базувалося на вирощуванні пшениці - одностернянки і двостернянки (полби), спельти, а також карликової голозерної пшениці (Янушевич З. В., 1976). Такий же вік мають і рештки культурних рослин, знайдених на території Єгипту, Індії і Китаю (Авдиев В.И., 1953; Чайлд Г., 1956). Всі вони належать орієнтовно до тих же епох, протягом яких відбувався перехід від простого (звичайного) збирання до землеробства. Ця, на перший погляд, природна обставина, як вказують Ю.Ф. Новіков і А.К. Істраті (1983), призводить до глибокого протиріччя між історикоархеологічними і палеоботанічними даними. Справді, ретельні дослідження рослинних решток переконують в тому, що вони, за визначенням видатного систематика пшениць К. Фляксбергера (1934), того ж культурного виду, що й сучасні. По суті виявляється, що ми вирощуємо злаки того ж типу, що й древні єгиптяни. Ні серед решток дикої флори, ні серед решток древнього житла не знайдено таких диких форм, які можна було б прийняти за вихідні форми пшениць. Палеоботаніки вважають, що між древньоєгипетською і сучасними сортами пшениці майже така ж велика безодня, як і між цією першою та її дикими предками, взятими в культуру. Ця обставина приводить палеоботаніків до висновку про виникнення землеробства в значно більш віддалені епохи, ніж ті, що встановлені історикоархеологічними дослідженнями. **Не дивно, тому що Деттвайлер вважає, що пшениця культивувалась за 50 тис. років до н.е.** (Комаров В.Л., 1938). А. Декандоль (1885) стверджує, що культура рослин старіша найдревнішої мови, а В.Л. Комаров (1938) цілком некритично ставить

до гіпотези Я. Марра про походження землеробства в епоху, коли людина ще не користувалася членороздільною мовою, і вважає, що землеробство було відоме в палеоліті. “

Як бачимо, що землеробство, яке різко появилось в Анатолії і на Близькому сході, в так званому родючому півмісяці було туди завезене, з територій де воно пройшло весь етап розвитку.

Читаємо далі на ст. 5 - 6: “Вказане протиріччя між даними палеоботаніків і археологів може бути вирішене, якщо припустити, що землеробство почалося з вирощування не диких, а культурних рослин, створених людиною ще в епоху збирання шляхом штучного відбору. Штучний відбір здійснювався впродовж тисячолітнього існування епохи збирання, носив несвідомий характер, але, незважаючи на свою крайню примітивність, міг дати відчутні результати перетворення природи диких рослин. Такий штучний відбір, на відміну від відбору, що практикувався землеробом, Ю.Ф. Новіков і А.К. Істраті (1983) назвали докультурним, першою і необхідною умовою якого є наявність в певній місцевості рослин, збирання насіння, плодів або інших їстівних частин яких відіграє важливу роль в житті того чи іншого племені збирачів. Проте не всяка рослина могла бути перетворена в культурну за допомогою примітивної доісторичної селекції. Для метаморфози дикої рослини в культурну необхідна наявність у першій нестійкої початкової спадковості. За цього випадку рослина легко утворює популяції, в яких спостерігаються перекомбінування ознак, що 5 спадково передаються, але не властиві певній рослині. Більшість культурних рослин утворилися внаслідок перезапилення. Таким чином, необхідною умовою дієвості докультурного відбору є наявність достатньо пластичного матеріалу, що легко зазнає зовнішнього впливу. Серед різноманіття диких рослин, наприклад, злаків, за умови їх концентрації на одній площі, відбувається інтенсивне перехресне запилення (за рахунок відкритого цвітіння), рослини стають гетерозиготними, що сприяє утворенню у них здатності давати зміни і обумовлює значну неоднорідність покоління. У популяції, що утворилася, з'являються різні форми, наприклад, за масою насіння, періодом вегетації тощо. Природно, що серед таких диких рослин людина вибирала дозріле і більш крупне насіння або те, яке вважала більш цінним. Відомо, наприклад, що між масою плода рослини і строком його дозрівання можна встановити деякий кореляційний зв'язок. Так, дрібноплідні форми моркви і буряку в однакових диких популяціях ранньостиглі, крупноплідні - дозрівають пізніше. Збирання урожаю подібних рослин зумовлює штучне відокремлення ранніх форм від пізніх крупноплідних особин, тобто відповідно відокремлення особин з крупними коренеплодами від дрібноплідних. Звичайно, такий відбір дуже грубий, проте, враховуючи його тривалість, вчені вважають, що він міг забезпечити деякі зміни природи рослин. Другою формою докультурного відбору могла бути ненавмисна **сівба насіння у злегка удобрений ґрунт древніх поселень, в розпушену землю** могил тощо. За цього випадку ми маємо справу зі зміною середовища, в якому росте рослина. Вона потрапляє в більш сприятливі умови живлення мінеральними елементами, повітрям і водою, забезпечується кращим фітосанітарним станом ґрунту, що підвищує стійкість її до бур'янів, збудників хвороб і шкідників. На вищій стадії епохи збирання до цих форм відбору приєднується і догляд за рослинами. В епоху збирання людина сприяла швидкому розповсюдженню рослин, що використовувалися нею для харчування. Рослини та їх насіння переносилися людиною часто-густо дуже далеко від місця їх початкового зростання. “

А тепер розглянемо, де ж зароджувалося землеробство.

Археолог Черниш знайшов велику кількість зернотерок з піщанику в поселенні Молодова 1 і Кетроси, а Заверняєв знайшов такі зернотерки в поселенні Хотилево, а це мустьєрські поселення вік яким більше 60 тисяч років. Борисковський повідомляє про знайдені мотики в поселеннях пізнього палеоліту Мізин і Пушкарі 1. Про те що в Костенках 11 було знайдено дві мотики повідомив москальський археолог К.М. Гаврилов.

В книзі "Молодова I. Унікальне мустьєрське поселення на середньому Дністрі" Москва "Наука" 1982 рік на ст. 80 читаємо: " Виріб такого типу, вперше знайдені на Дністрі, являються прообразами найдавніших жнивварських ножів типу серпів, які служили, як знаряддя при складному збиральництві." Це перші серпи які використовували наші предки, ще в середньому палеоліті.

На мустьєрському поселенні Молодова I археолог Черниш виявив довготривале житло із кісток великих тварин. Такі житла виявлені практично на всіх поселеннях пізнього палеоліту на території України, це Межиріччя, Добрачинівці, Мезині, Пушкарях, Гінці, Костенки і Борщів які сьогодні

окупувала московія та інші. В поселенні Межирічі на кісті мамонта перший архітектор накреслив план поселення, а в поселенні Гінці було знайдено перший в світі календар.

В книзі "Первобытный человек в экстремальных условиях среды. Стоянка Елисеевичи.

Виданий в Москві в 1997 році. Поселення Єлісєєвичі датуються від 17 - 14 тисячоріччями до н.е. на ст. 135 повідомляється: "Окрім **землекопалок** і близьких їм по слідам спрямованості предметів, в культурному шарі знайдені предмети із ребер мамонта довжиною 24.2см до 7.2 см, кінці яких стоншені і закладені. К.М. Полікарповичем віднесені до групи лошил. **До знарядь для рихлення ґрунту належить і більш масивна мотика** із уламка рогу північного оленя і мотики із бивня мамонта, знайдена північно-східній частині розкопу, 1935 р. Довжина мотики бивня по зовнішній дузі 41.6 см, по внутрішній 39.6 см. Вона зроблена із поздовжнього сколу бивня, максимальна ширина сколу 7.2 см."

На ст. 81 читаємо: "відібраний з глибини, 1.1 метра, в якому переважав пилок злаків. Такий склад спектру установлено і при повторно взятих зразках."

Як бачимо вже в палеоліті на території від Дону до Карпат, де жили наші предки були знайдені палки копалки, мотики, серпи, зернотерки, а це свідчить, що люди займатися землеробством ще в ту далеку добу.

Київська лабораторія радіокарбонного аналізу встановила, що БУГО - ДНІСТРОВСЬКА культура була заснована в VII тисячоріччі, і вона старша за культуру КРИШ більше ніж на 500 років, і на тисячу років старша ніж у Малій Азії, про що у книзі "Археология старого и нового света" Москва Наука 1966 року пише В.С. Титов у дописі "Древнейшие земледельцы в Европе" на ст 26: "У південно-західній частині Малої Азії, в Хаджіларі, розкопано поселення докерамічного неоліту, перекриті товстими шарами пізньонеолітичного і енеолітичного часу, перші із яких датуються радіовуглецевим методом VI тисячоліттям. Перевіряючи золу V горизонту цього поселення, ботаніки знайшли рештки культурних рослин."

А в нижче пилку злакових немає. Це значить, що зерно туди хтось приніс. В Україні як бачимо пилок злакових виявляється ще з раннього палеоліту.

На ст. 27 пише: "Випробовування великої кількості зерен із II - VI шарів Чатал-Гуюка, які, датуються VI тисячоріччям до н.е. (ранній неоліт), показали досить ясно, звідкіля землеробство могло потрапити в Європу"

А далі він протирічить собі, на тій же сторінці він повідомляє: **"Зерна другого основного сільськогосподарського продукту жителів Чатал-Гуюка еммера дозволяють говорити, про те, що він, уже давно був культивований до того часу, як попав до жителів Чатал-Гуюка, і відбулося це також не на рівнині Конья"**. Як бачимо в Чатал-Гуюк, зерно пшениці двозернянки еммер був принесений і був давно культивований.

Ні В.С. Титов, ні Меларт, ні С. Ллойд розказують, що в Анатолії і на Близькому Сході буцімто знайшли, якийсь серп, для збирання врожаю. Але головне там немає мотиг і навіть палок копалок, які потрібні, щоб обробити Землю і посадити зерно, а якщо їх не було, то не було і землеробства, так як там не було знарядь для того щоб обробити Землю.

Як бачимо, науковці, про землеробство в Україні нічого не говорять. До того ж в Україні було розвинуте гончарство, тоді як ні в Анатолії ні на Близькому Сході його не було і в помині. Гончарство і хліборобство туди принесли вихідці з України.

Це означає що хліборобство ішло з території України на південь, а не навпаки.

А придумана Меллартом теорія, яка повторюється сучасними академіками, що в Чатал Гуюці не було вулиць і люди ходили по дахах будинків і вхід був через дах, це повна нісенітниця, так як при першому дощі в середині будинку було б повно води, а будівлі з цегли сирцю потекли б за водою. Із за того, що в Анатолії часто бувають землетруси і будівлі з сирцю руйнувалися, то їх відбудовували рядом з зруйнованими будинками, із за чого в поселенні буцімто будівлі будувалися без вулиць. Цей Меларт також понамальовував триповерхові храми і інші будівлі з цегли сирцю, з плоскими дахами, з великим прольотом, які ніби будували з цегли сирцю, це теж дурниця, так як плоский дах тоді не було чим перекрити, виконати покриття, щоб відвести воду, і при першому дощі ці будівлі будуть затоплені, а підтоплені стіни з цегли сирцю зруйнуються.

В Месопотамії землеробство почалося тільки тоді коли туди прийшли наші предки ОРІІ, які 5,5 тисяч років тому, після того, як на території України, настала засушлива погода, подібна до тієї, яка була в 2024 році і Земля не могла прогодувати все населення, то частина ОРІІВ запрягли волів у вози і поїхали шукати нові землі. На території України проживало тоді до 5 млн людей,

було більше 4000 поселень з містами гігантами такими як Тальянки площею більше 450 гектарів, де було збудовано більше 2700 будинків, більшість яких були двох і триповерховими. На аерознімках Шишкіна, в той час на території тільки Черкаської області поселень було в три рази більше ніж сьогодні.

Частина родів поїхала через Кавказ в Месопотамію де і оселилися в міжріччі Тигру і Євфрату, збудували 15 родових поселень заснувавши цивілізацією яку сьогодні називають шумерською.

Про те звідкіля прийшли білі ОРІІ на Близький Схід повідомляє— римський історик, географ і мандрівник грецького походження, Страбон роки життя (64 / 63 до н. е. — 24 н.е.)

Прочитуємо що ж писав Страбон з книги ГЕОГРАФІЯ видана в 1994 році в Москві видання "ЛАДОМИР" Книга XVI ст. 684.

"Ім'я Сірії, як здається розповсюджувалося не тільки на області від Вавілонії до Ісського залив, але в давнину також від цього залив до Евксінського моря. На всякий випадок обидві капідокійські народності (ті, що на **Таврі**, і ті що на **Понті**) називаються до цього часу **"білими сірійцями"**, як буцім то були і якісь чорні сірійці. Це - сірійці, які живуть за Тавром. Коли я говорю "Тавр", я розповсюджую це ім'я до Оману".

Як бачимо Страбон пише, що на Близькому Сході аж до Оману проживали білі сірійці - Орійці або ОРІІ, які за Страбоном прийшли з берегів Понту і Тавру з території України. Але були і чорні, низькорослі аборигени семіти. Це свідчить, що наші предки переселилися на Близький Схід і в Месопотамію. Наші предки принесли в Месопотамію свою віру, письмо і культуру. Але так як в Месопотамії не було дерева, то наші предки там будували свої будинки з цегли сирцю круглої форми в плані. А як говорить москальський шумеролог В. Ємельянов поклонялись небу і великим кушам, а не пальмам, так як на батьківщині звідкіля вони прийшли пальми не росли. По сузір'ях визначали цикл сільськогосподарських робіт, коли орати, саджати збирати урожай.

Сходознавець, який досліджував історію Месопотамії С. Крамер, який до речі народився в Україні у м. Жашкові в своїй праці " Релігія стародавньої Месопотамії в старий заповіт" перерахував 15 міфів, які юдеї взяли у своє п'ятикнижжя у шумерів.

1. Міф про створення світу.
2. Міф про створення людини з глини.
3. Про техніку творення світу і людини
4. Оповідь про едемський сад.
5. Оповідь про потоп.
6. Оповідь про Каїна і Авеля.
7. Оповідь про Вавилонську вежу.
8. Оповідь про Землю і її будову
9. Про власного бога.
10. Про смерть і загробний світ.
11. Про божу відплату і національну катастрофу.
12. Про законодавство.
13. Про чуму і язву
14. Про стародавній мотив Іова.
15. Про етику і мораль.

Тільки юдеї в біблійні ці оповіді перекрутили.

Наприклад про вбивство землеробом Каїном пастуха Авеля.

Такого ніколи бути не могло. Орії прибувши в Месопотамію зробили землеробство, організували поливні поля, а чорні семіти пастухи нападали на землеробів, щоб забрати урожай. А в біблійі все перевернули з ніг на голову. Але чомусь ніхто про цю брехню не говорить.

Інші Орії пішли до Єгипту де створили Єгипетську цивілізацію, інші роди поїхали далі на схід через Середню Азію і на Індостані заснували Харапську цивілізацію, а ще інші дійшли аж до Японії, яких сьогодні називають АЙНИ (УНИ).

У 3 тисячоріччі до н. е. частина наших предків пішли на південь і захід, і заснували Елладську цивілізацію, яка переросла в Мікенську цивілізацію. На території Греції, наші предки називали себе пелазгами - лелеками, які принесли чорноголовим аборигенам негроїдам свою культуру, а місцевих аборигенів називали граками із за кольору голів, звідкіля і назва країни Греція.

В Малій Азії наші предки заснували Хетську цивілізацію, на півночі Апеннінського півострова країну Етрурію.

На території Німеччини згідно спорово пилкових діаграм злакові pojawiaються після 3 тисячоліття до нашої ери і то в невеликих кількостях, а пилку гречки не виявили зовсім. Це підтверджує археолог В. С. Титов в дописі "Древнейшие земледельцы в Европе" у книзі Археологія старого и нового Світу М. Наука 1966 року на ст. 33: "На нижньому Рейні перші видимі сліди обробки злаків відносяться до 3200 року до нашої ери."

А людей які там проживали і не знали мови, назвали німими звідкіля і назва країни Німеччина.

Як було сказано вище, на території України зародилася і розповсюдилася по всьому світу індоєвропейська – мова, що наші предки ОРІІ, перші перейшли на відновлюване виробництво, приручили коня, винайшли колесо, збудували перші міста, в яких будували будинки до трьох поверхів. Люди жили в мирі, не було нерівності, люди вибирали собі провідників старійшин і цю свою культуру розповсюджували по всьому світу.

Історик Каве Фаррох в книзі "Перси", виданій в 2009 році М."ЕКСМО" перекладеної з англійської мови на сторінці 18 пише, що в результаті досліджень встановлено, що людина сіла на коня 6000 років тому назад, на території України. На сторінці 21 автор пише, що колесо теж було винайдено в Україні, і саме головне на ст.17 пише: "Саме в Україні зародились традиції кінноти. Саме в Україні виникла індоєвропейська – мова, яка відома сьогодні, яка поширилася потім в Європу, Центральну Азію, Персію і Індію".

Про те, що кінь був приручений на території України повідомив кандидат біологічних наук П. А. Косинцев в відео "Приручение лошади с точки зрения археозоологии. " Часть 2, від 12 травня 2024 року на сайті @proshloejournal,

Косинцев розповідає, що на території України водилися дикі коні тарпани, які і були приручені. А на території Казахстану у Батайську водилися коні Пржевальського, яких приручити неможливо, але фальсифікатори історії розповідають, що кінь був приручений в Батайську.

Тарпан

Лошадь Пржевальского

А звідкіля ж походить назва нашої країни Русь.

Наші предки називали всі народи, в які прийшли. Приїхавши в Месопотамію вони побачили там низькорослих чорних людей і назвали їх, як повідомляється в шумерських табличках чонголами тобто чорноголовими. Ті які приїхали на територію сучасної Греції зустріли там також чорноголових людей і назвали їх граками сьогодні це греки. Ті що доїхали в Східну Азію, зустріли там круглоголових, без виразних носових і ушних виступів. Назвали їх монголами.

В відео "Светлые глаза, древние народы и исчезнувшие цивилизации: разбираем расы с Дробышевским" від 07 січня 2025 року С. Дробышевський розказує, що в палеоліті 20 тисяч років тому в Азії не було людей сучасного типу взагалі. В Азії проживали люди, які мали архаїчні риси, широкий ніс, прогнатичну нижню щелепу, яка виступала вперед, покятий лоб, не сплюснене, а перекошене обличчя. Він розповідає що в Азії монголоїди сучасного типу появилися вперше не раніше 7 чи 6 тисяч років тому, в Китаї, в долині річки Хуанхе, культура Яншао.

А себе наші предки теж назвали по кольору волосся Русами, а країну відповідно назвали Русь.

Греки називали перших наших предків ОРІЇВ кіммерійцями це КІННІ ОРІЙЦІ, які приїхали до них на конях з країни ОРІЯНИ. Але так як греки із за їх гортані не могли вимовити букву "о" замінюючи її на "а" вони говорять "арії", як і багато москалів замість слова робота говорять "лабота", а замість корова говорять "калова", про паляницю чи палицю говорити не будемо.

Ці КІННІ ОРІЙЦІ винайшли лук, з якого можна було стріляти з коня, зробили мечі акінаки, і з таким озброєнням у 8 - 7 сторіччї до н.е. розгромили царство Урарту і Ассирію, а потім Пафлагонію, Каппадокію, грецькі території, а Кінний Тавр Хірон, згідно міфів Кентавр, навчав Геракла різних наук.

Пізніше греки назвали наших предків скіфами, але як пише Геродот наші предки називали себе **Сколотами – синами Кола, синами СОНЦЯ.**

В історії середніх віків нам сказано, на нашу землю прийшли якісь монголи -гуни, але це чиста брехня.

Історики цитують римського історика Марцеліна, який не бачив гунів, цитують також Йордана, який жив на 100 років пізніше, а Пріска Панійського який був секретарем у посольстві Максиміна і був на прийомі у Кия Гатила. Описуючи шлях посольства Пріск говорить, що після переправи через Істр (Дунай) вини пішли на схід, а потім на північ, а Йордан пише, що посольство йшло на захід, зразу видно, що він фальшував історію.

В Пріска слова гуни не немає, народ він називає унами, або скіфами. В своїй історії Пріск називає Кия Гатила скіфським царем, а народ скіфами. Скіфи до монголів не мають ніякого відношення. Помічником Гатила був скіф Едикон. Син Едекона Одоакр з 476 року по 493 рік був королем Італії. Одоакра історики не відносять до монголів.

Зустрічають Гатила дівчата співаючи йому скіфські пісні. Пріск пише що в цих скіфів є слова СТРАВА, МЕД, а це наші слова, в монголів таких немає. Він пише і про назву пива, на який говорять КАМ, а в західних слов'ян і до нині пиво називають словом кам.

Жив Гатило в палаці збудованого з дерева, якби був монголом жив би в юрті.

Одяг Гатила був простий нічим не відрізнявся від інших, окрім охайності.

На бенкеті скіфи і послі сиділи на лавах за столами, пили вино. Якби були монголами, то сиділи б на килимі і пили кумис.

Полонені мали право відкупитись, або відпрацювати 8 років, а потім залишитись у скіфів, або повернутись на батьківщину. В монголів другі повадки, залишається подивитись, що витворює мокшенський улус в Україні з 22 лютого 2022 року.

Візантійський історик 10 сторіччя Лев Діакон, князя Святослава і його дружину теж називає скіфами. А це свідчить, що на території України здавна, жили українці, а не якісь зайди, тільки по різному називалися.

Іноземні історики, коверкали назви наших родів, міст та річок, а також прізвища наших князів, Кия Гатила назвали Атила, а Святослава називали Сфендославом.

Подивимось, що говорить археологія.

Відкриваємо останній том з 20 томної Археології сср. " Степи Євразії в епоху середньовіччя" за редакцією С. А. Плетневої. М. "Наука" 1981 рік ст. 10. "...археологам поки не вдалось виявити за Доном та Вологою такої групи степових артефактів, які були б зв'язані з азійськими хуну I - II сторіччя , або з європейськими гунами (монголами) V сторіччя."

Що ще сказати.

Цю нашу історію, привласнили угри, але за життя КИЯ ГАТИЛА, і 500 років по ньому, вони квакали у мокшенських болотах.

Віддавши свою історію ми дозволяємо, всяким нелюдам орбанам заявляти, що України не існує.

Розглянемо так званий Літопис Руський за іпатським списком в перекладі Л. Махновця К. "Дніпро" 1989 року. На ст. 12-13 сказано, що рюрик був Новгородським князем з 862 по 879 рік, але згідно археології Новгород було засновано не раніше як середини 10 сторіччя, не раніше 950 року. То де ж князував видуманий рюрик, якщо не було міста. Ніде, не було рюрика, а відповідно і рюриковичів.

Це фальшива історія, і є попівською вигадкою, не було ніякого рюрика а відповідно і рюриковичів. Попи які писали ці казки, не знали, що майже через тисячу років, їх брехня буде викрита археологами. А це основа, яка зв'язує московію з Україною Руссю. Прийняти рюрика і ніякого зв'язку з татаро монголідами - угрофінами москалями.

А тепер про Олега і буцімто сина рюрика Ігоря. Літопис а за ним і всі історики пишуть, що рюрик віддав свого сина Ігоря якому виповнилося 4 чи 5 років, якомусь родичу Олегу. Той буцімто пішов у похід, а дійшовши до Києва, вбив князів норманів Аскольда і Діра. Насправді це видумка, не було норманів Аскольда і Діра, а був князь Мудрий Оскорд, і Олег ні кого не вбивав. Зайди попи не могли вимовити ОСКОРД, то в літописі його назвали Аскольд. Оскорд це наше давнє слово що означає Бойова сокира. А слово Дір означає Мудрий. За С. Наливайко у Пенджабі до і сьогодні є слово ДГІР, що означає мудрий. Отже Русь очолював Мудрий Оскорд, а не видумані Аскольд і Дір.

Але розглядаємо про князування Олега.

Він князює в Києві, воює з Візантією, укладає з нею угоди, а про князя Ігоря ніде не чути, аж до 913 року, до смерті Олега. Та чи могли візантійські царі укласти угоду не з князем, а з не приший не пристьобаєм. Ні Візантія уклала угоди з Київським князем Олегом, а коли він помер князем став його син Ігор. А тепер порахуємо скільки років було тоді Ігорю. В 879 йому було 4 роки $4+34=38$ років. То якби Ігор був, як пишуть сином рюрика, то чому про нього не було чути, аж до того коли йому виповнилося 38 років. Цього бути не могло. Не міг князь десь бути щоб про нього ніхто не знав, аж до 38 років, а правив якийсь Олег, з яким візантійці заключали угоди. А після смерті Князя Олега його син Ігор і став Князем Київським

Як бачимо в Русі не було ніяких рюриковичів.

Але про це написано в усіх істориків. То хіба це історики. Це і є фальшувальники історії.

В літописі, таких фальшивок дуже багато. Літопис це попівська фальшивка, а історики які його пропонують і є пропагандистами.

Цю фальшивку, так званий літопис, писали юдеї попи, яких притягнув, на Русь, юдей Владімір, після того, як християнська Візантія підступом отруїла, князя Святослава на Хортиці. А потім за допомогою тієї ж Візантії, підступно було проведено захоплення влади в Києві юдеєм Володимиром, який підступно вбив синів Святослава і притяг християнство з юдеями попами. Ці попи знищили віру наших предків, знищили історію знищивши всі письмові документи, зруйнували поховання наших предків, а на кістках будували свої богодільні. Ще син Ярослав почав воювати за владу з своїм юдеєм батьком Володимиром. А далі в Русі пішла війна за владу між нащадками Владіміра, що обезкровило Русь.

Одним із цих нащадків так званий довгорукий, якого вигнали Кияни поїхав на болота де і заснував майбутню московію, а його син Боголюбський на вид згідно реконструкції Герасимова є чистий монголоїд в 1169 році зруйнував і обікрав Київ, убиваючи і гвалтуючи жінок і дітей, як це роблять сьогодні москалі на захоплених територіях, вириваючи і відправляючи на московію навіть унітази.

Нащадки того владіміра, керували Руссю, так як і сьогоднішній Владімір керує Україною. Який не готував країну до війни з москалями, а тільки піарився і мародерив, як мародерить і під час війни. Він не виконав своїх обов'язків, не ввів в Україні стан війни, не видав указ про застосування військ, не видав указ про мобілізацію, згідно своїх обов'язків, коли була загроза нападу. А про це його попереджав президент США Байден, ще в жовтні 2021 року, а в грудні того ж року на кордонах України стояла і була готова до вторгнення 200 тисячна москальська орда. Майже через 1000 років все повторюється. Як бачимо навіть поставлений за допомоги москалів зеОманський не зміг здати Україну. Українці воюють на два фронти москальський і зеОманський.

Але на цей раз, це нашість приведе до розпаду монголоїдної московії.

Московія з монголоїдаими фінно-уграми і татарами ніколи Руссю не була. Назву Росія, москалі вкрали при кривавому петрі, за допомогою попа Прокоповича в 1721 році.

Граф Уваров розкопав усю центральну московію і слов'янських поселень на схід від Дону не знайшов там були угро-фінські тільки поселення. І до сьогодні москальські археологи слов'янських поселень на схід від Дону теж не знайшли.

Все вище викладене від Українців приховують, і пічкають сфальшованою історією.

КОРДОНИ УКРАЇНИ.

Матеріальною основою та одним з головних атрибутів держави є територія.

Нація, яка не має держави, з часом асимілюється, націями які мають свою державу. Для цього застосовуються всі ресурси держави.

Благодатний терен України розміщується у південно-західній частині Східноєвропейської платформи і навколишніх гірських нагромаджень — Карпат і Криму, які є частиною Альпійської складчастої геосинклінальної області.

Площа України, на сьогодні становить 603700 км² і являється найбільшою країною Європи.

Розміри України з заходу на схід 1316 км. з півночі на південь 893 км., лежить приблизно між 52°20' та 44°23' північної широти, та 22°5' і 41°15' східної довготи. Але багато територій де проживають Українці знаходяться за межами сучасної території України.

У книзі за редакцією В. Кубійовича "**Географія українських і сумежних земель**" Т. 1. Загальна географія видана у м. Львові в 1938 році і перевидана в 2005 році видавництвом Обереги на ст. 19 повідомляється: "Українська держава обіймала без анексів, що недовго тримали, 630000 км², а разом із Кримом, частиною Вороніжчини, Закарпаттям і Буковиною 690000 км², себто менше від суцільної української етнографічної території, яка має 718300 км², і куди менше від усієї української національної території, яка має 930500 км²."

Як бачимо, сьогодні Україна втратила 299800 км².

Етнічні Землі України сьогодні захоплені московією, це території в Брянській, Білгородській, Воронежській, Курській та Ростовській областях до річки Дон, Кубані і Ставропіллі. У Білорусії Брестська область. Після другої світової війни цей душогуб джугашвілі віддав Польщі Надсяння, Лемківщина, Холмщину і Підляшшя, а Пряшівщину Словаччині, Придністров'я Молдавії.

На території Воронежської області у Хохольському районі знаходиться **Костенківсько-борщевський** комплекс стоянок кам'яного віку — палеолітичні стоянки давньої людини, які розкопані у районі сіл Костенки і Борщів. Памятники оріньякської і більш позньої граветської культур зосереджені на дуже невеликій території: більше 60 стоянок з урахуванням багатошарових. У Костенках 21, а у Борщеві 5. На багатьох стоянках розкопані довготривалі житла з кісток і бивнів мамонтів, та інших великих тварин. Такі житла є тільки на території України від Чернівецької до Чернігівської областей, а також на захоплених москалями територіях до річки Дон. Одна назва Борщів говорить сама за себе. Поселення з такими назвами і Україні розташовані від Тернопільської області до Дону. А назва райцентру Хохольський Теж показує хто там проживав.

На межі VII — VIII сторіччя на Балкани переселилося монголоїдне тюркомовне плем'я Болгар, але ми бачимо, що вони сьогодні говорять перекрученою українською мовою. А це значить, що наші предки, жили і на Балканах, і заставили монголоїдне тюркомовне плем'я Болгар, розмовляти практично нашою мовою, але за допомогою християнської Візантії, ця територія була названа Болгарією. Про їхню антропологію, можна узнати, подивившись на Ф. Кіркорова чи його батька.

А що ж відбулося з нашими предками, які жили у Панонії, і де вони ділися.

Наприкінці IX століття у Середнє Подунав'я з заволзьких степів Південного Уралу і території Башкирії, проникло монголоїдне угро-фінське плем'я угорців. Їм вдалося зберегти свій язык і використовуючи всі механізми держави, заставили перейти на їхній язык і наших предків і це тяглося аж до XIX сторіччя.

На сьогодні в Угорщині зареєстровано більше ніж 300 тис. греко-католиків, які говорять угорським языком. А хто ж є ці греко-католики? Це українці, які у другій половині 18 сторіччя обвугрилися. Спочатку перейшли на угорський язык попи греко-католики, яких підкупила угорська влада, а потім ці попи примусили перейти на їхній язык і прихожан. Так асимілюється народ в якого немає держави.

Угри не питали українців, чи хочуть вони розмовляти на їхньому языку, а сьогодні в Україні вони не хочуть вивчати українську мову.

Таке ж роблять і москалі, яким язык, принесли попи з України такі як піп Прокопович, який служив кривавому петру, та допоміг йому вкрасти нашу назву. А потім ті ж попи почали нищити українську мову та обмоскалювати українців.

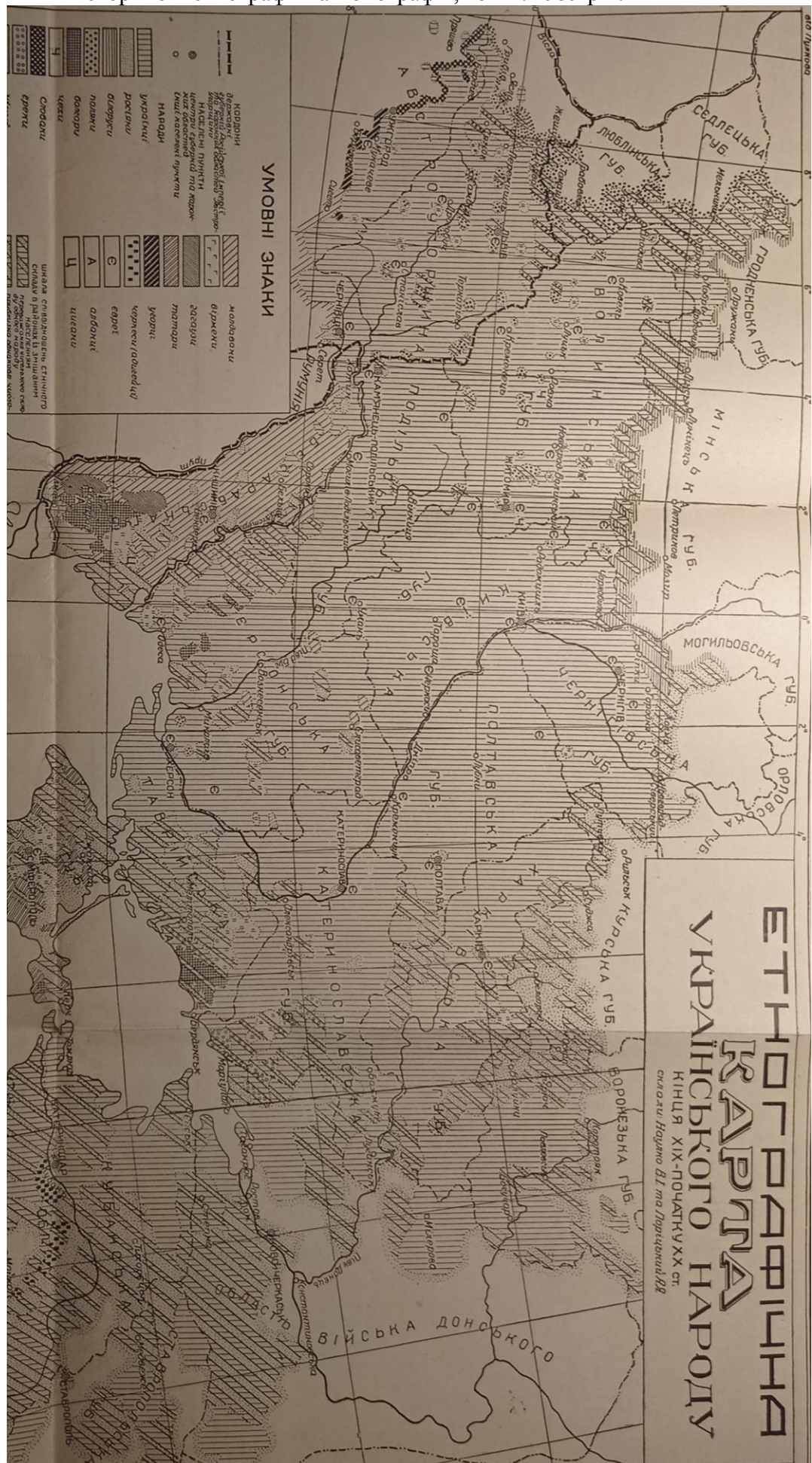
МАПА УКРАЇНИ НА СЬОГОДНІ

ЗАГАЛЬНА МАПА УКРАЇНИ НА 1918 РІК за М. Дячишиним

Етнографічна карта Українського народу кінця з книги УКРАЇНЦІ
історико – етнографічна монографія, том 1. 1959 рік.

ГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ УКРАЇНИ.

В історичному розвитку України важливу роль відіграє геологічна будова рельєфу.

Рельєф України вирізняється вельми своєрідною геологічною будовою, однією найскладнішою в світі, де є всі геологічні структури. У його будові беруть участь породи докембрійського, палеозойського, мезозойського та кайнозойського віку.

У центрі України, розташований **Український докембрійський щит**, який розміщується тільки на території України і займає третю частину її території, це найдавніша геологічна структура на землі, вік якої 4 млрд. років, вона виникла практично одночасно з появою землі, в ньому законсервована сила молодшої землі. Український щит розрізає територію України з півночі на південь, це найбільш підвищена частина рівнинної території України.

Кристалічні породи Українського щита відносяться до найдавніших на Землі таких, як гнейси, гранітоїди, мігматити, кварцити та інші, що вміщують родовища різноманітних корисних копалин, в тому числі практично всі метали таблиці Менделєєва, це залізна руда, комплексні корінні родовища ільменіт-апатитових руд, марганець, молібден, нікель, літій, берилій, титан, уран, скандій, алмази, п'єзооптична сировина, флюориту, графіту, талькомагнезиту, нефелінових руд та дорогоцінні камені бурштин, топази і багато ін.

На півночі Одеської області одне з найбільших родовищ золота, яке здане владою в концесію.

Родовища алмазів більше в 1.5 рази ніж в Південній Африці. В верхніх шарах залягають бентонітові глини, які є чудовою сировиною для керамічного виробництва, і відіграли важливу роль у формуванні Трипільської культури. На зорі свого існування людина почала виготовляти знаряддя праці з кременю, і територія України була багата на цей камінь, який залягає на восьми ареалах.

На північно – східному схилі щита, розміщуються Канівські гори, з унікальною фауною і флорою, але й до нашого часу умови їх походження не з'ясовані, На думку геологів, вони утворились тоді, коли вже існувала стародавня людина.

На Чернечій (Тарасовій) горі, у своєму безсмерті покоїться наш Пророк Тарас Григорович Шевченко. Периметр щита оконтурений схилами.

На захід від щита розміщуються послідовно **Волино – Подільська плита**, вона являє собою область поступового занурення докембрійської кристалічної основи на глибину до 3 км. З осадовими породами палеозою, мезозою, кайнозою тут пов'язані родовища кам'яного вугілля, сірки, гіпсу, фосфоритів.

Далі на захід розташовані **Галицько – Волинська западина, Карпатський передній прогин, Карпатські гори** де залягають сірко-, газо- і нафтоносні осадові породи.

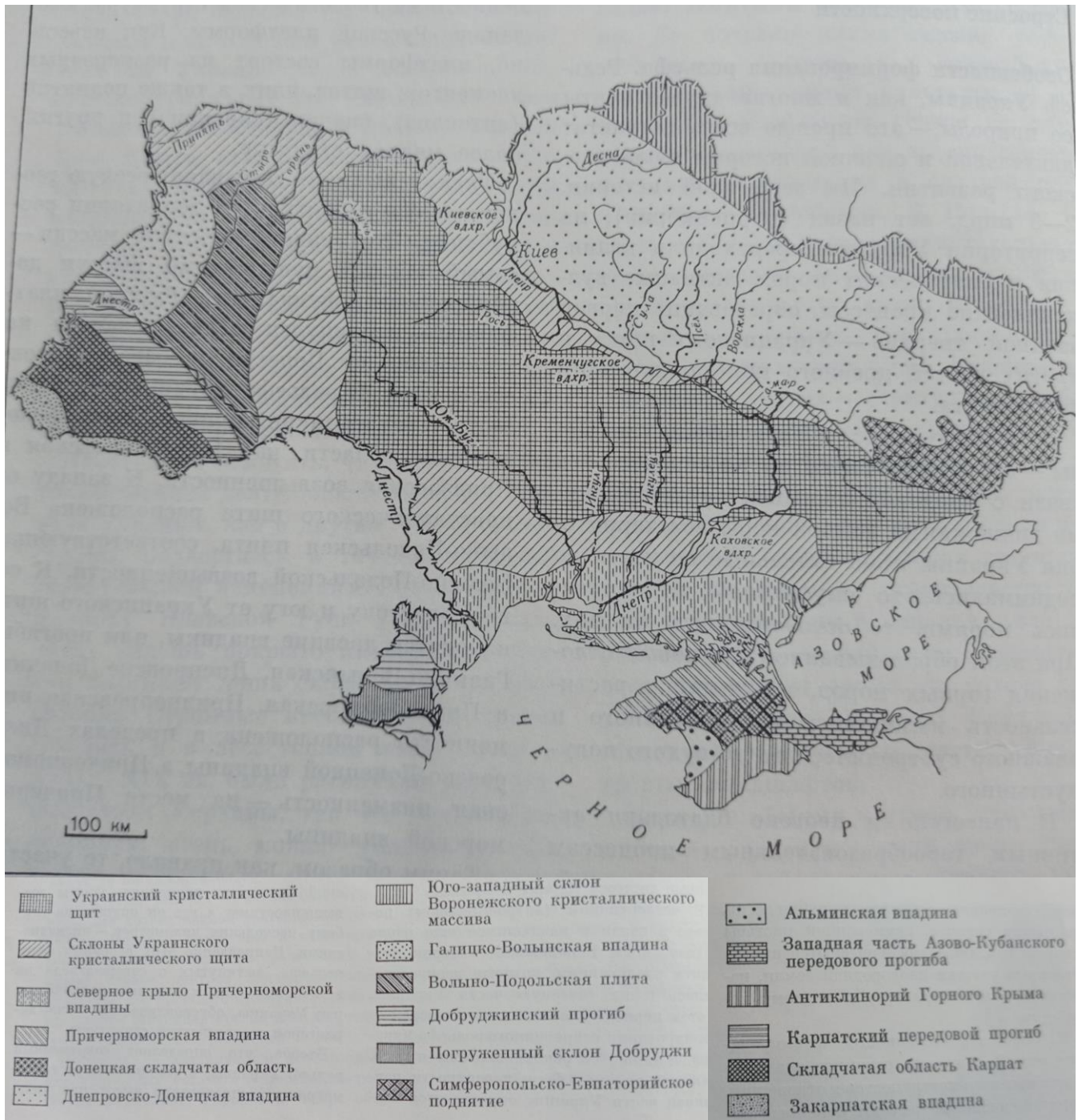
Закарпатська западина де залягають кам'яна та калійна солі, цеоліти, барити, алуніти.

На схід розміщується ровоподібна **Дніпрово – Донецька западина** кристалічний щит тут заглиблюється в районі міста Полтава на глибину до 8000 метрів де залягають родовища нафти, газу, кам'яної солі, гіпсу, а на сході і північному сході розташовується схили **Воронежського кристалічного масиву**.

На південному сході лежить **Донецький кряж**, основною корисною копалиною якого кам'яне вугілля, а також є ртуть, флюорит, поліметали.

На півдні поверхня Українського кристалічного щита спочатку повільно знижується утворюючи, **Причорноморську низовину**, а далі круто заглиблюється до Чорного моря. В північній частині Криму розміщується **Північно – Кримський передовий прогин**, а південніше **Кримські гори**.

МАПА ОСНОВНИХ ГЕОСТРУКТУРНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА УКРАЇНИ

- 1. Український щит
- 2. Ковельський виступ
- 3. Волинсько-Подільська плита
- 4. Карпатська складчаста область
- 5. Західно-Європейська платформа

- 6. Дніпровсько-Донецька западина
- 7. Воронежський масив
- 8. Донецька складчаста область
- 9. Причорноморська впадина
- 10. Скіфська плита
- 11. Кримська складчаста область

ГЕОЛОГІЧНИЙ РОЗРІЗ УКРАЇНИ

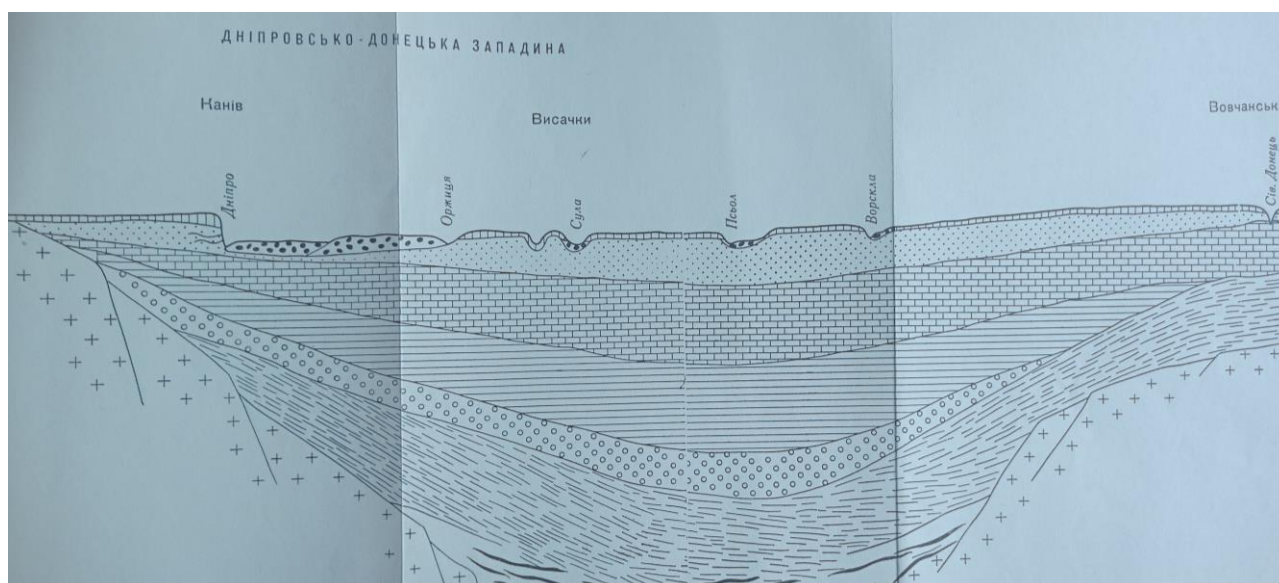
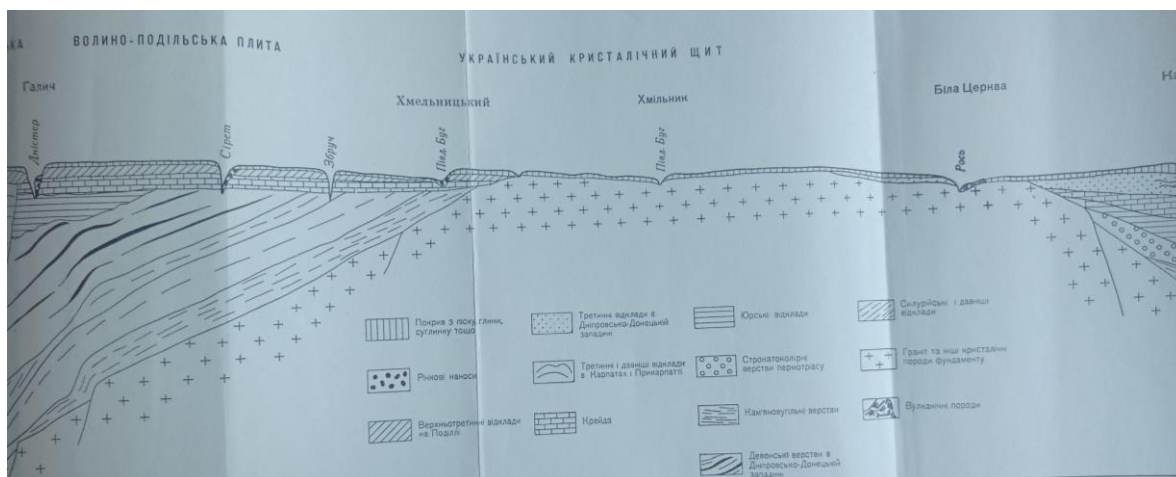
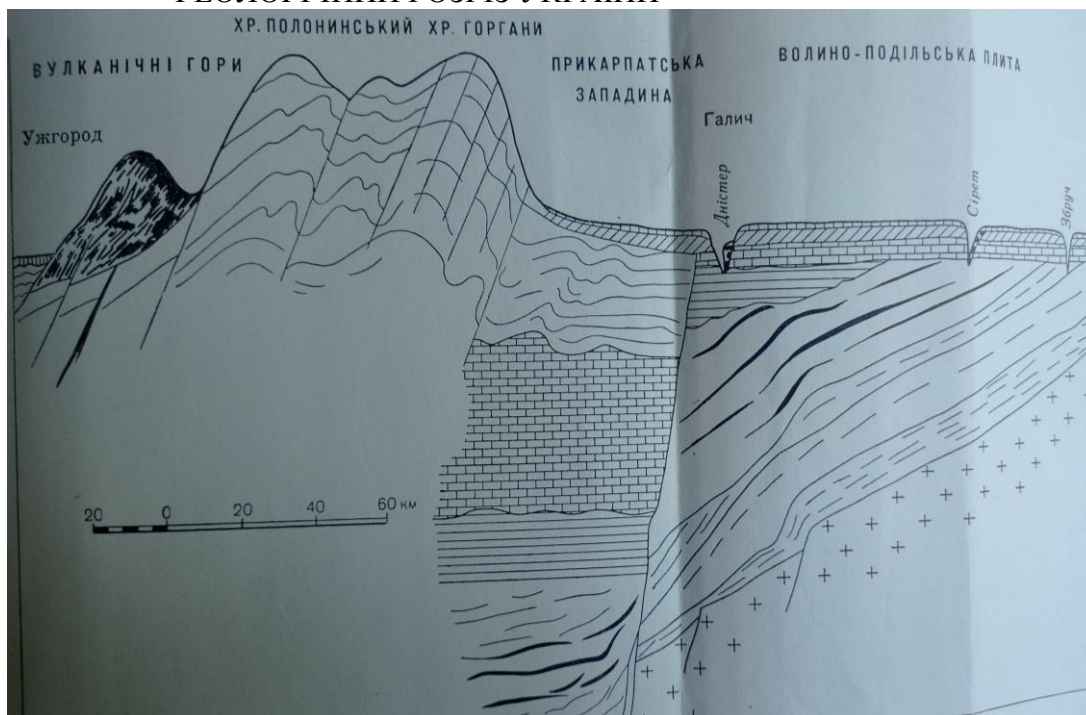
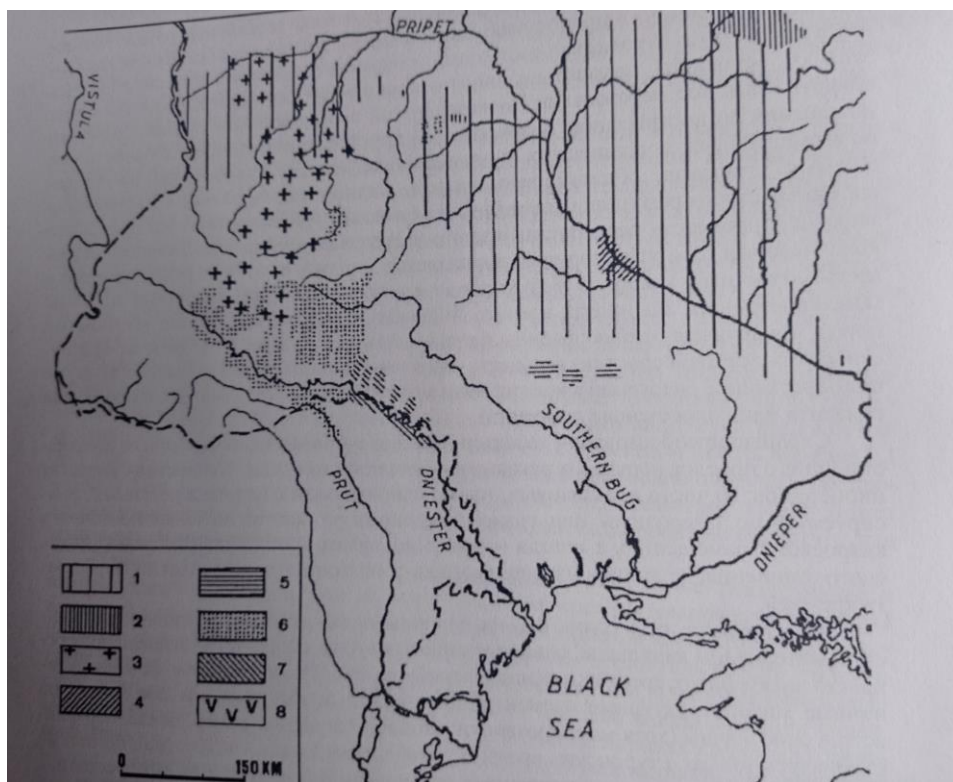

СХЕМА РОЗМІЩЕННЯ КРЕМНЕНОСНИХ АРЕАЛІВ УКРАЇНИ ЗА В.Ф. ПЕТРУНЬ.

1. Область розповсюдження різнотипних і різночасових перевідкладень кременів із морени дніпровського зледеніння.
2. Кремень пізньокрейдового часу в басейні р. Десни.
3. Найбільш тонкозернисті димчаті або димчато –мишино – сірі туровські кремені волино - подільського типу.
4. Густо – чорні з ржаво – вторинним обрамленням дніпро – канівського типу відкладені в зоні Канівських гір.
5. Осадочно – діагенетичні кремні призма – іноцерамовного типу із залишків пізньокрейдового осадкового плаща в районі с. Аполяка, р. М. Вись і прилягаючих територіях.
6. Апоспікулярні осадково – діагенетичні вапнякоцити в басейні Середнього Дністра і Пруту.
7. Осадково - діагенетичні кремні нижньої частини долини Дністра.
8. Остаточно – інфельтраційні, сарматського часу кремені.

ІСТОРІЯ ЗЕМЛІ

Земля утворилася близько 4,60 млрд. років тому.

У геологічній історії Землі виділено п'ять найбільших розділів, названих ерами:

1. архейська – ера початку життя 4000 — 2500 млн років тому;
2. протерозойська – ера первинного життя 2500 — 541 млн років тому;
3. палеозойська – ера стародавнього життя 541—252 млн років тому;
4. мезозойська – ера середнього життя 252—66,0 млн років тому;
5. кайнозойська – ера новітнього життя від 66,0 мільйонів років тому і до сьогодні.

Для археології важлива детальний геохронологічний поділ починаючи кайнозойської ери з епохи міоцену. Як відомо, для цього проміжку часу використовують регіональні схеми, що базуються на чергуванні льодовикових і міжльодовикових епох. Часто в археології, особливо європейській, роблять прив'язку до альпійської схеми

6.5 млн років тому на Землі появились гомініни (Homininae) це підродина приматів родини гомінід (Hominidae), до якої належить сучасна людина і його безпосередні попередники, починаючи з «ранніх Номо». А 6 млн років тому на Землі появились австралопітек.

Стратиграфічна і геохронологічна шкала кайнозойської ери

Еон	Ера	Період	Епоха	Ярус	Вік	Події
	Кайнозой (Kz)	Четвертинний (антропоген) (Q)	Голоцен (Q _h)	Субатлантичний	11 700	Кінець Льодовикового Періоду. Виникнення цивілізації. Людська активність грає істотну роль в екосистемі Землі
				Суббореальний		
				Атлантичний		
				Бореальний		
				Пребореальний		
			Плейстоцен (Q _p)	Верхній	126 000	Чотири льодовикові періоди. Вимирання багатьох видів рослин. Вимирання великих ссавців. Поява сучасної людини
				Середній	500 000	
				Нижній	1 806 000	
				Геласій	2 588 000	
		Неоген (N)	Пліоцен (N ₂)	П'яченці (N ₂ pla)	3 600 000	Значні тектонічні рухи, з якими пов'язана альпійська складчастість. Занепад лісів. Поширення лугов. Розвиток однодольних.
				Занклій (N ₂ zan)	5 332 000	
			Міоцен (N ₁)	Мессіній (N ₁ mes)	7 246 000	Клімат залишається помірно теплим. Морська та наземна фауна була досить схожа на сучасну, але морські ссавці ще не були широко розповсюджені. Перші людиноподібні мавпи
				Тортон (N ₁ tor)	11 608 000	
				Серавалій (N ₁ srv)	13 650 000	
				Лангій (N ₁ lan)	15 970 000	
				Бурдігал (N ₁ bur)	20 430 000	
				Аквітаній (N ₁ aqt)	23 030 000	
		Палеоген (P)	Олігоцен (P ₃)	Хат (P ₃ h)	28 400 000	Початок розвитку антропоїдів. Тропічні ліси змінюються листопадними лісами помірної кліматичної зони.
				Рюпель (P ₃ r)	33 900 000	
			Еоцен (P ₂)	П'ябон (P ₂ p)	37 200 000	Відбулися значні трансгресії морів. Клімат теплий і вологий. Розвиток вічнозеленої тропічної рослинності. У тропічних морях широко розвинені нумулітиди - великі форамініфери, з'являються кити й сирени
				Бартон (P ₂ b)	10 400 000	
				Лютет (P ₂ l)	48 600 000	
				Іпр (P ₂ i)	55 800 000	
			Палеоцен (P ₁)	Танет (P ₁ t)	58 700 000	Поширення та розвиток ссавців. З'явилися хижакі, гризуни, хоботні, мавпи. численні родини сучасних птахів.
				Зеландій (P ₁ m)	61 700 000	
				Даній (P ₁ d)	65 500 000	

У 2004 році Міжнародна комісія зі стратиграфії запропонувала новий варіант стратиграфічної і геохронологічної шкали, уточнений 2006 р.

Ератема (ера)	Субера	Система (період)	Серія (епоха)	Ярус (вік)	Нижня межа, млн.р.
Кайнозой	Четвертинна	Неоген	Голоцен		0,0118
			Плейстоцен	Верхня	0,126
				Середня	0,781
				Нижня	1,806
			Пліоцен	Гелазійський	2,588
				П'яченський	3,600
				Занклейський	5,332
			Міоцен	Мессинський	7,246
				Тортонський	11,608
				Серавалійський	13,82
	Лангійський	15,97			
	Бурдигальський	20,43			
	Аквітанський	23,03			
	Палеоген	Олігоцен		Хатський	28,4±0,1
			Рупельський	33,9±0,1	
		Еоцен	Приабонський	37,2±0,1	
			Бартонський	40,4±0,2	
			Лютетський	48,6±0,2	
			Іпрський	55,8±0,2	
		Палеоцен	Танетський	58,7±0,2	
			Селандинський	61,7±0,2	
			Данський	65,5±0,3	
Третинна					

ЗЛЕДЕНІННЯ ЗЕМЛІ

Як людина так і весь рослинний і тваринний світ можуть існувати в відповідних природних умовах, які дозволяють їм виживати. Великий вплив на це мали зледеніння Землі.

За історію Землі було щонайменше **п'ять великих льодовикових ер**.

Льодовикова ера, це тривалий етап геологічної історії Землі, під час якого відбувалось значне зниження температури атмосфери на великих територіях, що призводило до утворення або розширення континентальних льодовикових щитів, полярних шапок та альпійських льодовиків.

Зледеніння або *гляціал*, це процес значного збільшення площі льодовиків, пов'язаний зі зміною клімату під час льодовикового періоду. Зледеніння чергуються з періодами потепління — інтергляціалами.

Сьогодні ми живемо під час інтергляціалу льодовикового періоду, який розпочався у плейстоцені, бо й наразі існують Гренландський і Антарктичний льодові щити.

Першою льодовиковою ерою було Гуронське зледеніння близько 2,4–2,1 млрд років тому, ранній протерозой. Палеопротерозойські льодовикові відкладення були знайдені на північному узбережжі озера Гурон і в західній Австралії.

Наступна льодовикова ера відбулася 850–630 мільйонів років тому (кріогеній), це був час максимального зледеніння, під час якого льодовикові щити досягли екватора. Наявність льоду на континентах і пакового льоду в океані перешкоджала силікатному вивітрюванню, коли калієвий польовий шпат, вивітрюються і утворюється глинистий мінерал і фотосинтезу, що наразі є двома основними поглиначами CO₂.

Мала льодовикова ера, Андсько-Сахарська, відбулася 460–420 мільйонів років тому, за часів пізнього ордовіку і силуру.

Еволюція наземних рослин на початку девонського періоду призвела до довгострокового збільшення планетарного рівня кисню і зниження рівня CO₂, що призвело до Льодовикової ери **Карру**. Епоха названа на честь льодовикових відкладень регіону Карру в Південній Африці, де існування цієї льодовикової епохи було вперше чітко визначене. Великі полярні льодовикові шапки існували в Південній Африці 360–260 мільйонів років тому, протягом кам'яновугільного і раннього пермського періодів.

Сучасна льодовикова ера, плейстоценові зледеніння, почалася близько 2 580 000 років тому наприкінці пліоцену який тривав з 5.33 до 2.58 мільйонів років, коли почалося поширення льодовикових щитів у Північній півкулі. З тих пір відбулося кілька гляціалів (льодовикових періодів) і інтергляціалів. Наразі ми живемо в період інтергляціалу, останній льодовиковий період закінчився близько 12 000 років тому. Все, що залишилося від

континентальних льодовикових щитів — Гренландський і Антарктичний льодові щити та дрібніші льодовики, наприклад на Баффіновій Землі найбільшому острові Канади.

Під час інтерстадіалів кліматичні умови були подібними до теперішніх, іноді було на декілька °C тепліше, порівняно зі сьогоденням. Перехід від зледеніння до інтерстадіалу як правило був різким коли середня температура підвищувалась на 10 і більше °C за декілька століть. Перехід від інтерстадіалів до зледенінь, був більш поступовим.

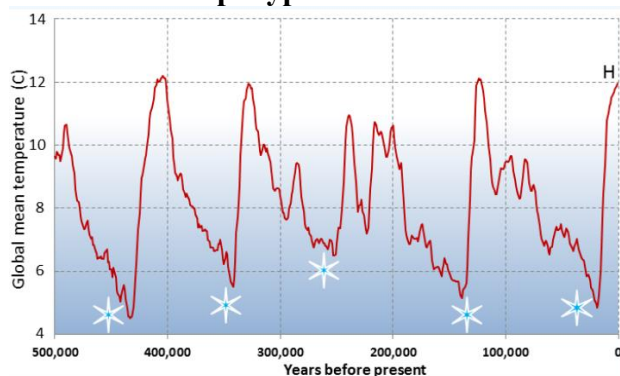
Четвертинний період ділиться на дві геологічні епохи, плейстоцен який тримав від 2.6 млн. років тому до 12 тис. років тому, після чого настав голоцен, який продовжується до сьогодення.

Хронологія зледенінь

Четвертинний	Сьогодення	Антарктика · Гренландія · Ісландія
	Плейстоцен	Останній льодовиковий період · 1-е: Вюрмське, Віконсинське, Вайцелянське, Девенсіанське/Мідлендське, Пайндейл/Фрейзерське, Гренландське, Мериданське, Янкіуе · 2-е: Рісске, Іллінойське, Заалеське, Дніпровське · 3-6-і: Міндельське, Ельстерське · 7-8-і: Гюнцське, Ельбське чи Менапіанське, Каракольське
Карбон—Перм	Карру (360—260 млн років тому)	
Ордовик—Силур	Андсько-Сахарське (460—430 млн років тому)	
Едіакарій	Гаскірське (579,63—579,63 млн років тому) · Байконирське (547—541,5 млн років тому)	
Кріогеній	Стуртське (717—660 млн років тому); Маріноанське (650—635 млн років тому)	
Палеопротерозой	Гуронське (2,4—2,1 млрд років тому)	
Мезоархей	Понгола (2,9—2,78 млрд років тому)	

Система	Відділ	Ярус	Вік, млн рр. тому
Четвертинна	Голоценовий	Мейгальейський	0,0042 - 0
		Нортгріппський	0,0082 - 0,0042
		Гренландський	0,0117 - 0,0082
	Плейстоценовий	Верхній	0,129 - 0,0117
		Чибанський	0,774 - 0,129
		Калабрійський	1,80 - 0,781
		Гелазький	2,58 - 1,80

Коливання температури на Землі за останні 500 тисяч років

Зледеніння в плейстоцені

В плейстоцені клімат на землі змінювався від теплого та вологого до холодного, від чого і залежав розвиток найдавнішої людини. Похолодання супроводжувалося зледеніннями великих територій, схема яких була розроблена на матеріалах зледенінь в Альпах. Таких похолодань було чотири:

Зледеніння в четвертинному періоді регіонів Євразії.

Епоха	Вік	Альпи		Східноєвропейська рівнина		Західний Сибір	
Голоце н	Сучасний	Сучасні		Сучасні		Сучасні	
10,2 тис.р.	Верхній	Вюрмське зледеніння W	W ₃	Валдайсь кий надгори зонт	Осташківський (пізньовалдайський (33 – 12 тис. років) <i>os</i>	Зирянсь кий надгори зонт	Сартансь кий
			W ₂		Ленінградський (молого- шекснинський) <i>ld</i>		Карагинс ький
			W ₁		Калінінський (ранньовалдайський) (70 – 50 тис. років) <i>kl</i>		Єрмаков- ський
		Рисс-вюрмське міжльодовиків'я R-W		Микулинське (міжльодовиків'я) (130 – 70 тис. років) <i>mk</i>		Казанцевський	
	Плейст оцен	Середні й	Рисське зледеніння R	R ₃	Середньо -руський надгори зонт	Московський <i>ms</i> (190 – 130 тис. років)	Бахтинсь кий надгори зонт
R ₂				Шкловський (одинцовський) <i>sk</i> (250 – 190 тис років)		Ширтинс ький	

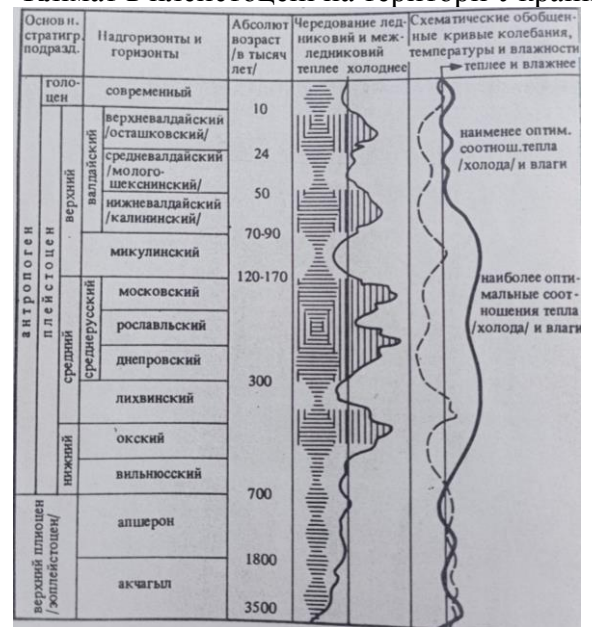
0,8 млн.р.			R ₁		Дніпровський <i>dn</i> (300 – 250 тис років)		Самарівський
		Міндель-рисське міжльодовиків'я M-R		Лихвинське (міжльодовиків'я) <i>lh</i> (410 – 290 тис. років)		Тобольський	
	Нижній	Міндельське зледеніння M	M ₃	Білоруський надгоризонт	Окський <i>ok</i> (500 – 410 тис. років)	Шайтанський (березинський)	
			M ₂		Біловезький <i>bv</i>	Талагайський	
			M ₁		Дзукийський (донський) <i>dz</i>		
		Гюнц-міндельське міжльодовиків'я G-M	Вілнюський надгоризонт	Ільїнський <i>il</i>			
				Покровський <i>pk</i>			
				Михайлівський <i>mh</i>			
Еоплейстоцен	Верхній	Гюнцське зледеніння G		На горизонти не поділяється	На горизонти не поділяється		
		Дунайсько-гюнцівське міжльодовиків'я D-G					
	Нижній	Дунайське зледеніння D					

Примітка: сірим кольором виділено міжльодовиків'я (потепління).

Гюнцське зледеніння походить від р. Гюнц, притоки р. Дунаю – льодовикова епоха (зледеніння) *четвертинного періоду* (кінець *еоплейстоцену*) за Альпійською шкалою австрійських вчених А. Пенка і Е. Брикнера (початок XX ст.). Відповідає **менапському** зледенінню Північної Європи, **приазовському** холодному етапу (за схемою М.Ф. Веклича) для платформної України, **морозовському** (покровському) етапу для Європейської Росії та **верхньому апшерону** для Каспію. Згідно сучасному датуванню, охоплює період **1,36-0,815 млн років тому**.

Міндельське зледеніння – зледеніння в центральній Європі походить від р. Міндель – притоки р. Дунай – третє тривале (після *Дунаю* і *Гюну*) плейстоценове зледеніння яке тривало **0,6-0,4 млн рр. тому**. Відповідає **окському** (донському) зледенінню Східноєвропейської платформи, **Ельстерському** зледенінню Північної Європи, **канзасському** зледенінню Північної Америки.

Окське зледеніння –зледеніння Східноєвропейської платформи (близько 500-400 тис. рр. тому). На території України є найдавнішим. Поширювалося на північно західну частину Передкарпаття, захід Волинського Полісся та долину Дніпра до широти **м. Черкаси**. Власне льодовикові відклади трапляються переважно у западинах дольодовикового рельєфу у вигляді валунних суглинків основної морени потужністю 2,5-3,0 м. Склад водно-льодовикових відкладів – від галечників до суглинків і глин. Грубоуламкові утворення (10-15 м) поширені переважно у верхів'ї Дністра. **Окське** зледеніння відповідає **ельстерському-II** у Північній Європи, **краківському** території Польщі та **міндельському-II** Альп.

Мапа максимального просування льодовиків у Центральній Європі.

синя — **Міндельське, Ельстерське** тривало з 600 000 до 500 000 років тому;

жовта — **Рісьське, Заальське** тривало від 300 000 до 130 000 років тому;

Червона лінія — **Вюрмське, Віслинське** тривало від 115 000 до 11 700 років тому

Ріський гляціал передостаннє зледеніння Альп плейстоценової епохи. Датується по-різному від **300 000 до 130 000 років тому** за іншими даними від **347 000 до 128 000 років тому**. Збігається із **Заалеським** гляціалом Північної Німеччини. Назву дали Альбрехт Пенк та Едуард Брюкнер, які назвали це похолодання на честь річки Ріс у Верхній Швабії.

Початок Ріського гляціалу був кінцем **Гольштейнського** інтергляціалу (на Альпійському передгір'ї **інтергляціал Міндель-Ріс**, а закінчився початок **Еємського** інтергляціалу (Ріс-Вюрмський інтергляціал). Таким чином, це приблизно відповідає **Заалеському** гляціалу Північної Німеччини. Ріський гляціал відповідає морським ізотопним стадіям MIS 6, 8 і 10, тобто періоду 350 000—120 000 років тому. Окремо варто відзначити Давній Ріс, — час найбільшого просування льодовика в альпійському регіоні, місцеві назви: Гаслах-Міндельське зледеніння (у Баварії та Австрії), **Госкірхське** зледеніння (у Баден-Вюртемберзі) або Великий льодовик у Швейцарії. На Східноєвропейській платформі, це **Дніпровське** максимальне зледеніння, яке поширювалося по долині Дніпра, аж до широти м. **Дніпро**.

На початку Ріського гляціалу були створені майже всі сьогоднішні долини річок. Зледеніння Альп, що розпочалось ще до **Гольштейнського** інтергляціалу, призвело до того, що льодовики просунулися за кілька фаз далеко до Баварського плоскогір'я, далі, ніж усі інші відомі просування льодовиків вздовж сьогоднішніх річкових долин. За часів Ріського гляціалу льодовик, ймовірно, чотири рази просувалися до Баварського та Австрійського Альпійського плоскогір'я. Перші два просування не підтверджені з певністю, оскільки вони перекриті моренами двох стадіалів кінця Ріського гляціалу, що добре простежується на північ від Альп.

З четвертинним періодом не дивлячись на його малу тривалість, поєднуються значні події в житті нашої планети – зміни клімату, утворення величезних льодовикових покривів в північній півкулі, неодноразових коливань рівня Світового океану, формування сучасного рельєфу суші, рослинності, тваринного світу і найзначущіша подія в геологічній історії Землі – формування людини.

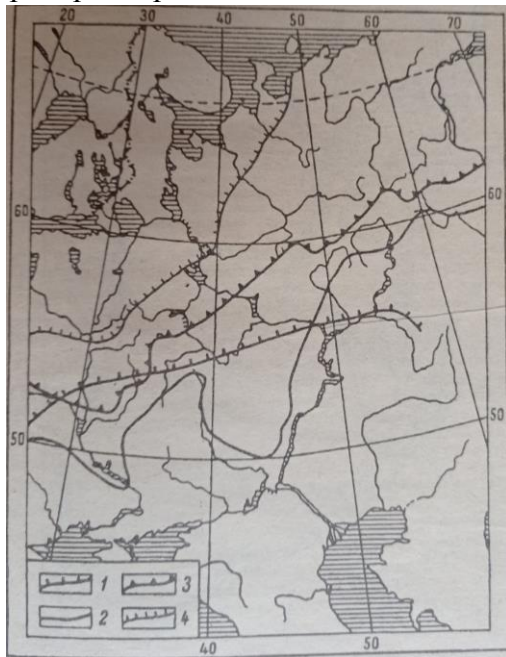
Найбільша зміна ландшафту, ґрунтів, рослинності, змінилась річкова мережа, відбулася зміна фауни території України, відбулась під час максимального ріського (дніпровського) зледеніння. Базуються на вивченні решток тварин і рослин, які знаходяться в четвертинних відкладах, аналізі літології відкладів і їх співвідношенні із формами рельєфу, кліматичній обумовленості певних типів осадків.

І. Г. Підопличко у 1939 році вперше висунув **теорію антигляціалізму**, яка полягає в тому, що земна поверхня не була вкрита льодовими масами більшими за сучасні.

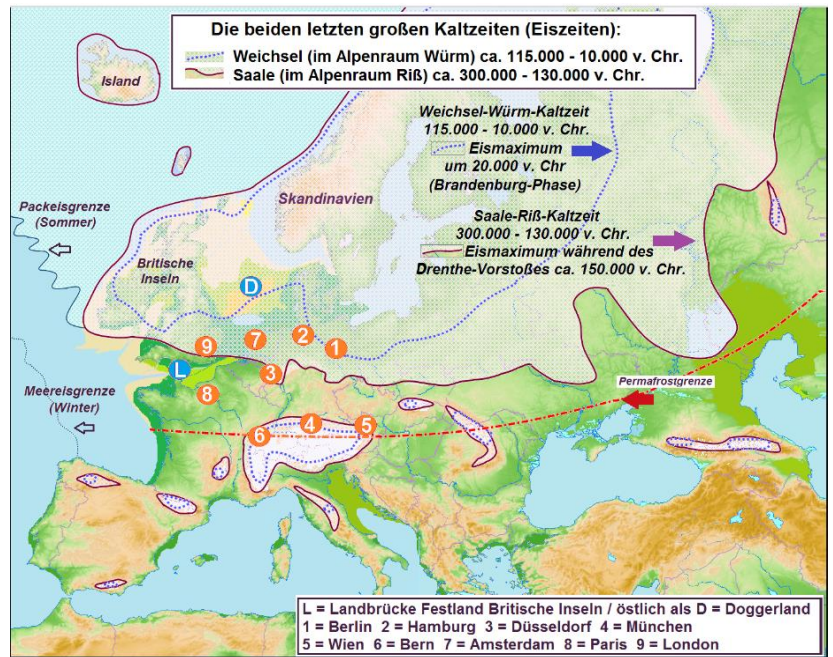
Науковою основою антигляціалізму стали палеонтологічні дані про те, що на території України представники степової і лісової фауни жили протягом четвертинного періоду безперервно, як в позальодовиковій і льодовиковій зонах. Також з'ясувалось, що поширення льодовикових валунів зумовлене рядом зовсім інших факторів, зокрема силою швидких і штормових течій в річках, озерах і морях, рухом донного, поверхневого і особливо прибережного льоду, гірськими льодовиками, підльодовиковими потоками.

Якщо подивитися геологічний розріз України, то ми бачимо що з Українського щита відклади були направлені в основному на схід в **Дніпрово – Донецька западину** де кристалічний щит заглиблюється на глибину до 8000 метрів, а не на південь, по напрямку руху льодовика.

Межі плейстоценових зледенінь на території України

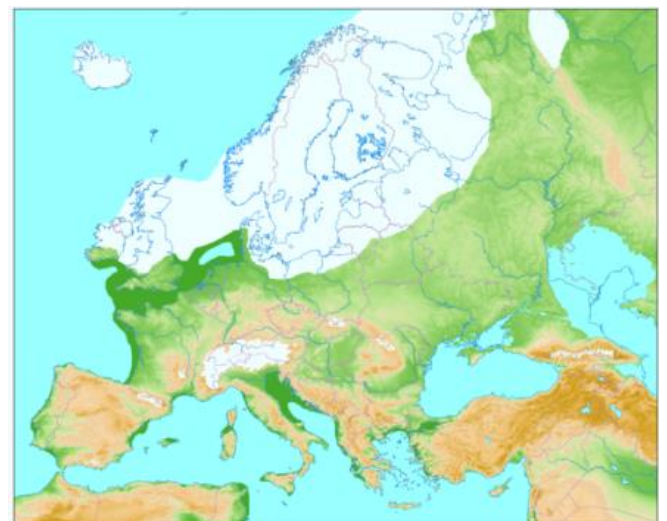
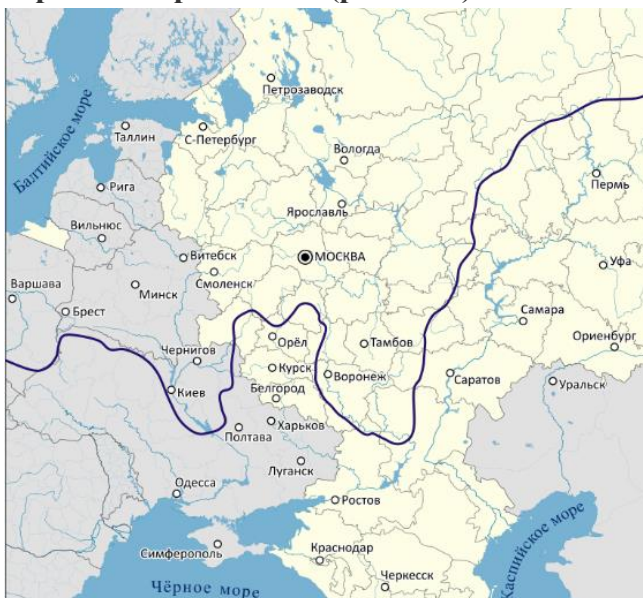

Межі ріського і вюрмського зледенінь в Європі

- 1 – міндельське (окське) зледеніння - 500 - 410 тис. років тому;
 - 2 – ріське (дніпровське) зледеніння - 250 – 170 тис. років тому;
 - 3 – ріське (московське) зледеніння - 130 - 110 тис. років тому;
 - 4 – в'юрмське (валдайське) зледеніння - 70 - 11 тис. років тому;
- В дужках зледеніння прийняті в Східній Європі.

Кордон дніпровського (ріського) зледеніння

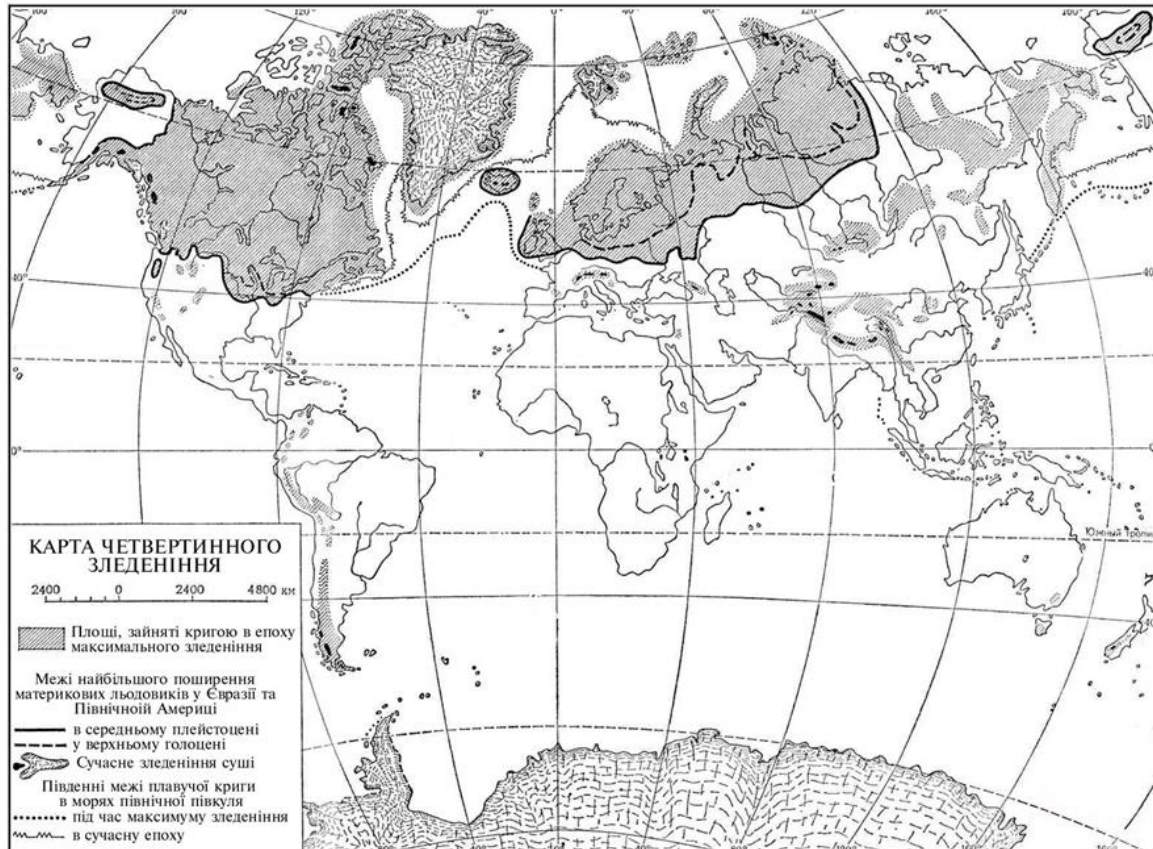
Європа під час Віслинського та Вюрмського зледенінь

Вюрмське зледеніння, походить від німецького Würmsee — озера в Альпах, басейн Дунаю, це останнє зледеніння в Європі, яке розпочалося 115 тис. років тому. Вперше виділено Пенком і

Брюкнером у 1909 році. Хроностратиграфічно відповідає Віслинському зледенінню у Північній Європі та Вісконсинському зледенінню у Північній Америці. Назва на честь річки Вюрм у Баварії, притоки Ампер. Середньорічні температури за часів Вюрмського зледеніння на Баварському плоскогір'ї були нижче -3°C .

Відповідний льодовиковий період Північної та Центральної Європи відомий як **Віслинське зледеніння**. Незважаючи на глобальні зміни клімату, які спричинили основні цикли зледеніння, датування розвитку альпійського льодового покриву не співвідноситься автоматично з найбільшим розвитком Скандинавського льодовикового щита. У Північній Америці відповідний "останній льодовиковий період" називають Вісконсинським зледенінням.

Льодовикові покриви Землі в плейстоцені

Вюрмське зледеніння закінчилося близько 11 700 років тому з початком голоцену. Холодний період змінився черговим потеплінням, яке триває і сьогодні, і під час якого льодовики відступають. Однак навіть у голоцені спостерігалися коливання температури та зростання льодовиків, останнім в сучасну епоху був Малий льодовиковий період.

Голоцен вважається інтергляціалом більшого льодовикового періоду, оскільки полюси та високогірні райони все ще були зледенілими.

Зледеніння останнього льодовикового періоду мають різні назви згідно з історичною традицією цих регіонів: **Вюрмське** (в Альпах), **Валдайське** у Східній Європі і Україні, **Віслинське** (у північній частині Центральної Європи та Північній Європі), **Мериданське** (у Венесуелі), **Зирянське** у Сибіру, **Янкіуе** в Чилі, і **Отіранське** у Новій Зеландії, **Фрейзерське** (на Тихоокеанській Кордильєрі у Північній Америці), **Вісконсинське** (у центральній частині Північної Америки), **Девенсійське** (на Британських островах).

Після рисс-вюрмського інтергляціалу виділяють перехідний період до вюрмського зледеніння, в якому дослідники за даними радіовуглецевого аналізу виділяють три послідовних етапи:

1. Амерсфортський інтерстадіал (поч. 64 тис. р. до н. е.)
2. Льодовиковий стадіал (поч. 60 тис. р. до н. е.)
3. Брерупський (Лопштедський) інтерстадіал (поч. 57 тис. р. до н. е.)

Власне Вюрм більшість гляціологів ділять на три, а деякі на п'ять холодних стадіалів:

- Вюрм I (54-40 тис. р. до н. е.)
- Інтерстадіал Вюрм I / II (40-31 тис. р. до н. е.)
- Вюрм II (31-28 тис. р. до н. е.)
- Інтерстадіал Вюрм II / III (28-24 тис. р. до н. е.)
- Вюрм III (24-18 тис. р. до н. е.)
- Інтерстадіал Ложері (18-14 тис. р. до н. е.)

Крім того, виділяють ще верхній (або пізній) Вюрм, який поділяють на періоди зледеніння і потеплінь:

- Дріас давній (14-11 тис. р. до н. е.)
- Беллін (11300-10600 р. до н. е.)
- Дріас середній (10600-9900 р. до н. е.)
- Аллерод (9900-8900 р. до н. е.)
- Дріас пізній (8900-8000 р. до н. е.)

Мапа Литоринового моря 7000 років тому

Віслинське зледеніння назва останнього льодовикового періоду та пов'язаного із ним зледеніння Північної Європи. Мав великий льодовиковий щит (Фінно-скандинавський льодовиковий щит), що поширювався від Скандинавських гір і простягався аж до східного узбережжя Шлезвіг-Гольштейну, Центральної Німеччини та Північно-Західної Росії.

У Північній Європі це найостанніший з льодовиків плейстоценового льодовикового періоду. Попереднім теплим періодом у цьому регіоні був **єсмський** інтергляціал. Останній холодний період розпочався приблизно 115 000 років тому і закінчився 11 700 років тому

Розвиток зледеніння

Рання та середня Вісла.

Фенноскандський льодовиковий щит **Віслинського** зледеніння, швидше за все, розвився із гірського зледеніння невеликих льодовикових полів та льодовикових шапок у Скандинавських горах. Початкове зледеніння Скандинавських гір могло б бути забезпечене вологою, що надходила з Атлантичного океану. Мабуть, найкращими сучасними аналогами цього раннього зледеніння є льодовикові поля Андської Патагонії. Оскільки близькість до помірного клімату Північної Атлантики зазвичай перешкоджає зростанню льоду в Скандинавії, ймовірно, що зміни в Північній Атлантиці необхідні для розвитку зледеніння в Скандинавії. Зледеніння Канадського Арктичного архіпелагу може вплинути на це, транспортуючи «відносно свіжішу» воду з Арктики та північної частини Тихого океану, що тече на схід від Гренландії, порушуючи конвекцію північноатлантичних глибинних вод. Згідно з цією точкою зору, будь-яке закриття Берингової протоки, яка блокує надходження вод північної частини Тихого океану до

Північного Льодовитого океану, було б згубним для виникнення Скандинавського льодовикового щита.

38 — 28 тис. років тому у **Фенноскандії** був **Олесуннський** інтерстадіал. Інтерстадіал отримав свою назву від муніципалітету Олесунн в Норвегії, де його існування було вперше встановлено. Зростання льодовикового покриву до останнього льодовикового максимуму розпочалося після Олесуннського інтерстадіалу.

Зростання льодовикового покриву супроводжувалося міграцією льодового покриву зі Скандинавських гір на схід у Швецію та Балтійське море. Оскільки льодовикові покриви на півночі Європи зростали до останнього льодовикового максимуму, Фенноскандійський льодовиковий щит злився з льодовиковим щитом Баренцевого моря 24 тис. років тому, та з льодовиковим щитом Британських островів приблизно через тисячу років. У цей момент Фенноскандійський льодовиковий щит став частиною більшого Євразійського льодовикового щита — льодовикової маси, що охоплювала територію від Ірландії до Нової Землі.

Проте центр льодовика (північно-східна Швеція та північна Фінляндія) уникнув зледеніння через високу аридність клімату, там були збережені раніше існуючі форми рельєфу. Також варто відзначити, що перед фронтом льодовика з'явилися великі моренні озера. Під час останнього льодовикового максимуму максимальне просування льодовика було досягнуто 22 тис. років тому на південній межі льодовикового покриву в Данії, Німеччині та Західній Польщі. У Східній Польщі, Литві, Білорусі та Псковській області, Росії льодовик досяг свого максимального рівня близько 19 тис. років тому. На решті північно-західної частини Росії найбільше просування льодовика відбулося 17 тис. років тому.

Льодовик почав відступати 22-17 тис. років тому. Данія (крім Борнгольма), Німеччина, Польща та Білорусь звільнилися від льодовика 16 тис. років тому. Потім льодовик відступав до нижнього дріасу, коли льодовик стабілізувався. На цей час більша частина Геталанду, Готланду, (Шведських островів) всі країни Балтії та південно-східне узбережжя Фінляндії, а також у Росії Ладозьке озеро, Онезьке озеро, основна частина Кольського півострова та Біле море вже не мали льодовика. До нижнього дріасу дегляціація не була рівномірною, і невеликі льодовикові поля відновлювались, утворюючи низку кінцевих моренних систем, особливо у Геталанді.

Під час зледеніння талі води утворили численні ози та зандри (валоподібні звивисті пасма відкладів піску, гальки, гравію, валунів). У північно-центральної частині Смоланду (південна Швеція) і на півдні Естергетланду частина талої води проходила через низку каньйонів. Існує припущення, що під час нижнього дріасу невеликий льодовик у Швеції створив природну систему шлюзів, через які прісноводні *Mysis* та *Salvelinus*, потрапили до озер, таких як Соммен, які ніколи не були пов'язані з Балтійським льодовиковим озером. Вививання цих таксонів на сьогодні означає, що вони є льодовиковими реліктами.

Коли відновився відступ льодовика, льодовиковий покрив дедалі більше концентрувався в Скандинавських горах (у Росії Фенно-Скандинавський льодовиковий щит станув 10,6 тис. років тому та у Фінляндії до 10,1 тис. років тому). Подальший відступ льодовика призвів до того, що льодовиковий щит сконцентрувався у двох частинах Скандинавських гір: одна частина на Півдні Норвегії, а інша — у Північній Швеції та Норвегії. Ці два центри були пов'язані певний час. Зв'язок становив основний дренажний бар'єр, який утворювали різні великі та тимчасові моренні озера. Близько 10,1 тис. років тому зв'язок зник, а приблизно через тисячу років зник льодовиковий щит Південної Норвегії. Північний льодовиковий щит залишився ще на кілька сотень років, так що на 9,7 тис. років тому на сході гір Сарек розташовувався останній залишок Фенноскандійського льодовикового щита.

Невідомо, чи льодовиковий щит розпався на декілька частин перед зникненням, чи він зменшився, зберігаючи свою цілісність у вигляді єдиної льодовикової маси. Не виключено, що, невеликі льодовики залишалися на схід від гір Сарек, у найвищих точках. Залишки льодовика на схід від гір Сарек утворили різні ефемерні озера, запружені льодом, які спричинили численні повені льодовикових озер на річках крайньої півночі Швеції

Хронологія та поділ Віслинського зледеніння

Близько 115 тис. років тому середні температури помітно впали, а тепло-люблячі лісові види були витіснені. Цей значний поворотний момент у середніх температурах ознаменував кінець єємського інтергляціалу та початок Віслинського зледеніння, яке має поділ на три частини (поділ засновано на коливанні температури):

- Ранній Віслинський гляціал,
- Високий Віслинський гляціал (також Віслинський пленігляціал)
- Пізній Віслинський гляціал.

Під час Віслинського гляціалу у північній півкулі були часті серйозні зміни клімату, так звані події Дансгаарда-Ешгера.

Ранній Віслинський гляціал (115 — 60 тис. років тому), має поділ на чотири етапи:

- **Оддерадський** інтерстадіал (WF IV): аналіз спектру пилку вказує на існування **бореальних лісів**. Починається з фази березових гаїв, яка швидко переходить у фазу соснових борів. Також помітні модрина та ялина, а також певна кількість вільхи.
- **Рудершталлерський** стадіал (WF III): у Північній Німеччині аналіз спектру пилку вказує на **трав'янисту тундру**, за якою пізніше з'являється **чагарникова тундра**.
- **Брерупський** інтерстадіал (WF II): кілька зразків демонструють короткий період охолодження невдовзі після початку Брерупського інтерстадіалу, але це відображається не у всіх зразках. Це змусило деяких авторів виділити перший теплий період як Амерсфортський інтерстадіал. Проте більшість науковців перший теплий період та фазу охолодження включають до Брерупського інтерстадіалу. Північ Центральної Європи була залісена березовими та сосновими лісами. Брерупський інтерстадіал ідентифікується з морською ізотопною стадією 5c.
- **Гернінзький** стадіал (WF I): перша холодна фаза, під час якої північно-західна Європа в основному була безліса. Відповідає морській ізотопній стадії 5d.

Високий Віслинський гляціал (57 — 15 тис. років тому) Льодовиковий щит просунувся до Північної Німеччини. Проте у цей період було задокументовано кілька інтерстадіалів.

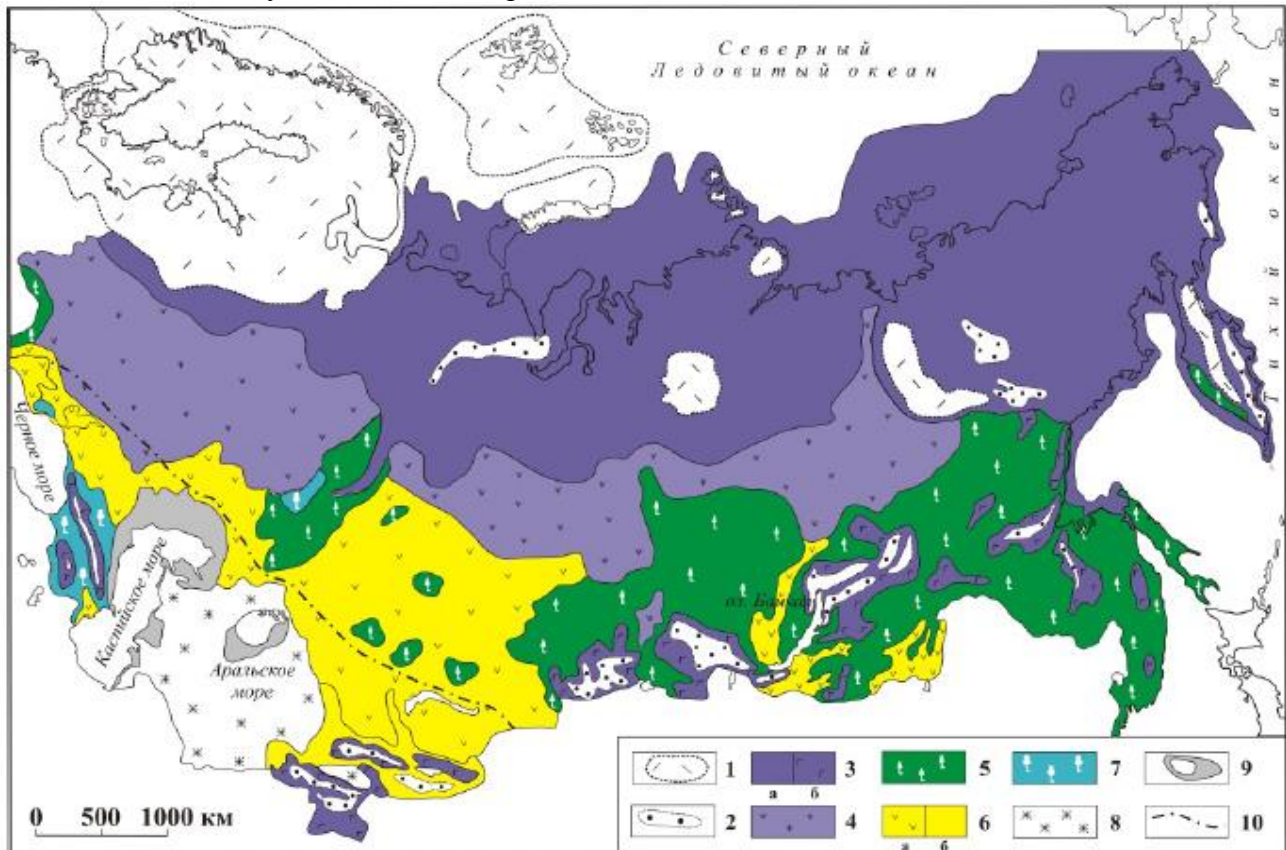
- Льодовиковий щит просувається до Північної Німеччини (Бранденбурзька фаза, Франкфуртська фаза, Поморська фаза, Мекленбурзька фаза).
- **Дененкампський** інтерстадіал: аналіз спектру пилку вказує на існування **чагарникової тундри**.
- **Генгельський** інтерстадіал: аналіз спектру пилку вказує на осокові (Cyperaceae) гаї і тимчасово велику кількість **карликових берез** (*Betula nana*).
- **Моерзгудський** інтерстадіал: аналіз спектру пилку вказує на безлісну тундрову рослинність з високою часткою осоки (Cyperaceae).
- **Гліндський** інтерстадіал (WP IV): аналіз спектру пилку вказує на безлісну, **чагарникову тундру**.
- Еберсдорфський стадіал (WP III): у Північній Німеччині цей період характеризується безпилковими пісками.
- Ерельський інтерстадіал (WP II): аналіз спектру пилку вказує на безлісну, **чагарникову тундру** у Північній Німеччині.
- Шалькгольцький стадіал (WP I): льодовиковий фронт, можливо, вже досяг південного узбережжя Балтійського моря. У типовому районі Шалькгольц період характеризується безпилковими пісками що вказує на переважно **вільний від рослинності ландшафт**.

Короткий Пізній Віслинський гляціал (12,5 — 10 тис. років тому) був періодом повільного потепління після Високого Віслинського гляціалу. Проте потепління знову було перервано деякими холодними епізодами.

- **Верхній дріас**: у цей період частка не деревного пилку знову зростає, особливо геліофітів.
- Аллередська осциляція: у цьому періоді знову переважає **пиллок берези**.
- **Середній дріас**: прохолодний період характеризується зменшенням пилку дерев.
- Беллінгська осциляція: період починається зі стрімкого збільшення пилку деревних берез.
- **Нижній дріас**: прохолодний період характеризується максимальною кількістю не деревного пилку.
- Меєндорфська осциляція: характеризується зростанням пилку карликових берез (*Betula nana*), верб (*Salix* sp.), обліпихи (*Hippophae*), ялівцю (*Juniperus*) та полину (*Artemisia*).

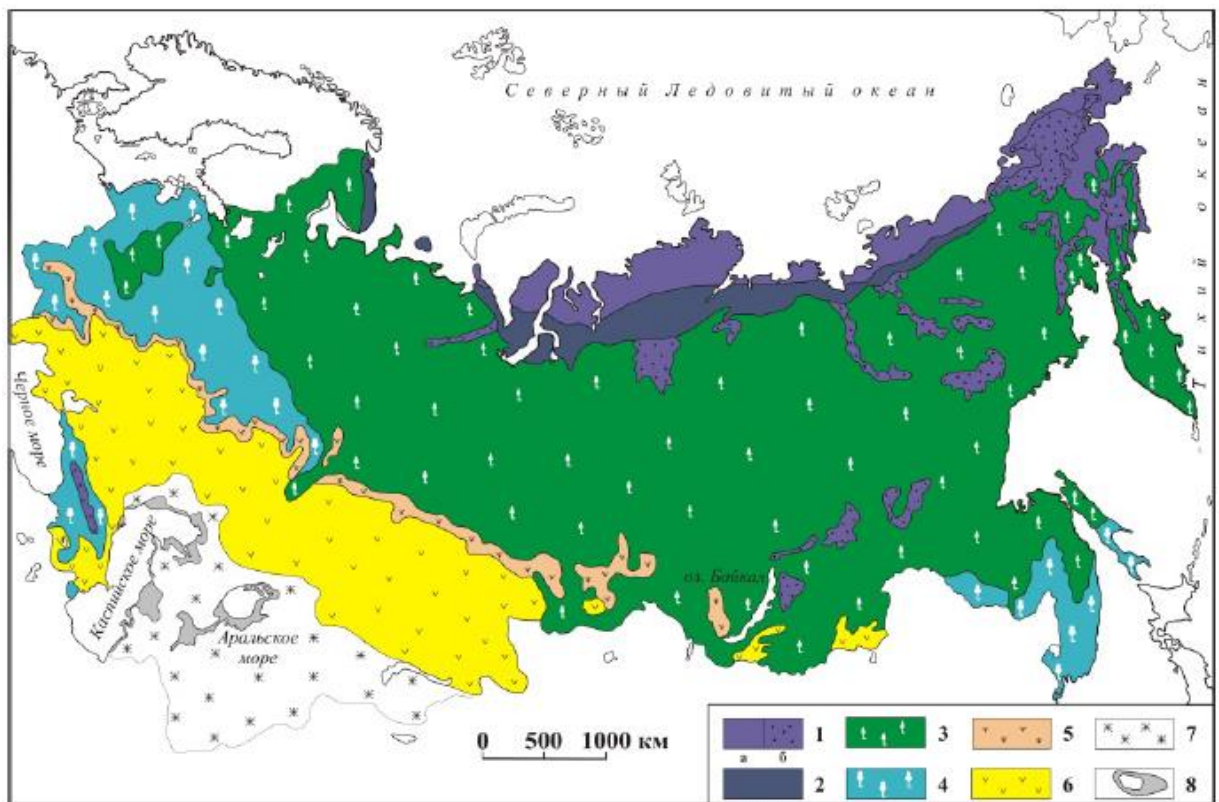
Після останнього з цих холодних періодів, нижнього дріасу, Віслинський льодовик станув та розпочався різкий підйом температури близько 9660 років тому. Це було початком нашого нинішнього інтергляціалу — голоцену.

Палеогеографічна реконструкція максимуму останнього зледеніння 22 – 16 тис років до н.е. на території бувшого сср. (по даних на 2002 рік) з книги Я.В. Кузьмін Геохронологія: естественнонаучные методы в археологических исследованиях.

- 1 - льодовикові щити і шапки; 2 – гірські льодовики;
- 3 – тундрові ландшафти: а – приглянцеально – тундрова зона, б – гірські тундри;
- 4 – приглянцеальний степ; 5 – бореальна рослинність;
- 6 – степова зона: а – рівнинні степи, б – гірські степи;
- 7 - ліси з широколистяними деревами; 8 – пустиня; 9 – кордони трансгресивних і регресивних басейнів (позначені сірим кольором); 10 – південний кордон багаторічної мерзлоти.

Палеогеографічна реконструкція оптимуму в голоцені 5.5 тис років до н.е. на території бувшого сср. (по даних на 2002 рік) з книги Я. В. Кузьмін Геохронологія: естественнонаучные методы в археологических исследованиях.

1 – тундра (а – рівнинна; б – гірська); 2- лісотундра; 3 - бореальна рослинність (хвойні ліси); 4 - ліси з широколистяними деревами; 5- лісостеп; 6 – степ; 7 – пустиня; 8 – кордони трансгресивних басейнів (позначені сірим кольором)

Для аналізу клімату використовуються геоморфологічні, літологічні, палеопедологічні, палеокріогенні, палеогляціологічні, мінералогічні, палеоботанічні, палеозоологічні і археологічні дані.

ГРУНТОУТВОРЕННЯ

На суходолі під впливом різноманітних екзогенних чинників – текучих вод, вітру, льодовиків, а також в залежності від кліматичних умов, рельєфу місцевості, тектонічних рухів, формуються відклади. Значні території континентів постійно є областями розмиву і вивітрювання, тому інформацію про них дістають за вивченням кор вивітрювання та при дослідженнях суміжних територій з пониженням рельєфом, де відбувалися процеси акумуляції. Якщо подивитися на **ГЕОЛОГІЧНИЙ РОЗРІЗ УКРАЇНИ З ЗАХОДУ НА СХІД**, ми бачимо що в межах **Українського докембрійського щита**, граніт виходить на поверхню, а в **Дніпрово–Донецькій западині** формуються відклади на глибину до 8000 метрів. Серед континентальних виділяють фації елювіальні, делювіальні, колювіальні, алювіальні, еолові, озерні, болотні, льодовикові тощо. Характерними особливостями фацій, утворених на континентах, є їх невитриманість за складом як в горизонтальному, так і у вертикальному напрямках. Континентальні фації переважно представлені теригенними утвореннями, часто забарвленими оксидами заліза в червоно-бурі кольори.

Плейстоценові відклади в Україні представлені пісками, гравіями, глинами, суглинками, торфом. Найхарактернішою породою антропогену в середній смузі Європи, особливо в Україні, є карбонатний суглинок — лес жовтуватопального кольору. На лесі сформовані родючі чорноземні ґрунти.

Ґрунтоутворення на Землі пов'язане з розповсюдженням рослинності. Воно почалося з появою мохів і лишайників, а з появою хвойних дерев утворилися підзолисті ґрунти.

В відкладах є органічні рештки серед яких переважають кістки хребетних, пилок спори рослин.

У книзі Палеографія М. Наука 1960 року на ст. 97 К.К. Марков пише: найбільш молодими являються ґрунти під злаково – полиновою рослинністю степів. Ці ґрунти – чорноземи, каштанові і бурі – не могли отримати широкого розповсюдження раніше ніж утворилася рослинність степів помірних широт Євразії, тобто раніш третинного періоду.”

Читаємо на ст. 257: "Розвиток природи Землі на протязі наднового геологічного періоду – четвертинного, або антропогену, для географів представляє особливо велику зацікавленість, причиною цього являються: 1) близькість подій четвертинного періоду до сучасності і 2) великі зміни природної обстановки, ті що мали місце за цей короткий геологічний проміжок часу, тривалістю всього близько 1 млн. років...

В неогені і четвертинному періоді відбувалося велике по амплітуді підняття і опускання земної поверхні, викликані молодими, так званим неотектонічним рухом земної кори. Амплітуда між підняттям гір і опусканням впадин в четвертинному періоді досягли декілька кілометрів. Оцінюють її цифрою 10 км. Особливо значними в Євразії було підняття гір Центрально – Азіатського поясу, включаючи Памір і Тянь-Шань. Оскільки це явище на материках було повсюдно, середня висота суші за четвертинний період збільшилась, за оцінкою Вольдштедта, від 300 до 800 м по відношенню до сучасного рівня океану. Сам рівень океану понизився. Ємкість океанських впадин збільшилась... Великі зниження відчували і простори суші. Завдяки ним товщина четвертинних відкладень, в основному в передгірних прогинах, досягли декілька тисяч метрів. Дно Охотського моря опустилося на 1000 м, а дно Чорного моря на 2000 м, мілководні впадини перетворилися в глибоководні. В значній мірі за цей же період часу виникли пучини оз. Байкал. З переходом від пліоцену до четвертинного періоду море покриває великі простори шельфу Північної Європи і Сибіру; розширюється Північне море, острови Великобританії відділяються від Європи проливом, виникає Балтійське море, Чорноморський Басейн з'єднується з Середземноморським. Виникають Берінгів пролив, а впадини Берінгового, Охотського і Японського морів заглиблюються.

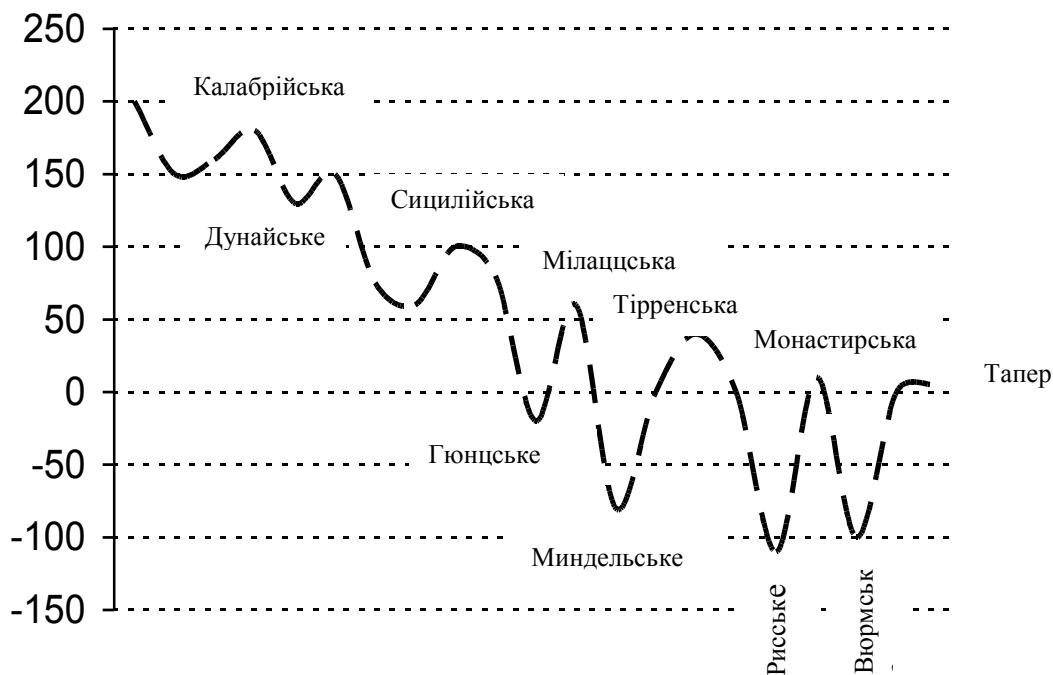
Перелічені зміни, викликані тектонічними рухами, повинні були вплинути на гідро сферу, клімат і органічний світ Землі в четвертинному періоді. Загальне підняття суші сприяло похолоданню в високих і середніх географічних широтах Землі. Надходження атлантичних вод у Північний Льодовитий океан на початку четвертинного періоду відбувалося більш вільно, ніж в пліоцені, а потім неодноразово переривалося. Пониження рівня Світового океану викликано тектонічними – геократичними – причинами. Рівень океану змінювався також завдяки збільшення або зменшення надходження води з суші, в зв'язку з розтаванням, або замерзанням льоду на суші."

В періоді зледеніння рівень води в океанах знижувався на 100 метрів, в результаті з'являлися суходільні зв'язки між континентами.

В навчальному посібнику "Палеогеографія антропогенезу" м. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005 рік повідомляється, що: "Найбільш вивчена взаємодія рівня океану й останнього зледеніння. Наявні дані показують, що рівень океану досягав гранично низьких значень (близько 130 м) між 16 тис. і 14 тис. років тому. Для цього ж часу (трохи пізніше, виходячи з результатів мікропалеонтологічного і радіовуглецевого аналізу донних відкладів із глибоководних районів Тихого океану), встановлені ознаки найбільшого похолодання. Отже, океан реагував на максимальний розвиток наземного зледеніння з деяким запізненням (можливо, близько 1-1,5 тис. років). В областях з відносно невеликими тектонічними рухами чітко помітно, що падінню рівня Світового океану, пов'язаному з поширенням останнього зледеніння, передував тривалий період стояння більш високого рівня. Цей період відповідає останньому міжльодовиков'ю і передльодовиков'ю.

Прискорене підняття рівня океану відзначається під час танення льодовиків у період між 14 тис. і 7 тис. років тому, причому найбільш швидкі темпи цього процесу припадає на інтервал 11-9 тис. років тому, що відповідало фінальному етапові існування великих льодовикових щитів. Сучасний рівень Світового океану був досягнутий близько 7,5-7 тис. років тому. Значний підйом рівня океану відзначався ще раз 4-3,5 тис. років тому. Були затоплені великі прибережні низовини й гирла рік, причому цей процес набрав особливо великих масштабів в умовах тектонічного занурення. Відгомони цієї катастрофи збереглися в біблійному сказанні про всесвітній потоп. "

Нижче наведено коливання рівня світового океану (в метрах), (вгорі назви трансгресій, внизу – зледеніння). (За Войлошніковим В.Д., 1979)

Для того, щоб вивчати історію, необхідно знати, які природні умови були на той час, який розглядається. Одним із головних умов, які впливали на проживання людей, це температура і вологість навколишнього середовища, а також ґрунтові умови. Від температури і вологості і ґрунту залежало, які рослини росли на даній території і які водилися тварини. Для цього на території України було виконано 150 розрізів, по яких побудовані схеми відкладів.

Відклади, які утворилися впродовж плейстоценової епохи четвертинного періоду з 2,58 до 0,012 млн років тому. У складі плейстоценової епохи за сучасною Міжнародною хроностратиграфічною шкалою виділяють 4 яруси: **гелазький** з 2,58 до 1,8 млн років тому, **калабрійський** з 1,8 до 0,78 млн років тому, **чибанський** з 0,78 до 0,13 млн років тому і **верхній плейстоцен** з 0,13 до 0,012 млн років тому. Два перших об'єднуються у еоплейстоцен, два останніх – у неоплейстоцен. На території України відклади плейстоценової епохи плащеподібно перекривають більш давні товщі, за винятком окремих ділянок Українського щита, Карпат та Криму. Серед континентальних відкладів виділяють льодовикові, водно-льодовикові, **лесові** та алювіальні утворення. **Найбільш розповсюджені лесові відклади, що сформувались впродовж холодних етапів.** Лес це однорідна тонкозерниста, здебільшого не верстувата гірська порода. Переважно він утворений із найдрібніших зерен кварцу і польових шпатів та карбонатів (20,0%), містить гідроокиси заліза, слюди й інші мінерали. Його колір – сіро-жовтий (палевий), іноді бурий або червонувато-бурій. Відзначається великою шпаруватістю (48–50%) і водопроникністю. За надмірного зволоження нерівномірно ущільнюється, просідає. На лесі утворюються найродючіші ґрунти – чорноземи, каштанові, сіроземи та ін. Вони вкривають майже 70 % території України і є основою сучасного ґрунту.

В межах платформної України в складі плейстоценової епохи виділено (за схемою М.В. Веклича) 20 горизонтів: берегівський, березанський, крижанівський, іллічівський, широкинський, приазовський, мартоносський, сульський, лубенський, тилігульський, завадівський, дніпровський, кайдакський, тясминський, прилуцький, удайський, витачівський, бузький, дофінівський, причорноморський. Морські відкладення (піски, глини, суглинки, алеврити, вапняки, конгломерати) поширені лише на узбережжі Азовського і Чорного морів.

Відклади, які утворилися впродовж плейстоценової епохи четвертинного періоду на території України (за М.В. Векличем)

СИС-ТЕМА	РОЗ-ДІЛ	ЛАНКА	РЕГІОНАЛЬНІ СТРАТИГРАФІЧНІ ГОРИЗОНТИ			Вік нижньої межі, тис. рок.
			НАДГОРИЗОНТ	ГОРИЗОНТ	ПІДГО-РИ-ЗОНТ	
Четвертинна Q	Голоцен	Сучасна		Голоценовий hl		10 (13,3)
	Неоплейстоцен P	Верхня P _{III}	Деснянський ds	Причорноморський pč		21
				Дофінівський df		45
			Вільшанський ol	Бузький bg		55
				Витачівський vt		90
			Трубізький tb	Удайський ud		100
				Прилуцький pl	pl ₃ pl ₂ pl ₁	130
		Середня P _{II}	Черкаський čr	Тясминський ts		170
				Кайдацький kd	kd ₃ kd ₂ kd ₁	240
			Хаджибейський hd	Дніпровський dn	dn ₃ dn ₂ dn ₁	290
				Завадівський zv	zv ₅ zv ₄ zv ₃ zv ₂ zv ₁	420
		Нижня P _I	Крукеницький kn	Тилігульський tl	tl ₃ tl ₂ tl ₁	480
				Лубенський lb	lb ₅ lb ₄ lb ₃ lb ₂ lb ₁	640
			Донецький dc	Сульський sl	sl ₃ sl ₂ sl ₁	730
				Мартоносський mr	mr ₅ mr ₄ mr ₃ mr ₂ mr ₁	920
	Еоплейстоцен E	Верхня E _{II}	Будацький bk	Приазовський pr		1000
				Широкинський sh	sh ₅ sh ₄ sh ₃ sh ₂ sh ₁	1290
			Ногайський ng	Іллічівський il		1400
				Крижанівський kr	kr ₃ kr ₂ kr ₁	1610
		Нижня E _I	Кизилджарський kz	Березанський br	br ₃ br ₂ br ₁	1900
				Берегівський bv		2430
Неогенова N						

Грунтоутворення на території України в плейстоені описані в монографії “Просторово – часова кореляція палеографічних умов четвертинного періоду на території України”
Київ “Наукова думка” 2010 рік.

Еволюція ґрунтогенезу в палеоландшафтах території України у
пліоцені і плейстоцені (за М.В. Векличем)

Період	Епоха	Магнітність	Тепло	Холод	Вік підш- ви, тис. років	Еколого-еволюційний тренд грунтолітогенезу	
Голоцен Hl = hl, 13,5			Голоценовий етап містить 24 ритми — від лісових субарктичних і бореальних до степових суббореальних; наступний ритм — лесогенний				
Плейстоцен P(Q)	P _{III} (Q _{III})	Нормальна Брюнеса		<i>pč</i>	21	<i>ud</i> -ритм — перигляціальний (вологіший за <i>ts</i>) лесогенез; <i>bg</i> -час — максимальний лесогенез. У теплі <i>vt</i> -, <i>df</i> -ритми в 3 нечітких зонах формувались різногенетичні ґрунти, в чомусь подібні до <i>hl</i> , але з фаціально-кліматичними відмінностями	
			<i>df</i>		50		
				<i>bg</i>	75		
			<i>vt</i>		90		
				<i>ud</i>	100		
	P _{II} (Q _{II})		<i>pl</i>		130	<i>zv</i> — останній, решидив майже субтропічного змінно-вологого грунтогенезу під лісостеповими ценозами; <i>dn</i> -час — максимальне зледеніння, в кріолітозоні — лесогенез; <i>kd</i> -час — сучасні абриси ґрунтової зональності, успадковані прилуцьким ритмом, а потім пізнім плейстоценом	
				<i>ts</i>	170		
			<i>kd</i>		240		
				<i>dn</i>	290		
			<i>zv</i>		420		
			<i>tl</i>	480	У <i>sh</i> -, <i>mr</i> -, <i>lb</i> -ритми посилюється зональна диференціація грунтогенезу, який явно загаль-		
		<i>lb</i>		640			
	P _I (Q _I)	Зворотна Матюями		<i>sl</i>	730	мовується під час похолодань та аридизації в <i>pr</i> -, <i>sl</i> -ритми, маркуючи гіпсоносністю його продукти. У фітоценотичних ґрунтоутворників все ще зберігаються пліоценові релікти	
Еоплейстоцен E _I + E _{II}			<i>mr</i>	920			
			<i>pr</i>	1000			
			<i>sh</i>	1290			
Пліоцен N ₂	N ₂ ³		Нормальна Гауса		<i>il</i>	1400	Фінал пліоцену закріплює диференціацію грунтолітогенних умов на фоні субтропічно-лісового типу — в ранні оптимуми домінують брунатно-жовтоземні, а в пізні — буроземні та лучні ґрунти
					<i>kr</i>	1610	
	N ₂ ²				<i>br</i>	1900	
				<i>bv</i>	2430		
				<i>sv</i>	2800	На півночі України зберігається ускладнений ксероморфною періодичністю волого-субтропічний грунтогенез, глибокопрофільні продукти якого засвідчують теплу й вологу екологію його лісового, лісо-лучного та червоно-коричневоземного типів	
				<i>bd</i>	2900		
				<i>kz</i>	3000		
			<i>jr</i>	3100			
		<i>aj</i>	3320				
	N ₂ ¹	Зворотна Гільберта	<i>st</i>		3800		У пліоцені розпочинається складний тренд пізньокайнозойського грунтолітогенезу — червоно-буроколірна формація та її субаквальні аналоги чітко зафіксували перші ознаки ритміки теплих (грунтогенних) і холодних (лесогенних) стадій; заклалися перші абриси сучасної мережі річок та асиметрична форма їх долин
			понт <i>pn</i>	<i>os</i>	4300		
<i>lm</i>				4680			
<i>sg</i>				4970			
<i>iv</i>				5300			
<i>bl</i>				5500			
		<i>zn</i>	6500				
Міоцен N _{1pt} 26 млн років			Успадковану від палеогену екологію грунтогенезу засвідчують червоні ґрунти полтавської світи та болотних розрізів середнього міоцену; у відкладах меотису з'явилися перші темно-сірі продукти бореально-степового грунтогенезу. Червоні прошарки в озерно-болотних відкладах нагадують про пізньоміоценову регресію Понто-Каспію, яка аридизувала субтропічний грунтолітогенез, різко загальмувала лагунне соленакопичення. Орогенез, вулканізм, перші льодовики в горах суттєво перебудували клімат, атмосферну циркуляцію, екологію та типи грунтолітогенезу на всіх континентах, хоч моря тоді ще зберігали палеогенові абриси				

Еволюція ґрунтогенезу в палеоландшафтах території України у

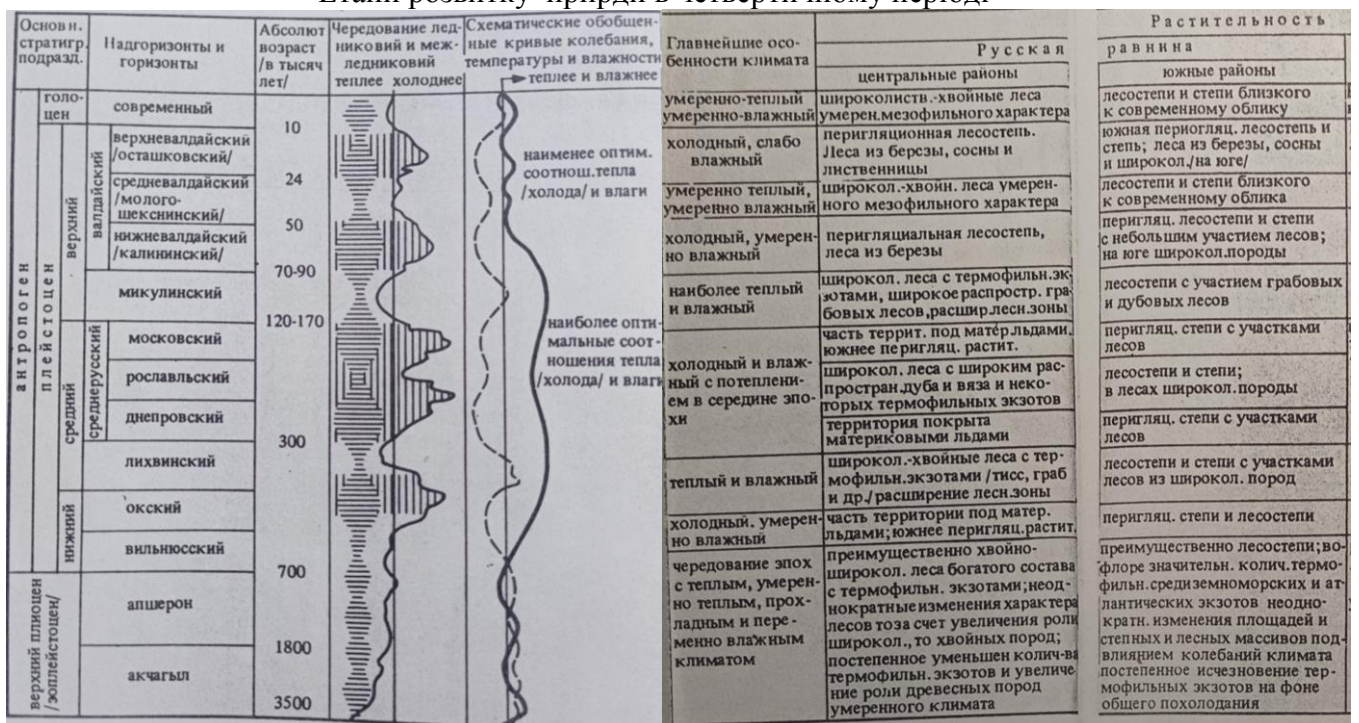
пліоцені і плейстоцені (за М.В. Векличем)

Ритм	Лісостеп		Степ	
	північний	центральний	північний	південний
hl	Сірі лісові, чорноземи типові, опідзолені		Чорноземи звичайні	Чорноземи південні
df	Бурі оглеєні	Дернові, чорноземо-подібні	Бурі степові, чорноземи борошністо-карбонатні, лучно-чорноземні	Сіро-бурі напівпустельні, чорноземи південні, каштанові, лучно-чорноземні, солонцюваті
vt	Дернові (зокрема оглеєні), бурі лісові (і карбонатні)	Буроземоподібні	Буроземоподібні остеповілі	Червоно-бурі, зокрема солонцюваті
pl	Бурувато-сірі лісові, чорноземоподібні	Чорноземи типові, бурі лісові остеповілі	Чорноземи буроземоподібні	Чорноземні, каштанові, солонцюваті
kd	Дернові, світло-сірі лісові (переважно оглеєні)	Чорноземоподібні, лучно-чорноземні, сірі лісові	Чорноземи вилугувані, опідзолені, глеє-елювійовані	Чорноземи (між звичайними й південними)
zv	Темні лучні, бурі лісові лесивовані	Бурі та жовто-бурі лісові, червонувато-брунатні	Брунатні, лучно-брунатні вилугувані	Брунатні карбонатні остеповілі, сіро-коричневі
lb	Чорноземоподібні, лучні, бурі та сірі лісові оглеєні	Чорноземоподібні, бурі лісові лесивовані	Чорноземоподібні, брунатно-бурі	Темні субтропічно-степові, солонцюваті, боро-, лучно-брунатні
mr	Темні лучні, лучно-чорноземоподібні, бурі лісові оглеєні	Лучно-брунатні, брунатно-лучні вилугувані, бурі лісові	Червонувато-брунатні, брунатно-бурі, брунатні вилугувані	Червонувато-брунатні та темні злиті
sh	Дернові (зокрема оглеєні), темні лучні	Червонувато-брунатні вилугувані, бурі лісові	Темно-брунатні вилугувані й карбонатні	Червоні середньосередземноморські, зокрема загіпсовані
kr	Бурі й червонувато-бурі лісові, лучні	Червонувато-бурі лісові, зокрема вилужені		
bv	Брунатно-бурі, темні лучні, жовто-коричневі	Коричневі, лучно-брунатні (вилугувані й лесивовані)	Червонувато-боро-брунатні карбонатні, темні вилугувані	Червоно-брунатні карбонатні, зокрема загіпсовані
bd	Жовто-бурі, темні лучні	Червонувато-темно-брунатні (лучні)	Червонувато-темно-брунатні (зокрема лучні)	Червоно-бурі саваново-степові, зокрема засолені
jr	Червоноземи	Брунатно-червоні вилугувані	Червоно-брунатні карбонатні	Червоні карбонатні
st	Червоноземи		Червоно-брунатні вилугувані	Червоно-брунатні карбонатні, темні злиті
lm	Темні гідроморфні вилугувані субтропічні ґрунти		Брунатно-лучні та лучно-брунатні карбонатні, у тім числі засолені	
iv	Озерно-болотні та червоноземи оглеєні			Червоні й брунатно-червоні лесивовані
bl	Бурувато-сірі континентальні конгломерати, глини, сіроколірні ґрунти палеоландшафтів помірного клімату			

ТАБЛИЦЯ 1.1. Схема палеогеографічних етапів і детальної стратиграфії пізнього (верхнього) кайнозою України [84]

Хронологічна (стратиграфічна) шкала		Стратиграфічний горизонт (палеогеографічний етап)				
Період (система)	Основні підрозділи		Назва	Індекс	Вік нижньої межі, тис. років	
Четвертин- ний (Q)	Голоцен Н		Голоценовий	hl	13,3	
	Плейстоцен (P)	Пізній (верхній) P _{III} (Q _{III})	Причорноморський	pc	21	
			Дофінівський	df	50	
			Бузький	bg	75	
			Витачівський	vt	90	
			Удайський	ud	100	
			Прилуцький	pl	130	
		Середній P (Q _{II})	Тясминський	ts	170	
			Кайдацький	kd	240	
			Дніпровський	dn	290	
			Завадівський	zv	420	
			Тилігульський	tl	480	
	Ранній (нижній) P _I (Q _I)	Лубенський	lb	640		
		Сульський	sl	730		
		Мартоносський	mr	920		
		Приазовський	pr	1000		
		Широкінський	sh	1290		
		Еоплейсто- цен (E)	Пізній (верхній) E _{II}	il	1400	
			Ранній (нижній) E _I	Крикжанівський	kr	1610
Березанський	br			1900		
Неогено- вий (N)	Пліоцен (N ₂)	Пізній (верхній) N ₂ ³	Берегівський	bv	2430	
			Сіверський	sv	2800	
		Середній N ₂ ²	Богданівський	bd	2900	
			Кизил'ярський	kz	3000	
			Ярківський	jr	3100	
			Айдарський	aj	3320	
			Севастопольський	st	3800	
		Ранній (нижній) N ₂ ¹	Оскільський Любимівський Салгирський Іванківський Бельбецький Знам'янський	Підетани, шари понту	os	4300
					lm	4680
					sg	4970
					iv	5300
					bl	5500
	zn				6500 (?)	
Міоцен (N ₁)						

Етапи розвитку природи в четвертичному періоді

В монографії “Просторово – часова кореляція палеографічних умов четвертинного періоду на території України” Київ “Наукова думка” 2010 рік розроблені карти ґрунтів від 1.4 млн років тому до голоцену.

Мапа ґрунтів на території України 1.3 – 1.4 млн. років тому.

РИС. 3.16. Еоплейстоцен. Зональні ландшафти крижанівського часу (пізній кліматичний оптимум k_{t_3} , ~1,4—1,3 млн років тому). Модифіковано за [130].

Теплі суббореальні ландшафти. Рівнинні. Широколистілісові: 1 — дубово-грабові ліси з домішкою неогенових реліктів та ялини (у зниженнях бука) на бурих лесивованих ґрунтах; 2 — дубові ліси з домішкою неогенових реліктів та ялини на бурих лісових ґрунтах; **лісостепові:** 3 — грабово-дубові ліси з домішкою неогенових реліктів на коричнювато-бурих вилугуваних ґрунтах і злаково-різнотравні степи на коричнювато-бурих ґрунтах; 4 — дубові ліси з домішкою неогенових реліктів на червонувато-бурих карбонатних ґрунтах; **степові:** 5 — різнотравно-злакові степи на червонувато-бурих карбонатних ґрунтах, долинні соснові ліси з домішкою широколистих порід. **Гірські карпатські. Широколистілісові:** 6 — буково-грабові ліси з домішкою теплолюбних реліктів та ялини на бурих глейових ґрунтах.

Межі поширення ландшафтів різних рангів: 7 — підсистем, 8 — класів, 9 — типів, 10 — підтипів, 11 — надрядів, 12 — сучасних зон

В приазовський час 1 – 0.92 млн років тому, на теренах України простежується три ландшафтні зони **лісова, лісостепова і степова**.

У лісовій зоні формувалися товщі озерних суглинків, алювіальних піщано-глинистих відкладів. У рослинному покриві були дуб, граб, сосна, ялина, вільха, береза. У трав'яному покриві – осокові, зонтичні, лободові, сфагнові та зелені мохи. З тварин тут водилися носороги, коні, бізони, ведмеді, гризуни, у водоймах – молюски.

Лісостепова зона простягалася до широти Черкаси – Полтава, поступово змінюючись лісостеповою. У межах цієї зони утворювалися леси і лесоподібні суглинки, а в річкових долинах — піщано-глинисті відклади. У фітоценозах переважали сосна, береза, вільха, тополя, лободові, полинні та злакові рослини. Тут водилися гігантський олень, носоріг, куниця лісова, карликовий ведмідь, гризуни.

Степова зона простягалася від Азово-Чорноморського узбережжя до широти нинішніх Кіровограда – Запоріжжя – Луганська. Степові ландшафти розвивалися на малопотужних лесових породах і алювіальних відкладах. На них були поширені холодні степи з полиново-злаковими асоціаціями. Водилися слони, носороги, бізони, ведмеді та ін.

В цей час на території України біля с. Королеве на Закарпатті уже проживала людина.

Вік поселенню ашельського часу Королеве 1.4 млн років.

Кліматичні умови **мартоноського часу** 0,92 - 0.73 млн. років тому - були близькими до субтропічних і поширювались до широти Житомир – Прилуки – Ромни. Середньорічні температури сягали +9...+14°C при річній сумі опадів 800-1000 мм. За цих умов утворювалися темнокольорові оглеєні лучні та червоно-брунатні ґрунти. Були поширені мішані ліси, росли липа дуб, граб,

Мапа ґрунтів на території України 750 тис. років тому.

РИС. 3.11. Ранній плейстоцен. Ландшафти мартоноського часу (ранній кліматичний оптимум ш₁₆₁, ~750 тис. років тому). Модифіковано за [131].

Суббореальні ландшафти. Рівнинні. Хвойно-широколистілісові з участю теплолюбних екзотів: 1 — низовини з бурими ґрунтами теплих фаций на оглеєних суглинках під широколисто-сосновими лісами (з переважанням граба у складі широколистих порід) з участю ялини, смереки; 2 — височини з червонувато-бурими лесированими ґрунтами на лесоподібних та оглеєних суглинках під сосновими та полідомінантними широколистими лісами з незначною участю ялини, смереки; 3 — низовини з лучно-бурими ґрунтами на оглеєних суглинках під сосново-широколистими лісами (з переважанням дуба); 4 — височини з буро-коричневими ґрунтами на лесоподібних суглинках під полідомінантними темнохвойно-широколистими лісами. **Лісостепові. Північолісостепові, з переважанням лісових ландшафтів (з участю теплолюбних екзотів):** 5 — височини з бурувато-коричневими ґрунтами на лесоподібних суглинках під сосново-дубовими лісами; 6 — низовини з коричнювато-бурими ґрунтами на лесоподібних та оглеєних суглинках під дубово-сосновими лісами (з незначною участю ялини) і лучними степами; 7 — височини з червонувато-бурими ґрунтами на лесоподібних суглинках під в'язово-дубово-сосновими лісами і лучними степами; **південнолісостепові з переважанням лучно-степових ландшафтів:** 8 — низовини з червонувато-темно-коричневими ґрунтами на лесоподібних суглинках під лучними степами та широколисто-сосновими рідколіссями; 9 — височини з червонувато-темно-бурими ґрунтами на лесоподібних суглинках під лучними степами та сосново-широколистими лісами (з переважанням дуба). **Гірські:** 10 — передгірні височини з червонувато-бурими лесированими ґрунтами на лесоподібних та оглеєних суглинках під темнохвойно-широколистими лісами (з переважанням граба) з домішкою теплолюбних екзотів; 11 — гірські схили з червонувато-бурими ґрунтами на корінних породах (лесоподібних суглинках на терасах) під ялиново-смерековими та буково-грабовими лісами з домішкою теплолюбних екзотів; 12 — міжгірні низовини з лучно-бурими ґрунтами на оглеєних суглинках під грабово-буковими лісами з участю ялини, смереки.

Субтропічні ландшафти. Рівнинні. Ландшафти сухих лісів і чагарників (субсередземноморські): 13 — низовини з лучно-червонувато-коричневими ґрунтами на лесоподібних суглинках, подекуди засолених, під світлим сосново-широколистими лісами та чагарниками (з участю теплолюбних екзотів) із злаково-різнотравним покривом. **Гірські:** 14 — низькогір'я з червонувато-коричневими ґрунтами на колювільних суглинках. **Межі поширення ландшафтів різних рангів:** 15 — систем, 16 — класів, 17 — підкласів, 18 — типів, 19 — підтипів, 20 — родів

Значні зміни ландшафтних умов на терені України відбулися протягом **лубенського часу**, 640 – 480 тис років тому, коли з потеплінням і збільшенням вологості клімату, середньорічна температура північних і південних районів близька до сучасної доби, значною мірою розширилася лісостепова зона. У межах останньої формувалися чорноземоподібні ґрунти, у північних лісових районах – малопотужні руді, подекуди чорноземоподібні, а в південному степу – своєрідні рудувато-брунатні.

У північних лісах росли сосна, ялина, граб, вільха, клен, серед трав'яної рослинності переважали різні злаки, лободові, зонтичні, траплялися папороті та сфагнові мохи. Лісові ландшафти охоплювали чималу територію басейнів Дніпра і Дністра, південна межа їх поширення проходила по лінії Могилів-Подільський – Умань – Лозова – Харків. Перехід від лісової до лісостепової зони був поступовим. Для лісостепової зони були характерні широколисто-соснові асоціації (граб, дуб, клен, липа, сосна) та розмаїття злакових, жовтецевих. У південних степах домінували типчаково-ковилові злаки, полинові, розоцвіті, а в лісових масивах, у долинах рік і балок росли каштанові, дуб, бук.

Для степів були характерні гризуни, сайгаки, слон, носоріг, бізон. У лісостеповій та лісовій зонах мешкали полівки, схожі на тарпана коні, бізони, олені, косулі європейські та ін.

У **тилігульський час**, 480- 420 тис років тому що збігається із закінченням чаудинської трансгресії Чорного моря, відбулося значне похолодання, яке палеогеографи пояснюють впливом окського покривного зледеніння, що охопило Дністровсько-Сянське межиріччя, Волинське Полісся, долину Дніпра до м. Канева. На території Середнього Придніпров'я та Придністров'я існували перигляціальні тундрово-степові, на півдні, у Причорномор'ї, були поширені степові ксерофітні ландшафти.

Мапа ґрунтів на території України 500 тис. років тому.

РИС. 3.17. Ранній плейстоцен. Зональні ландшафти лубенського часу (пізній кліматичний оптимум Іb_{3b2}, ~500 тис. років тому). Модифіковано за [130].

Суббореальні ландшафти (помірні фації). Рівнинні. Широколистілісові: 1 — світлі ліси полідомінантного складу із багатим різнотравним покривом на чорноземоподібних ґрунтах; 2 — дубово-грабові ліси на бурих лісових ґрунтах та широколисто-соснові рідколісся з багатим різнотравним покривом на дерново-чорноземних ґрунтах; **лісостепові, з переважанням лісу:** 3 — в'язово-липово-дубові та соснові ліси і лучні степи на бурих лісових та лучно-чорноземних ґрунтах. **Гірські. Мішанолісові:** 4 — широколисто-ялинові ліси на бурих лісових ґрунтах; **широколистілісові:** 5 — буково-дубово-грабові ліси та осоково-мохові болота на лучно-бурих ґрунтах.

Суббореальні ландшафти (тепло-помірні фації). Рівнинні. Лісостепові, з переважанням степу: 6 — широколисто-соснові рідколісся (з незначною домішкою реліктів) з різнотравно-злаковим покривом на бурих лісових і темноколірних злитих ґрунтах.

Решту позначень див. на рис. 3.16

Мапа ґрунтів на території України 400 тис. років тому.

РИС. 3.12. Середній плейстоцен. Ландшафти завадівського часу (ранній кліматичний оптимум zv_{ib1} , ~400 тис. років тому). Модифіковано за [131].

Суббореальні ландшафти. Рівнинні. Широколистяні: 1 — низовини з бурими лісовими глейовими ґрунтами на оглеєних суглинках під липово-дубовими лісами; 2 — низовини з бурими лісовими лесованими ґрунтами теплих фацій на лесоподібних суглинках під полідомінантними широколистяними лісами; 3 — низовини з бурими лісовими (з ознаками лесиважу) ґрунтами теплих фацій на лесоподібних суглинках під в'язово-дубовими лісами (поодинокі гікорі); 4 — височини з бурими лісовими коричнюватими (з ознаками лесиважу) ґрунтами на лесах під липово-дубовими лісами з домішкою граба та бука (поодинокі гікорі, горіх); 5 — височини з коричнювато-бурими ґрунтами на лесах під грабово-дубовими лісами з домішкою бука та горіха; 6 — низовини з буро-підзолистими глейовими ґрунтами на алювіальних відкладах під широколисто-сосновими лісами (з участю ялини, смереки, дуба, граба, бука, горіха та падуба). **Хвойно-широколистяні:** 7 — низовини з підзолисто-бурими ґрунтами на алювіальних відкладах під ялиново-сосново-вільховими лісами з домішкою граба та липи; 8 — низовини з бурими лісовими коричнюватими ґрунтами на лесах та алювіальних суглинках під дубово-грабовими лісами; 9 — височини з бурими лісовими ґрунтами теплих фацій на лесах під ялиново-сосновими лісами з участю дуба та в'язу. **Лісостепоі. Північолісостепоі, з переважанням лісових ландшафтів:** 10 — височини з бурими лісовими червонуватими ґрунтами на лесах під мішаними лісами (з багатим складом широколистяних порід і теплолюбними екзотами) та різнотравними степами; 11 — височини з бурими лісовими коричнюватими ґрунтами на лесах під дубово-сосновими лісами (поодинокі горіх і лапина) та різнотравними степами; 12 — низовини з коричнювато-бурими та лучно-бурими ґрунтами на лесах під мішаними лісами (з багатим складом широколистяних порід і теплолюбними екзотами) та злаково-різнотравними степами; 13 — височини з коричнювато-бурими лесованими ґрунтами на лесах під в'язово-дубовими лісами (з домішкою горіха) та злаково-різнотравними степами; **Південнолісостепоі, з переважанням степових ландшафтів:** 14 — височини з червонувато-коричневими ґрунтами на лесах під різнотравними степами та грабово-дубовими лісами; 15 — низовини з лучно-червонувато-коричневими ґрунтами на лесах під злаково-різнотравними степами та грабово-липово-дубовими лісами; 16 — височини з червонувато-темно-коричневими ґрунтами, подекуди солонцюватими, на лесах під злаково-різнотравними степами та в'язово-дубовими лісами з домішкою горіха. **Гірські:** 17 — передгірні височини з жовто-бурими лісовими ґрунтами на оглеєних суглинках під широколисто-сосновими лісами за участю лапи, каштана, горіха; 18 — гірські схили з червонувато-бурими ґрунтами на корінних породах (на річкових терасах на лесоподібних суглинках) під ялиново-буковими лісами з участю смереки та дуба; 19 — міжгірні низовини з бурими поверхнево-оглеєними ґрунтами на алювіальних відкладах під в'язово-грабово-дубовими лісами з участю ялини та лапи.

Субтропічні ландшафти. Рівнинні. Світлі ліси і чагарники (субсередземноморські): 20 — низовини з сіро-коричневими ґрунтами на лесах під рідкістними лісами з сосни та широколистяних порід (з домішкою теплолюбних екзотів) і багатим злаково-різнотравним наземним покривом; 21 — низовини з коричневими остеповілими ґрунтами та їх солонцюватими відмінами на лесах під рідкістними в'язово-дубовими лісами (з домішкою горіха, шовковичних) та злаковими угрупованнями; 22 — низовини з червонувато-коричневими ґрунтами, подекуди солонцюватими, на лесах під рідкістними в'язово-сосновими лісами (з домішкою горіха, шовковичних) і ксеротично-різнотравними угрупованнями. **Гірські:** 23 — низогір'я з червонувато-коричневими ґрунтами на колювіальних суглинках.

Решту умовних позначень див. на рис. 3.11

Завадівський час, 420 – 290 тис років тому, збігається з евксинською трансгресією Чорного моря. За таких умов змінюється зональна ландшафтна структура – степові ландшафти зміщуються на північ до лінії Тернопіль – Біла Церква – Суми. У лісостепу домінували сосна, ялина, береза, вільха, ліщина, дуб, в'яз, липа, бук, горіх, гікорі. Трав'яниста рослинність була представлена лободовими, полинами, **злаками** та різнотрав'ям лучного типу. У лісостепових ландшафтах мешкали слон, великорогий олень, своєрідні хохулі, землерийки, полівки, хом'яки, бобри, водяний щур.

У степових ландшафтах сформувалися брунатні, чорнувато-брунатні та лучно-чорнувато-брунатні ґрунти, які подібні до сучасних брунатно-червоних ґрунтів, сформованих за умов теплого і вологого із середньоморськими рисами клімату. В цей час поселенні Лука-Врублівецька на Хмельниччині уже проживала людина.

У **дніпровський час**, 290 - 240 тис років тому відбулося значне похолодання, яке пов'язане з Дніпровським максимальним зледенінням, яке поширювалося по долині Дніпра, аж до широти м. Дніпро.

Мапа ґрунтів на території України 180 тис. років тому

РИС. 3.13. Середній плейстоцен. Ландшафти дніпровського часу (~180 тис. років тому). Модифіковано за [131].

Гляціальні ландшафти: 1 — льодовиковий покрив; 2 — рівнини з піонерними угрупованнями рослинності арктобореального типу на водно-льодовикових відкладах.

Перигляціальні ландшафти. Рівнинні. Лісостепові: 3 — височини під сосново-березовими лісами з домішкою ялини та модрини та різнотравно-злаковими степами на лесоподібних та оглеєних суглинках, з тріщинними морозобійними структурами; 4 — височини під сосновим рідколіссям і злаковими степами на лесоподібних суглинках з тріщинними морозобійними структурами; 5 — височини під березово-сосновим рідколіссям, арктобореальними чагарниковими формаціями та злаково-осоковими степами на лесах. **Степові:** *типових степів:* 6 — височини під дернинно-злаковими степами на лесах; *сухих степів:* 7 — низовини під полиново-злаковими степами на лесах; 8 — височини під злаково-полиновими степами (у балках соснове рідколісся) на лесах, з тріщинними морозобійними структурами; 9 — низовини під злаково-полиновими степами та галофітними лободовими угрупованнями на лесах, місцями засолені; у пригірлових ділянках річок соснове рідколісся з домішкою берези, вільхи, ялівцю та поодинокі ліщинаю; 10 — височини під злаково-полиновими степами та галофітними угрупованнями (на схилах ксеротичні чагарники) на лесах, місцями засолені. **Гірські:** 11 — передгірні височини під ялиново-березово-сосновим рідколіссям і злаковими степами з елементами арктобореальної рослинності на лесоподібних та оглеєних суглинках, з тріщинними морозобійними структурами; 12 — середньогір'я (палінологічні дані відсутні).

Решту умовних позначень див. на рис. 3.11

Мапа ґрунтів на території України 125 тис. років тому.

РИС. 3.14. Пізній плейстоцен. Ландшафти кайдацького часу (ранній кліматичний оптимум, $k d_{1b1}$, ~125 тис. років тому). Модифіковано за [131].

Суббореальні ландшафти. Рівнинні. Хвойно-широколистяні: 1 — низовини з дерново-слабопідзолистими ґрунтами на зандрових відкладах під березово-сосновими лісами з участю клена та в'яза; 2 — низовини з дерново-підзолистими ґрунтами на моренно-зандрових відкладах під липово-грабово-березово-сосновими лісами; 3 — низовини з дерново-підзолистими ґрунтами на зандрових і моренно-зандрових відкладах під в'язово-дубово-сосновими лісами з участю берези та ялини; 4 — низовини з дерново-слабопідзолистими ґрунтами на зандрових та алювіальних відкладах під грабово-липово-сосновими лісами; **широколистяні:** 5 — височини з бурими псевдопідзолистими ґрунтами на лесах під дубовими лісами з домішкою граба, бука, поодиноким горіхом; 6 — височини з підзолисто-бурими ґрунтами на лесах під дубовими лісами; 7 — височини з ясно-сірими та сірими опідзоленими ґрунтами на лесах під в'язово-дубовими лісами; 8 — височини з сірими опідзоленими поверхнево-оглеєними ґрунтами на лесах під грабово-дубовими лісами; 9 — низовини з ясно-сірими та сірими опідзоленими ґрунтами на лесах та алювіальних відкладах під в'язово-дубово-сосновими лісами; 10 — височини з сірими опідзоленими ґрунтами на лесах під дубовими лісами з домішкою дуба пухнастого, граба та хмелеграба; **лісостепові:** 11 — височини з бурими лісовими та чорноземоподібними ґрунтами на лесах під широколистяними лісами (дуб, граб, в'яз, липа) та різнотравними степами; 12 — височини з бурими лісовими та чорноземоподібними ґрунтами на лесах під дубовими лісами (з домішкою в'яза, граба та липи) і різнотравними степами; 13 — низовини з темно-бурими та вилугуваними чорноземними ґрунтами на лесах під дубовими лісами (з домішкою в'яза та липи) і злаково-різнотравними степами; 14 — височини з чорноземами опідзоленими та бурими лісовими опідзоленими ґрунтами на лесах під липово-дубово-сосновими лісами і різнотравними степами; 15 — низовини з чорноземами міцелярно-карбонатними та темно-бурими ґрунтами на лесах під в'язово-дубовими лісами і злаково-різнотравними степами; 16 — височини з чорноземами вилугуваними та бурими лісовими ґрунтами на лесах під липово-в'язово-дубово-сосновими лісами і злаково-різнотравними степами; **степові:** 17 — низовини з чорноземами міцелярно-карбонатними на лесах під різнотравно-злаковими степами. **Гірські карпатські:** 18 — передгірні височини з буро-підзолистими оглеєними ґрунтами на лесах під дубовими лісами з домішкою бука та ялини (поодиноким плющем); 19 — гірські схили з бурими лісовими ґрунтами на корінних породах (на річкових терасах на лесах) під буковими та ялиновими лісами; 20 — міжгірні низовини з підзолисто-бурими глейовими ґрунтами на алювіальних відкладах під дубово-буковими лісами. **Гірські кримські:** 21 — гірські схили з бурими лісовими ґрунтами на корінних породах під грабово-дубовими лісами (поодиноким горіхом).

Решту умовних позначень див. на рис. 3.11

Прилуцький час припадає на Микулинське міжльодовиків'я. Він розпочався приблизно 130 і закінчився 100 тис. років тому. Природні умови прилуцького часу дуже нагадували сучасні. Про це свідчить подібність ландшафтів, близькість їхніх меж.

У північній частині України були поширені сосново-широколистяні ліси на бурих лісових, лучних і болотних ґрунтах. Порівняно із сучасними вони були зміщені на південь. Клімат був теплішим і вологішим, ніж сучасний.

На Середньому Придніпров'ї і Придністров'ї в прилуцький час були поширені лісостепові ландшафти із сосново-широколистяними і дубовими лісами та різнотравними степами на чорноземних ґрунтах. Вони були зміщені на південь і займали значну територію сучасної північної степової підзони. Ці ландшафти формувалися в теплому вологому кліматі.

У межах Причорномор'я і Приазов'я переважали в той час сухі степові ландшафти на чорноземних і каштанових ґрунтах. Рослинність степової зони за прилуцького часу характеризувалася порівняно багатим флористичним складом, але роль лісів значно зменшувалася. Лісові масиви склалися з дуба, липи, в'яза, граба, горіха з незначною домішкою сосни, берези, ліщини.

У трав'янистій рослинності домінували різнотрав'я, **злакові**, лободові, полинові та ін.

Видовий склад дрібних ссавців належить до типових степових тварин – ховрахи, сірий хом'як, полівки, великі тушканчики. Великі представники ссавців (мамонт, волохатий носоріг, печерний ведмідь, бізон та ін.) також були досить поширені за прилуцького часу.

Поблизу м. Судака в Криму (район мису Меганом) встановлено стоянки палеоантропів (неандертальців) мустьєрського віку. Стоянки цього віку знайдено також у районі м. Бахчисарая (Холодна Балка) у гроті Шайтан-Коба, а також поблизу сіл Молодова, Кетроси, Кормань на Буковині.

За **удайський час** 100-90 тис. років тому, у теплих і вологих умовах сформувалась близька до сучасної ландшафтна зональність. У лісовій зоні переважали хвойні породи з домішками граба, в'яза, липи, ліщини. У лісостеповій домінували широколистяні ландшафти, у степовій – степова рослинність, байрачні ліси з дуба, в'яза, граба, ліщини, на вододільних просторах, сухих схилах, зниженнях розвивалися ковилові, **злакові**, полинові угруповання. Із тварин були поширені мамонти, шерстисті носороги, коні, ведмеді, ховрахи та ін.

За **витачівського часу** 90-75 тис. років тому. Подібний до удайського часу. У лісовій зоні переважали хвойні породи з домішками граба, в'яза, липи, ліщини. У лісостеповій домінували широколистяні ландшафти, у степовій – степова рослинність, байрачні ліси з дуба, в'яза, граба, ліщини, на вододільних просторах, сухих схилах, зниженнях розвивалися ковилові, **злакові**, полинові угруповання. Із тварин були поширені мамонти, шерстисті носороги, коні, ведмеді, ховрахи та ін.

У **бузький етап** 75-50 тис. років тому, настало похолодання. Лісостепові ландшафти поширювалися на південь до сучасного Приазов'я і Причорноморської низовини, де росли клен, липа, сосна, вільха, чагарники з ліщини, кизилу поряд з полиновими, лободовими, **злаковими** асоціаціями. У фауні поєднувалися тварини різних природних зон: лемінги, ховрахи, полівки; виділялися ссавці – мамонти, шерстисті носороги, вівцебики, північні олені, бізони, песці та ін. Протягом бузького часу на території України утворилися перигляціальні ландшафти, що зумовлювалося валдайським зледенінням. Клімат був холодним і сухим, відбувалися кріогенні процеси, лесові пилові бурі.

Мапа ґрунтів на території України 90 тис. років тому.

РИС. 3.15. Пізній плейстоцен. Ландшафти прилуцького часу (пізній кліматичний оптимум pl_{1b2} , ~90 тис. років тому). Модифіковано за [131].

Південнобореальні ландшафти. Рівнинні. Лісостепу та рідколісних лісів: 1 — низовини з дерновими боровими ґрунтами на зандрових відкладах під сосновими лісами з домішкою ялини та берези; 2 — низовини з дерновими опідзоленими ґрунтами на моренно-зандрових відкладах під сосновим рідколіссям з поодинокими широколистяними породами; 3 — низовини з чорноземоподібними ґрунтами на моренно-зандрових відкладах під сосновим рідколіссям (поодинокі дуб, ліщина) та злаково-різнотравними степами; 4 — низовини з дерновими опідзоленими та лучними ґрунтами на зандрових та алювіальних відкладах під сосновим рідколіссям (з домішкою ялини, берези, вільхи, поодинокі ліщини) та осоково-злаковими луками; 5 — височини з чорноземними та дерновими опідзоленими ґрунтами на лесах і моренно-зандрових відкладах під сосново-березовим рідколіссям з незначною домішкою дуба, в'яза та ялівцю; 6 — низовини з дерново-глейовими ґрунтами під рідколісними сосновими лісами з чагарниковими березами та вільховником у підліску; 7 — височини з чорноземоподібними ґрунтами на лесах під світлим березово-сосновими лісами з поодинокими широколистяними породами; 8 — височини з опідзоленими та міцелярно-карбонатними чорноземами на лесах під злаково-різнотравними степами і полідомінантними широколистяними лісами; 9 — височини з вилугуваними та опідзоленими чорноземами на лесах під злаково-різнотравними степами і сосновими лісами з домішкою широколистяних порід, ялини та ялівцю; 10 — низовини з лучними та дерново-боровими ґрунтами на алювіальних відкладах під березово-сосновими лісами з участю широколистяних порід та різнотравними луками; 11 — рівнини з вилугуваними та міцелярно-карбонатними чорноземами на лесах під різнотравно-злаковими степами і сосновим рідколіссям з поодинокими широколистяними породами; 12 — височини з вилугуваними та опідзоленими чорноземами на лесах під різнотравними степами та сосново-березовими лісами з домішкою дуба та ліщини; **степові: типових степів:** 13 — височини з міцелярно-карбонатними чорноземами на лесах під злаковими степами (у балках сосново-широколисті ліси); 14 — низовини з чорноземами, близькими до звичайних, подекуди слабкозасолених, на лесах під злаковими степами та балковими дібровами; 15 — височини з чорноземами карбонатними та вилугуваними на лесах під різнотравно-злаковими степами і сосновим рідколіссям; 16 — низовини з чорноземами, близькими до південних на лесах під злаковими степами (у балках сосново-широколисті ліси); **сухих степів:** 17 — височини з темно-каштановими ґрунтами та їхніми солонцюватими-солончакуватими відмінами на лесах під полиново-злаковими степами, подекуди кушами лоха; 18 — низовини з каштановими ґрунтами та їхніми солонцюватими відмінами на лесах під полиново-злаковими степами і галофітними угрупованнями. **Гірські карпатські:** 19 — передгірні височини з чорноземоподібними ґрунтами на лесах та оглеєних сутлинках під ялиново-сосново-дубовими рідколіссями з домішкою липи та в'яза; 20 — гірські схили з бурими лісовими ґрунтами на корінних породах (на річкових терасах на оглеєних сутлинках) під смереково-ялиновими лісами з домішкою дуба; 21 — міжгірні низовини з лучно-бурими та лучними глейовими ґрунтами на алювіальних відкладах під ялиново-дубово-буковими лісами та різнотравними луками. **Гірські кримські:** 22 — гірські схили з дерново-чорноземними щебенюватими ґрунтами на корінних породах під грабово-дубовими лісами та злаково-різнотравними степами.

Решту позначень див. на рис. 3.11

Мапа ґрунтів на території України 50 - 40 тис. років тому.

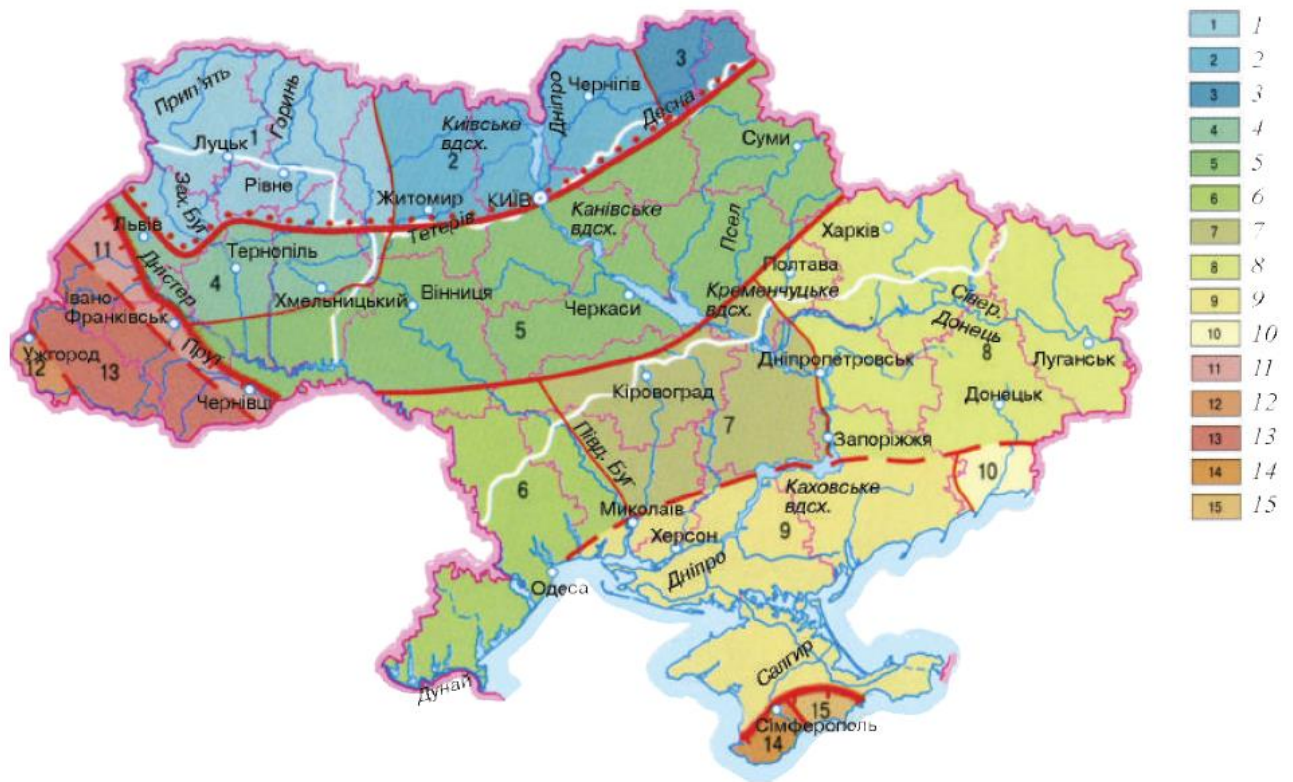

РИС. 3.18. Пізній плейстоцен. Зональні ландшафти витачівського часу (ранній кліматичний оптимум vt_{1b} , ~50—40 тис. років тому). Модифіковано за [130].

Північнобореальні ландшафти. Рівнинні. Світліх лісів: 1 — березово-соснові рідколісся з участю чагарникових беріз на контактних плях; 2 — соснові рідколісся з домішкою берези, ялини, поодиноких широколистих порід на бурих глейових ґрунтах; 3 — модриново-соснові рідколісся з вільховником у підліску на бурих глейових ґрунтах.

Південнобореальні ландшафти. Рівнинні. Світліх лісів: 4 — соснові ліси за участю дуба, в'яза та різнотравні луки на лучно-бурих ґрунтах; 5 — соснові ліси з домішкою ялини, дуба, граба на бурих глейових ґрунтах та різнотравні луки на лучно-бурих ґрунтах; **лісостепові, з переважанням лісів:** 6 — соснові ліси з домішкою дуба та в'яза на бурих ґрунтах з ознаками опідзолення та різнотравні степи на бурих рендзинах; **лісостепові, з переважанням степів:** 7 — злаково-різнотравні степи та березово-соснові ліси з домішкою граба, дуба на темно-бурих ґрунтах; 8 — злаково-різнотравні степи та соснові ліси з домішкою дуба на темно-бурих ґрунтах; **лісостепові, зі значним переважанням степів:** 9 — злакові степи та широколисто-соснові ліси на темно-бурих ґрунтах; 10 — різнотравно-злакові степи на темно-бурих ґрунтах і долинні вільхово-березово-соснові ліси. **Гірські карпатські. Світліх лісів:** 11 — ялиново-березово-соснові рідколісся з дубом і в'язом на бурих глейових ґрунтах; 12 — липово-дубово-соснові ліси на бурих глейових ґрунтах; **лісолучні:** 13 — злаково-осокові луки, ялиново-соснові ліси на бурих глейових ґрунтах. **Гірські кримські. Лісостепові, з переважанням лісів:** 14 — грабово-дубові та соснові ліси, різнотравні степи на бурих рендзинах; **лісостепові, з переважанням степів:** 15 — осоково-різнотравні степи та долинні березово-вільхові ліси на темно-бурих ґрунтах.

Решту умовних позначень див. на рис. 3.16

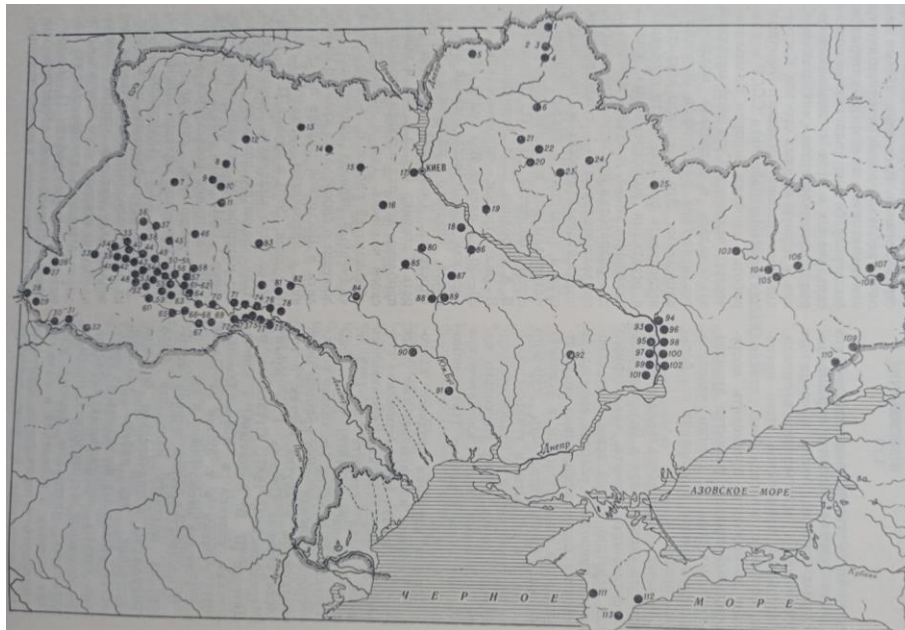
У дофінівський етап 50-20 тис. років тому. настало потепління. Середньорічні

температури становили 7°C на півночі 10°C на півдні. На рівнинній частині України в цих умовах розвинулися чорноземні й чорноземоподібні ґрунти. У поширенні рослинних угруповань встановлено такі особливості: у північній частині території росли ялина, сосна, береза, вільха; у середній — дуб, липа, граб, береза, ліщина (лісостепова зона); у південному степу переважали дубово-липові ліси серед **злаково-**полинових степів. У фауні виділялися бізони, тури, коні, лісові полівки, соні (лісова і лісостепова зони), кріт звичайний, крапчастий ховрах, хом'як звичайний (степова зона).

Причорноморський час (20-10 тис. років тому) був холодним. У лісовій зоні зникли теплолюбні види флори, натомість залишилися сосна, береза, вільха, у трав'яному покриві – папороті, **злаки**, лободові, зелені й сфагнові мохи; водилися зубри, олені, косулі та ін. У степовій зоні мешкали тури, коні, ховрахи, хом'яки, полівки.

Фізико-географічні умови протягом причорноморського етапу істотно коливалися. Так, у період потепління бьолінг (12,4—12,1 тис. років тому) у басейні Верхнього Дніпра були поширені сосново-ялинові та сосново-березові ліси, виникали торфовища. Похолодання в середньому дріасі (12,1—11,9 тис. років тому) спричинило зникнення широколистих порід. Різке потепління аллерьод (11,9-11,1 тис. років тому) привело до встановлення теплого вологого клімату; мішанолісові ландшафти простяглися до широти м. Дніпропетровська. У пізньому дріасі (11,1-10,3 тис. років тому), що був часом різкого похолодання, виникли холодні ксерофітні ландшафти. Протягом причорноморського етапу на всій території України проживала людина сучасного типу, окрім Криму де проживали як сучасна людина так і неандертальці.

МАПА ОСНОВНИХ ПАМ'ЯТОК ПІЗЬНОГО ПАЛЕОЛІТУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

- 1- Пушкарі; 2, 3- Новгород – Сіверський, Чулатов I, II; 4- Мезин; 5- Ключі; 6- Шаповаловка;
- 7- Гаї – Літковецькі; 8- Липа I-X; 9- Куличівка; 10- Мирогоща; 11- Малі-Загайці; 12- Городок;
- 13- Довгиничі; 14- Клинець; 15- Радомишль; 16- Фастів; 17- Кирилівська (Київ); 18- Межирічі;
- 19- Добраничівка; 20- Городище; 21- Журавка; 22- Гінці; 23- Сергіївка; 24- Гай; 25- Богодухів;
- 26- Добриничі; 27- Ужгород; 28- Середнє; 29- Мукачеве; 30- Берегове; I - II; 31- Королеве;
- 32- Молочний камінь; 33- Ганусівка; 34- Маринопіль; 35- Конюшки; 36- Глиняни;
- 37- Старий Збараж; 38- Плугів; 39- Довге; 40- Стригінці; 41- Рожнів; 42, 43- Буківна, Незвисько;
- 44- Вовчків; 45- Підгайчики; 46- Петриків; 47, 48- Незвисько II – III; 49- Бережани;
- 50, 51- Устя – Зелене, Коропень; 52- Городниця; 53, 54- Городниця 2; Копачинці;
- 55, 56- Чернелича, Скоморохи; 57- Торське; 58- Червоногради; 59- Самушин; 60- Чорторія;
- 61, 62- Касперівці, Рашків; 63- Мілієве; 64- Перебиківці; 65- Замостя; 66- Биля;
- 67- 69 – Цурень, Рухотин; 70- Сокіл; 71- Врублівці, Стара Улиця; 72, 73- Атаки, Щселівка, Бабин,
- Вороновиця; 74, 75- Кормань I – IV, Молдова I – V; 76- Китайгород; 77- Непоротово;
- 78- Лоєвці; 79- Волошкове; 80- Яришів; 81- Лядова; 82- Яруга; 83- Калюс; 84- Семенки;
- 85- Бабанка; 86- Кути; 87- Тюрговин; 88- Володимирівка I; 89- Володимирівка II; 90- Сабатинівка;
- 91- Анетівка; 92- Кривий Ріг; 93- Майорка; 94- Чаплі; 95- Дніпровське; 96- Осокоріка;
- 97- Канцерка; 98- Кайстрова Балка; 99- Волошське; 100- Дубова Балка; 101- Вільнянка;
- 102- Товолжани II; 103- Шровка; 104- Прістенське; 105- Минєвське; 106- Пришиб;
- 107- Весела Гора; 108- Кринична Балка; 109- Амвросіївка; 110- Успенка; 111- Сюрень I;
- 112- Аджи Коба; 113- Качинський Навіс.

Мапа ґрунтів на території України 15 - 13 тис. років тому

РИС. 3.19. Пізній плейстоцен. Зональні ландшафти причорноморського часу (ранній песимум рс₁, ~15—13 тис. років тому). Модифіковано за [130].

Перигляціальні ландшафти. Рівнинні. Тундро-лісостепові: 1 — різнотравно-злакові степи, формації чагарникових беріз і вільховника на лесах та еолових пісках; 2 — ксерофітно-різнотравно-злакові степи на лесах та еолових пісках, чагарниково-березові формації на оглеєних суглинках; **степові:** 3 — ксерофітно-різнотравно-злакові степи, поодинокі чагарниково-березові угруповання на лесах та еолових пісках; 4 — ксерофітно-різнотравно-полинові степи (з чагарниковою березою) на лесах; 5 — різнотравно-злакові степи з ксерофітними елементами на лесах; **сухостепові:** 6 — злаково-полинові степи на лесах, долинно-балкові угруповання чагарникових беріз; 7 — злаково-полинові степи на лесах, долинні березово-соснові угруповання; **напівпустельні:** 8 — полиново-лободові ценози на лесах, долинні соснові ліси. **Гірські карпатські. Лісостепові:** 9 — ксерофітно-різнотравні степи та березове рідколісся за участю чагарникових беріз на лесах. **Бореальні. Гірські кримські. Лісостепові:** 10 — різнотравні степи, вільхові та соснові ліси на делювіально-колювіальних відкладах; **степові:** 11 — полиново-злакові степи на лесах і колювіальних відкладах.

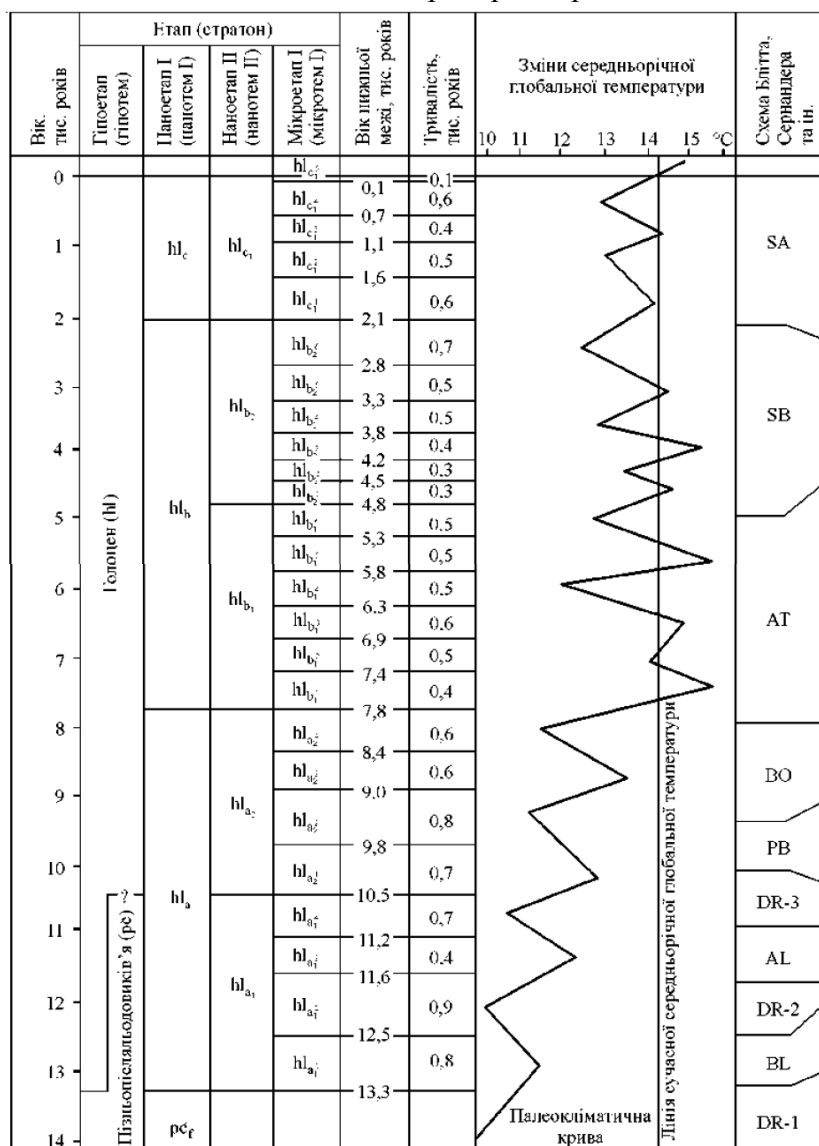
Решту умовних позначень див. на рис. 3.16.

У **голоцені**, який розпочався 12 тис. років тому та території сучасної України сформувалася сучасна структура широтної (горизонтальної) на рівнинній частині та вертикальної ландшафтної зональності в гірських областях. Протягом голоцену відбулось глобальне потепління клімату, зникли покривні зледеніння, сформувалася гідрографічна мережа, визначилися береги Чорного й Азовського морів. Фізико-географічні умови протягом голоцену не були сталими.

У **пізньольодовиковий** 10.3 – 12 тис. років том клімат був холодний, континентальний, що зумовило розвиток тундрово-степових ландшафтів. На початку голоцену (дріас-3 – пребореал) відбулося помітне потепління (10 300 років тому), що стало причиною еволюції перигляціальних гіперзональних умов ландшафтогенезу в сучасні. У **пребореальний період**, 10300—9300 років тому, сталося значне потепління, яке сприяло формуванню ґрунтового покриву, початкові розвитку ландшафтів міжльодовикового типу. У **бореальний** період, 9300-8000 років тому простежувались потепління клімату, наростання його сухості, формування сосново-березових природних комплексів. В **атлантичний** період, 8000-4500 років тому, кліматичні умови були найтеплішими. Завдяки цьому широколистяні ліси просуvalися на північ, займаючи територію сучасних мішаних хвойно-широколистяних ландшафтів. У **суббореальному** періоді, 4500—2500 років тому, дослідники виділяють дві фази: **ранню суббореальну** зі значним похолоданням і зміщенням природних зон на південь і **пізню суббореальну**, теплу і вологу, з новим зміщенням

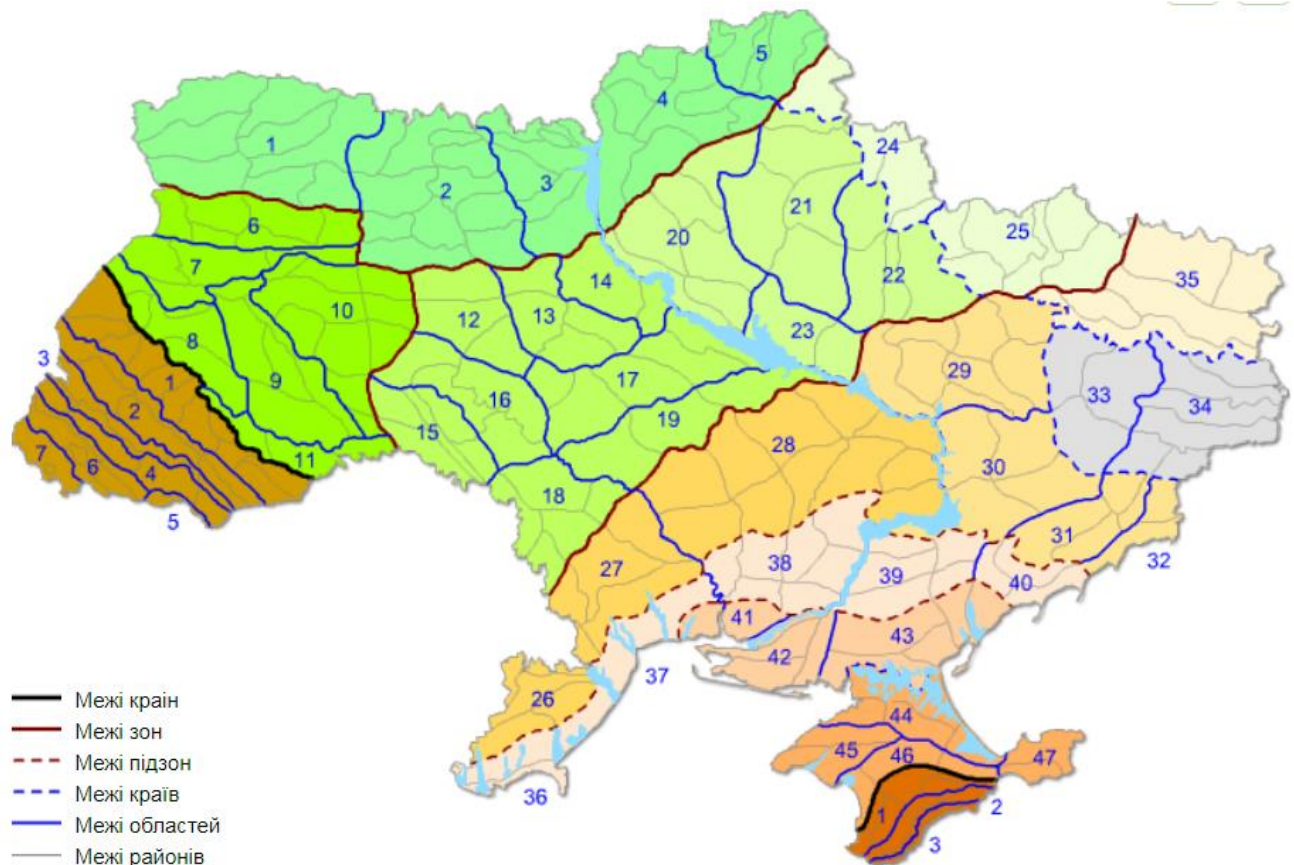
широколистянолісових ландшафтів на північ. Нарешті, у **субатлантичний** період, який почався 2500 років тому, відбулося похолодання, середня річна температура знизилась на 4° порівняно з атлантичним оптимумом, водночас збільшилася зволоженість території. Це спричинило зміщення природних зон на південь.

Клімат в голоцені на території України

Примітка: DR-1 — ранній дріас; BL — бєлінг; DR-2 — середній дріас; AL — алєред; DR-3 — пізній дріас; PB — пребореал; BO — бореал; AT — атлантичний; SB — суббореал; SA — субатлантичний.

Розглянувши мапи ґрунтів території України починаючи з 1.4 млн. років тому, наведені вище, розроблені в монографії “Просторово – часова кореляція палеографічних умов четвертинного періоду на території України” Київ “Наукова думка” 2010 року, бачимо що на території України з тих далєєких часів росли злакові, до яких відносяться пшєння, ячмінь, жито, та інші культурні рослини. А нам розказують, що згідно теорії москаля Вавілова, про центри походження культурних рослин, в якій він визначив сім регіонів їх походження, і щов Україну злакові завезли з Близького Сходу чи Анатолії. А було зовсім наоборот злакові розповсюджувалися з території України. На території України були практично всі культурні рослини. Росли і всі дерева дуби, граби, вязи, смереки, сисєнна, ялина, ліщина, вільха, липа, різні види горіхів і навіть екзотичнийосли вид гікорі, груші, глід, шипшина. Росли і тувові дерева, а значчить були і шовкопряди, і ще необхідно вияснити де було отримано перший шовк.

Зона мішаних (хвойношироколистяних) лісів

Поліський край

- 1 Область Волинського Полісся
- 2 Область Житомирського Полісся
- 3 Область Київського Полісся
- 4 Область Чернігівського Полісся
- 5 Область Новгород-Сіверського Полісся

Лісостепова зона

Подільсько-Придніпровський край

- 12 Північно-Західна Придніпровська височинна область
- 13 Північно-Східна Придніпровська височинна область
- 14 Київська височинна область
- 15 Придністровсько-Східноподільська височинна область
- 16 Середньобузька височинна область
- 17 Центральнопридніпровська височинна область
- 18 Південноподільська височинна область
- 19 Південнопридніпровська височинна область

Степова зона

Північностепова підзона

Дністровсько-Дніпровський край

- 26 Південномолдовська схилово-височинна область
- 27 Південноподільська схилово-височинна область
- 28 Південнопридніпровська схилово-височинна область

Лівобережнодніпровсько-Приазовський край

- 29 Орільсько-Самарська низовинна область
- 30 Кінсько-Ялинська низовинна область
- 31 Приазовська височинна область
- 32 Приазовська низовинна область

Зона широколистяних лісів

Західноукраїнський край

- 6 Волинська височинна область
- 7 Область Малого Полісся
- 8 Розтоцько-Опільська горбогірна область
- 9 Західноподільська височинна область
- 10 Середньоподільська височинна область
- 11 Прут-Дністровська височинна область

Лівобережнодніпровський край

- 20 Північнопридніпровська терасова низовинна область
- 21 Північнополтавська височинна область
- 22 Східнополтавська височинна область
- 23 Південнопридніпровська терасова низовинна область

Східноукраїнський край

- 24 Сумська схилово-височинна область
- 25 Харківська схилово-височинна область

Донецький край

- 33 Західнодонецька схилово-височинна область
- 34 Донецька височинна область

Задонецько-Донський край

- 35 Старобільська схилово-височинна область

Середньостепова підзона

Причорноморський середньостеповий край

- 36 Задністровсько-Причорноморська низовинна область
- 37 Дністровсько-Бузька низовинна область
- 38 Бузько-Дніпровська низовинна область
- 39 Дніпровсько-Молочанська низовинна область
- 40 Західноприазовська схилово-височинна область

Південнестепова (сухостепова) підзона

Причорноморсько-Приазовський край

- 41 Нижньобузько-Дніпровська низовинна область
- 42 Нижньодніпровська терасово-дельтова низовинна область
- 43 Присивасько-Приазовська низовинна область

Кримський степовий край

- 44 Присивасько-Кримська низовинна область
- 45 Тарханкутська височинна область
- 46 Центральнокримська височинна область
- 47 Керченська горбисто-пасмова область

Кримські гори

Кримський гірський край

- 1 Передгірнокримська область
- 2 Гірсьокримська область
- 3 Південнобережнокримська область

Фауністичні комплекси ссавців

Для визначення відносного віку четвертинних відкладів використовується біостратиграфічний метод. Його біостратиграфічна основа базується на визначенні етапності еволюційних змін тварин і рослин. Найбільш повно філогенетичний ряд був встановлений для хоботних. Філогенія хоботних виявлена головним чином по зміні жуйної поверхні зубів. Все зростаюча грубість їжі приводила до збільшення кількості пластин емалі на жуйній поверхні. Менше розроблена філогенія коней, оленів.

Еволюція ссавців за четвертинного періоду проходила достатньо швидко, чому сприяла направленість кліматичних змін і рослинності. Із зміною зубів згодом зазнають зміни і інші органи тварин. Однак ці зміни відбувались при достатній тривалості певних кліматичних умов. В середньому і особливо пізньому неоплейстоцені клімат змінювався різко і часто, що спричиняло скоріше міграції, ніж видоутворення. В пліоцені при формуванні хазарського комплексу, величезні простори населяли мастодонти, слони, носороги, коні, верблюди, різноманітні дрібні ссавці. В еоплейстоцені (одеський, **таманський** комплекс) спостерігається суттєве зменшення біорозмаїття і збіднення фауни. Еволюціонують слони (південний слон *s.str.* та таманський слон) і особливо дрібні ссавці, з'являються роди характерні для четвертинного періоду (*Microtus*, *Bison*, *Bos*). Численними були представники саванних ландшафтів – пантери, вовки, газелі, антилопи. На зміну таманському комплексу прийшов тираспольський, який характеризує нижній неоплейстоцен. Для нього характерні: трогонторієвий слон, мосбахський кінь, широколобий лось, гігантський олень, бізон і численні види дрібних ссавців (*Lagurus*, *Microtus*), тобто представники лісостепових ландшафтів. Сингальський фауністичний комплекс відповідає часу великого міжльодовиков'я. Характерними для комплексу були давній слон, сибірський еласлеотерій, коні, гігантський олень, носоріг, численні мікротуси. За багатством видів та чисельністю комплекс поступається тираспольському. Хазарський фауністичний комплекс чітко відрізняється від сингальського появою мамонтів (хазарський), хазарського коня, верблюда Кноблоха, довгорогого бізона, шерстистого носорога. З'являються перші холодостійкі види (мамонт, шерстистий носоріг) та представники степової зони з континентальним кліматом. Мамонтовий фауністичний комплекс охоплює інтервал від кінця середнього і весь пізній неоплейстоцен. В ньому різко переважають північні холодостійкі види (мамонт, шерстистий носоріг, північний олень, вівцебик, лемінг та ін.). За складом комплекс підрозділяється на 2 стадії: рання - кінець середнього неоплейстоцену і пізня, власне верхньопалеолітичний комплекс. Найбільш холодостійка фауна характерна для пізнього підкомплексу. На початок верхньопалеолітичного комплексу, в час останнього міжльодовиків'я, в його складі присутні давній слон, сайга. Кліматостратиграфічний метод дозволяє розчленувати четвертинні відклади детальніше ніж біостратиграфічний метод, але оскільки він не несе вікової навантаження, то для кореляційних побудов вимагає залучення даних біостратиграфічного і палеомагнітного методів. Сам метод базується на неодноразових періодичних глобальних змінах клімату, ритмічності чергування епох похолодання і потепління, зледеніння і міжльодовиковій, лесів і похованих ґрунтів, трансгресій і регресій. В низьких широтах ця ритміка полягає в чергуванні періодів вологого (плівіали) і сухого (ариди) клімату. Кліматичні коливання приводили до формування різних типів осадків: при зледенінні – морени, флювіогляціальних

Карпати

Гірський край - Українські Карпати

- 1 Передкарпатська височинна область
- 2 Зовнішньокарпатська область
- 3 Вододільноверховинська область
- 4 Полонинсько-Чорногірська область
- 5 Мармароська область
- 6 Вулканічно-міжгірно-улоговинна область
- 7 Закарпатська низовинна область

відкладів, лесів; в міжльодовиков'ї – болотні, озерні, алювіальні відклади, ґрунти. В складі рослинності також відбувалось чергування холодостійких і теплолюбних видів. В Чорному морі на час зледеніння припадала регресія. В міжльодовиков'ї відбувалась трансгресія, встановлювався зв'язок із Середземним морем.

Фауністичні комплекси ссавців

Період (система)	Епоха	Підрозділ	Ярус	Абсолютний вік тис. років	Фауністичні комплекси
Четвертинний період, антропоген	Голоцен			11	Сучасний
	Плейстоцен	Неоплейстоцен	Верхній	42	Пізній підкомплекс. Мамонт (<i>Mammuthus primigenius</i>), шерстистий носоріг (<i>Coelodonta antiquitatis</i>), вівцебик (<i>Ovibos pallantis</i>), північний олень (<i>Rangifer tarandus</i>), лемінг (<i>Dicrostonyx gulielmi</i>)
				82	Середній підкомплекс. Бізон (<i>Bison priscus</i>), мамонт (<i>Mammuthus primigenius</i>), древній слон (<i>Palaeoloxodon antiquus</i>), сайга (<i>Saiga tatarica</i>)
				127	Ранній підкомплекс. Мамонт (<i>Mammuthus primigenius</i>) - ранній підвид, шерстистий носоріг (<i>Coelodonta antiquitatis</i>), вівцебик (<i>Ovibos pallantis</i>), північний олень (<i>Rangifer tarandus</i>), бізон (<i>Bison priscus</i>)
			Середній	225	Хазарський. Хазарський мамонт (<i>Mammuthus chosaricus</i>), хазарський кінь (<i>Equus chosaricus</i>), верблюдо Кноблоха (<i>Camelus Knoblochi</i>), сибірський еласмотерій (<i>Elasmotherium sibiricum</i>), (<i>Arvicola terrestris</i>)
				280	Сингільський. Древній слон (<i>Palaeoloxodon antiquus</i>), носоріг (<i>Dicerorhinus kirchbergensis</i>), сибірський еласмотерій (<i>Elasmotherium sibiricum</i>), гігантський олень (<i>Megaloceros giganteus</i>), польовка (<i>Microtus agrestis</i>)
			Нижній	430	Тираспільський Трогонтерієвий слон (<i>Archidiscodon trogontherii</i> (-wusti), етрусський носоріг (<i>Dicerorhinus etruscus</i>) - пізній підвид, мосбахський кінь (<i>Equus mosbachensis</i>), широколобий лось (<i>Praealces latifrons</i>), ? (<i>Lagurus transiens</i>)
		Еоплейстоцен	Верхній	780	Таманський. Південний слон Тамані (<i>Archidiscodon meridionalis tamanensis</i>), зюсенбергський кінь (<i>Equus süssenbornensis</i>), (<i>Prolangurus pannonicus</i>)
			Нижній	1200	Одеський (псекупський). Південний слон (<i>Archidiscodon meridionalis</i>), польовка (<i>Allophaiomys pliocenicus</i>), (<i>Lagurodon orankae</i>)
Неоген	Пліоцен	Гелазький вік		1800	Хапровський. Слон Громова (<i>Archidiscodon gromovi</i>), мастодонт (<i>Anancus arvernensis</i>), кінь Стенона (<i>Equus stenonis</i>)

Тепер переходимо до розгляду історії написаної на камені.

Великий вклад у розвиток світової археологічної і антропологічної науки внесли Українці.

Першими археолога

Федір (Хведір) Кіндратович Вовк антрополог, археолог, етнограф, археограф, народився 17 березня 1847 року у селі Крячківка Пирятинського повіту Полтавської губернії, помер 30 червня 1918 року у Жлобині під Гомелем, по дорозі до Києва, де і похований, більш за все в його смерті винна московія.

Він відкрив і досліджував Мізинське поселення.

Ф.К. Вовк є автором першої загальної науково обґрунтованої концепції антропологічного складу українців, в працях «Антропологічні особливості українського народу» і «Етнографічні особливості українського народу» які увійшли до другого тому видання «Украинский народъ въ его прошломъ и настоящемъ», у яких Ф.К. Вовк обґрунтував, що українці це окремий слов'янський народ зі специфічним домінуючим антропологічним типом. Це не сподобалося москалям, які виступили з критикою проти Ф.К. Вовка, що і могло послужити його загибеллю по дорозі з С. Петербургу в Київ.

З 1887 році приїхав в Париж, де вивчав антропологію, порівняльну етнографію і археологію у Видатних французьких археологів і антропологів Г. де Мортільє, Л. Манувр'є, П. Топінара, Ж. Ерве, У. Т. Амі, Ш. Летурно, П. Брока.

Його науковий доробок нараховує 628 праць, які видані європейськими мовами.

В 1901 році за видатні наукові успіхи Паризьке антропологічне товариство нагородило його великою медаллю **Поля Брока** та щорічною премією Годара.

9 листопада 1916 року французький уряд нагородив Ф.К. Вовка орденом Почесного легіону.

Петро Петрович Єфименко учень Ф.К. Вовка, археолог, педагог, дослідник палеоліту з 1934 доктор археології, професор, а з 1945 академік АН УРСР.

Народився 21 листопада 1884, Харкові, а помер 15 квітня 1969 в Ленінграді.

З 1943 року почесний член Королівського антропологічного Інституту Великої Британії та Ірландії, з 1958 Міжнародного союзу істориків, а з 1960 Італійського інституту доісторії й праісторії у Флоренції.

Написана ним фундаментальна книга по палеоліту “Первобытное общество”, яка витримала три видання.

Перше видання в 1934 році, книга вийшла з назвою ”Дородовое общество”, а в 1938 і 1953 роках видана в Києві уже з назвою “Первобытное общество”.

Великий вклад в розвиток Української археології зробив Вікентій Фойка.

Чеслав – Вікент Хвойка народився 9 (21) лютого 1850 року в с. Семин в Чехії, яка входила в Австрійську імперію, в старовинній шляхетській родині. Навчався в комерційному училищі в м. Прага, з юних літ цікавився історичними пам'ятками, вивчав мови. В 1876 році переїхав до Києва, де вчителював – викладав математику і малювання.

У 43 роки (1893 р.) вирішив присвятити себе археології.. Перші розкопки археолог-самоучка проводить у Києві, досліджував пізньопалеолітичне Кирилівське поселення, де знаходить багато кісток мамонта. Досліджував палеолітичні стоянки, зарубинецьку, черняхівську культуру.

А у 1896 році, Вікентій Хвойка досліджував пам'ятки на Київщині, де відкрив пам'ятки невідомої до цього часу культури. За назвою населеного пункту, с. Трипілля, ця культура була названа трипільською, (деякі дослідники зазначають, що перші знахідки «мальованої кераміки» були розкопані археологом за рік-два раніше в Києві

Розвиток людини в плейстоцені.

При зміні клімату змінювався рослинний і тваринний світ, від цього залежали зміни знарядь праці, та фізичний тип людини.

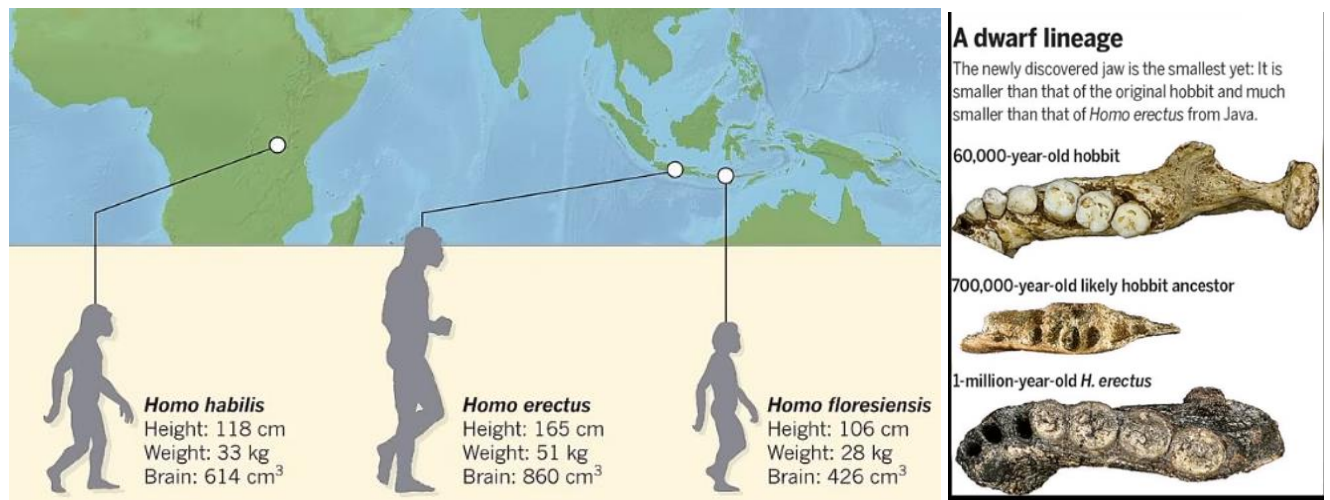
Розвиток людини в плейстоцені називається кам'яною добою, так як в той час людина виготовляла знаряддя праці з каменю.

В залежності від відмінностей у знаряддях праці та анатомічній будові людини кам'яна доба ділиться на три періоди: ранній від 3 млн. років тому до 300 тис. років тому; середній від 300 тис років тому до 40 тис років тому, і пізній від 40 тис. років тому до 12 тис. років тому.

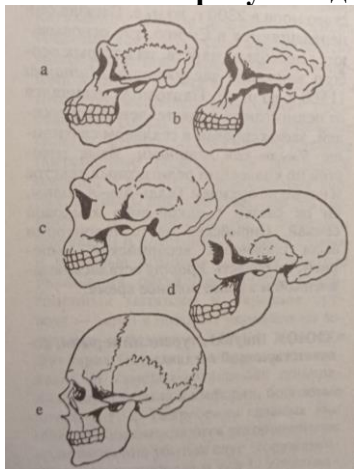
ІСТОРИЧНІ І АРХЕОЛОГІЧНІ ЕПОХИ ТА ЕТАПИ ЕВОЛЮЇ ЛЮДИНИ В СВІТІ

Стратиграфічні підрозділи	Археологічні підрозділи			Вид людини		Знаряддя праці	Вік, тис. р. до н.е.				
Голоцен	Залізний вік Бронзовий вік Енеоліт Неоліт			неоантропи	Homo sapiens sapiens	Залізні Бронзові Камінь і бронза Полірований камінь, гончарна справа, скотарство, землеробство	2 4-5 6 8				
	Мезоліт					Homo sapiens Homo neanderthalensis	Різнманіття кам'яних знарядь, диференційованих по функціям, кістяні знаряддя.	12 - 40			
Пізній плейстоцен	Палеоліт	пізній	мадлен солютре орін'як	палео-антропи	Homo neanderthalensis denisovan				Ручні рубила, скребки, широкі масивні пластини, гостроконечники, левалуазька технологія	40 - 150	
Середній плейстоцен		середній	мустьє								
Ранній плейстоцен		ранній	ашель	архантропи	Homo rodesiensiss, heidelbergensis sinanthropus	Грубі двосторонні ручні рубила, клівер. Левалуазька технологія на території України	150 - 1800				
Еоплейстоцен								олдувай	Homo erectus Homo habilis	Грубо оброблені кам'яні галькові знаряддя	1800 - 2600
Пліоцен								ломеквій			

Розвиток черепа гомід від австралопітека до сучасної людини.

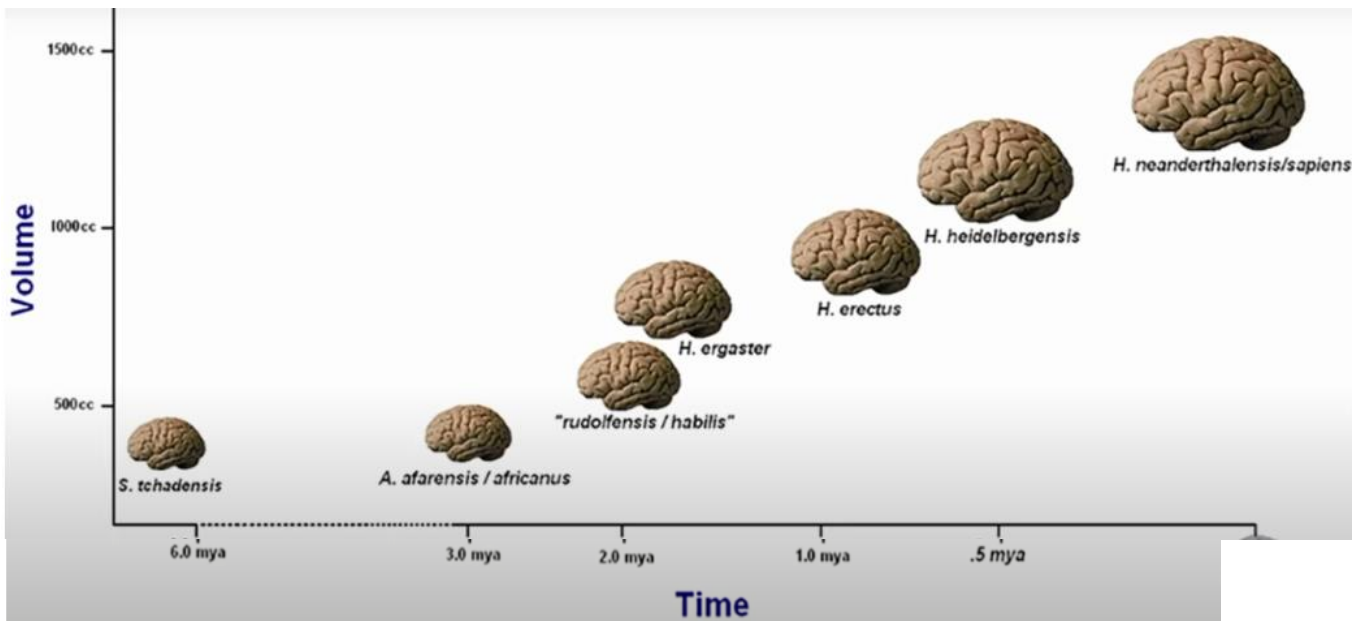
Черепи гомід: a- горила; b – австралопітек;
c – *Homo erectus*; d – неандерталець;
e – *Homo sapiens*.

Череп синантропа із Чжоукоудяня

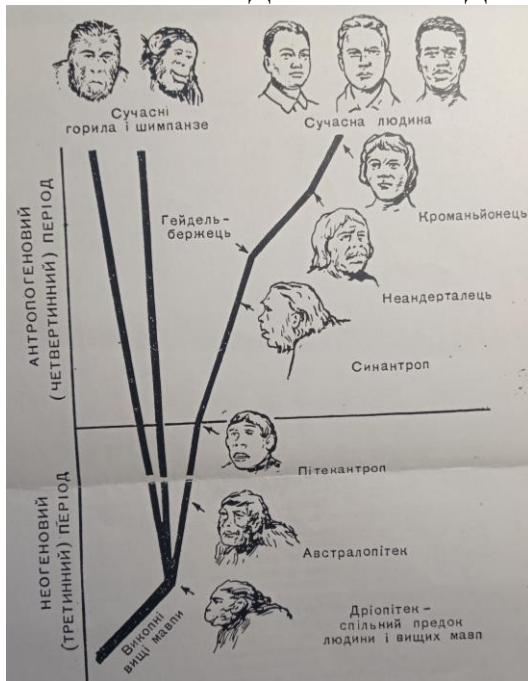
Антропологічні дані ранніх гомід.

Еволюція мозку людини

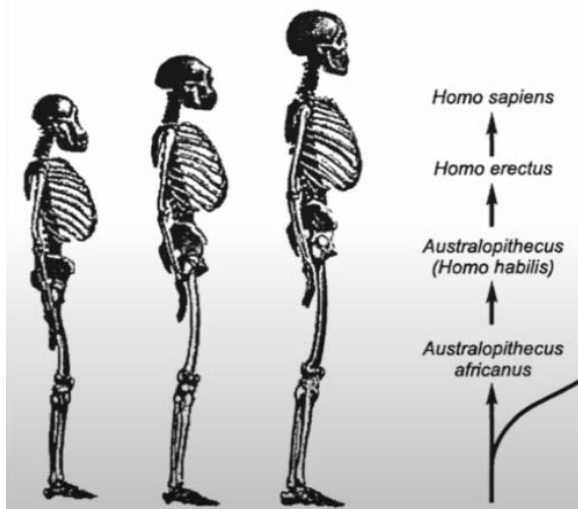
СХЕМА ПО ХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ

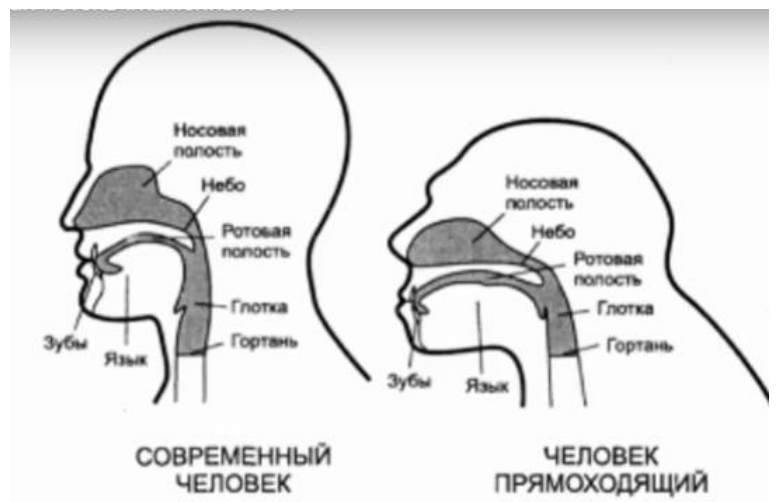
ЗАСЕЛЕННЯ ЗЕМЛІ

Чорний колір – заселені території.

Еволюція людини за Е. Уайт і Д. Браун. Кістяки.

Еволюція дихальної системи людини

РАННІЙ ПАЛЕОЛІТ.

Відповідно до змін знарядь праці, та фізичного типу людини ранній палеоліт ділиться на епохи: До 60-х років XX сторіччя на:

- дошельську від 2 млн. років тому до 500 тис. років тому;
- шельську від 500 тис. років тому до 300 тис. років тому;
- ашельську від 300 тис. років тому до 150 тис. років тому.

А з 60-х років XX сторіччя, поділ на епохи раннього палеоліту змінили:

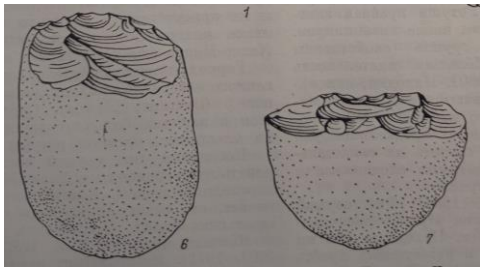
- олдувай (олдован) – від 2.6 млн. років тому до 1.8 млн. років тому;
- ашельську - від 1.8 млн. років тому до 300 (150) тис. років тому;

Але на цьому не зупинилися. Як розповідає археолог Л.Б. Вишняцький в лекції №3 “Нижній палеоліт” курс лекцій “Археологія: людина і природа в плейстоцені і голоцені” за 2022 рік, що сучасні наукові вводять ще одну епоху ломеквій від 3.4 до 2.6 млн. років тому. Це зробили на основі того, що буцімто в 2010 – 2011 роках в Ефіопії знайшли кістяк тварин з подряпинами, але того що це зробила людина не має достатніх підтверджень, а на іншому місці знайшли розщеплений камінь, але ці відщепи виконані не на руках, і датування викликають недовіру. Такі відщепи можуть виникати коли мавпи шимпанзе розбиває горіхи б’ючи одним каменем по горіху, який лежить на іншому камені.

Палеоліт почався з появою людини на землі, яка виготовляла найпростіші знаряддя праці. В олдувайську епоху це були вироби з гальки чопери і чопінги, в ашельську рубила і клівери, а закінчився палеоліт коли людина вдосконалила знаряддя праці виготовляючи мікро знаряддя.

Чопер

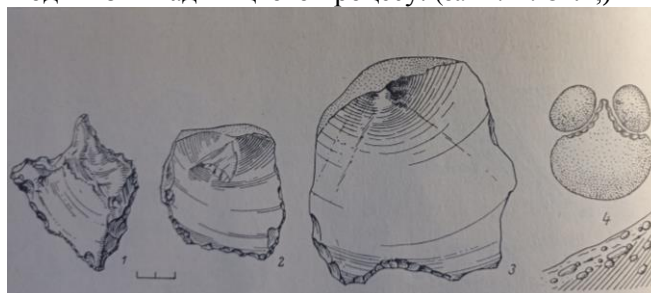
Рубило

Клівер

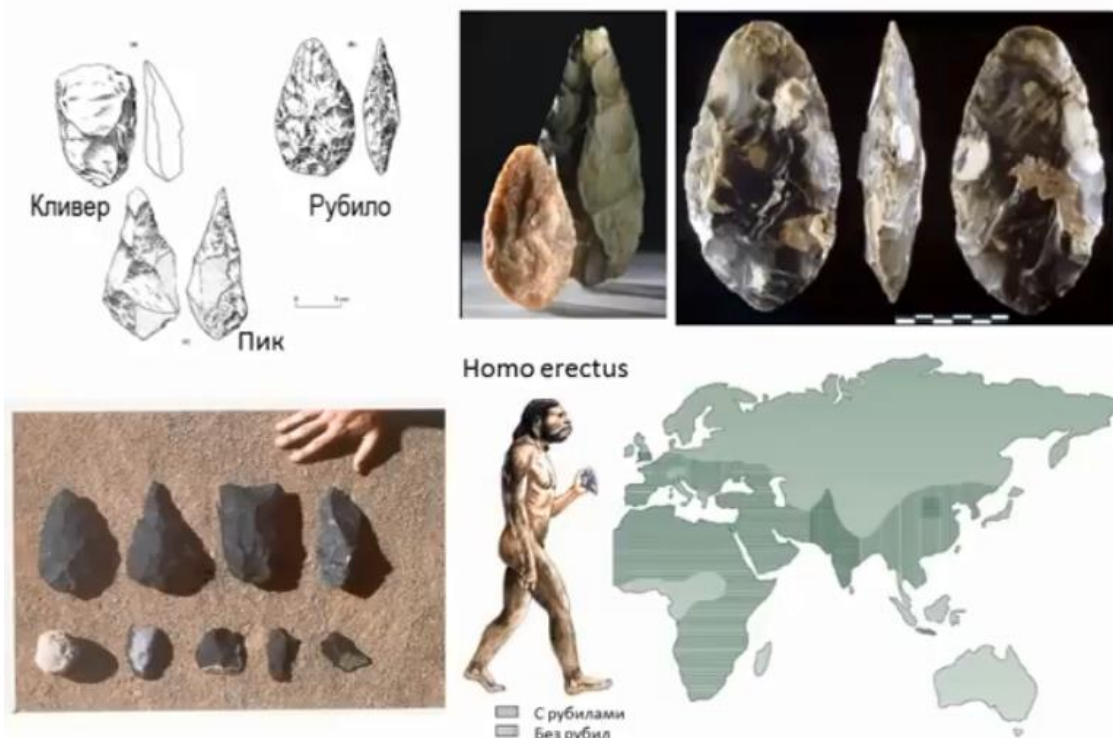
Псевдовироби 1 - 3, які утворилися без втручання людини, 4 один із випадків цього процесу. (за К. П. Оклі,)

Ранний палеолит

Ашельская индустрия 1,8-0,3-0,2 млн лет назад

Найдавніші зразки ашельської культури, на сьогодні, знайдені в Кенії на заході області Туркани. Вони були датовані за допомогою магнітостратиграфічного методу приблизно 1,8 млн років тому. Ці знаряддя виготовлював Номо ergaster, який тоді і з'явився. З цієї теорії виділяється палеоліт України, де проживала людина, **яка значно випередила своїх сучасників, з інших частин світу, по культурному рівню і степені розвитку камінної індустрії.**

Середній палоліт

Гострокончик

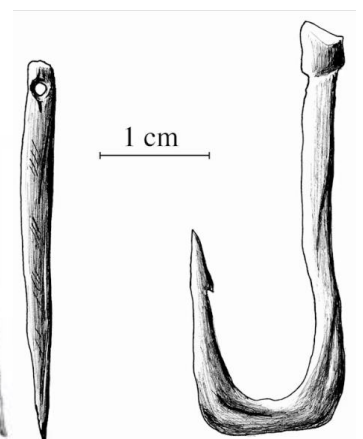
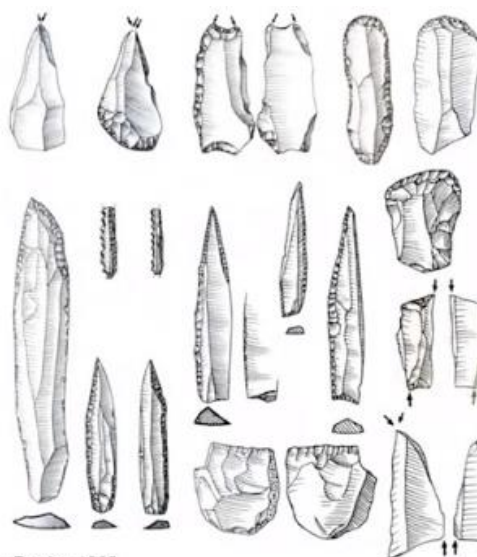
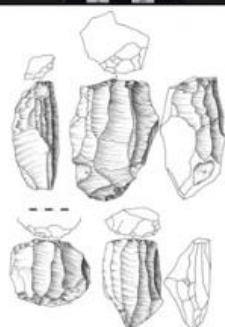
Ніж

Пізній палеоліт.

Призматичне розщеплення каменя на пластичних заготовках

Вироби з кістки

Періодизація кам'яного віку , яка утвердилася в археології ще з часів Г. Мортільє, згідно якої, від атлантичного до тихоокеанського узбережжя Євразії і від північної її околиці до півдня Африки, утвердилася одноманітність культури палеоліту, і тільки Мовіус виділив відставання розвитку Південно Східної Азії.

1. Нижній палеоліт (галькова культура, чопери, **олдувай**) — 2,6–1,8 млн років тому;
2. Нижній палеоліт (рубила, клівери, **ашель**) — 1,8–0,15 млн років тому;
3. Середній палеоліт (**леваллуа-мустьєрська епоха**) — 150–40 тис. рр. тому;
4. Верхній палеоліт (**оріньяк, гравет, епігравет**) — 40–12 тис. рр. тому;
5. Мезоліт, або епіпалеоліт (**мадлен, азіль**) — 12–10 тис. рр. тому;
6. Неоліт (тарденуаз) — 10–6,5 тис. рр. тому;
7. Енеоліт (мідно-кам'яний вік) — 6,5–4,5 тис. рр. тому.

Червоний колір - території з розвинутою технікою двосторонньої оббивки, знаряддя типу рубил.
Зелений колір - території з архаїчними нуклевидними гальковими виробами типу “чопер- чоппінг”
Білий колір – території про які Мовіусу були невідомі.

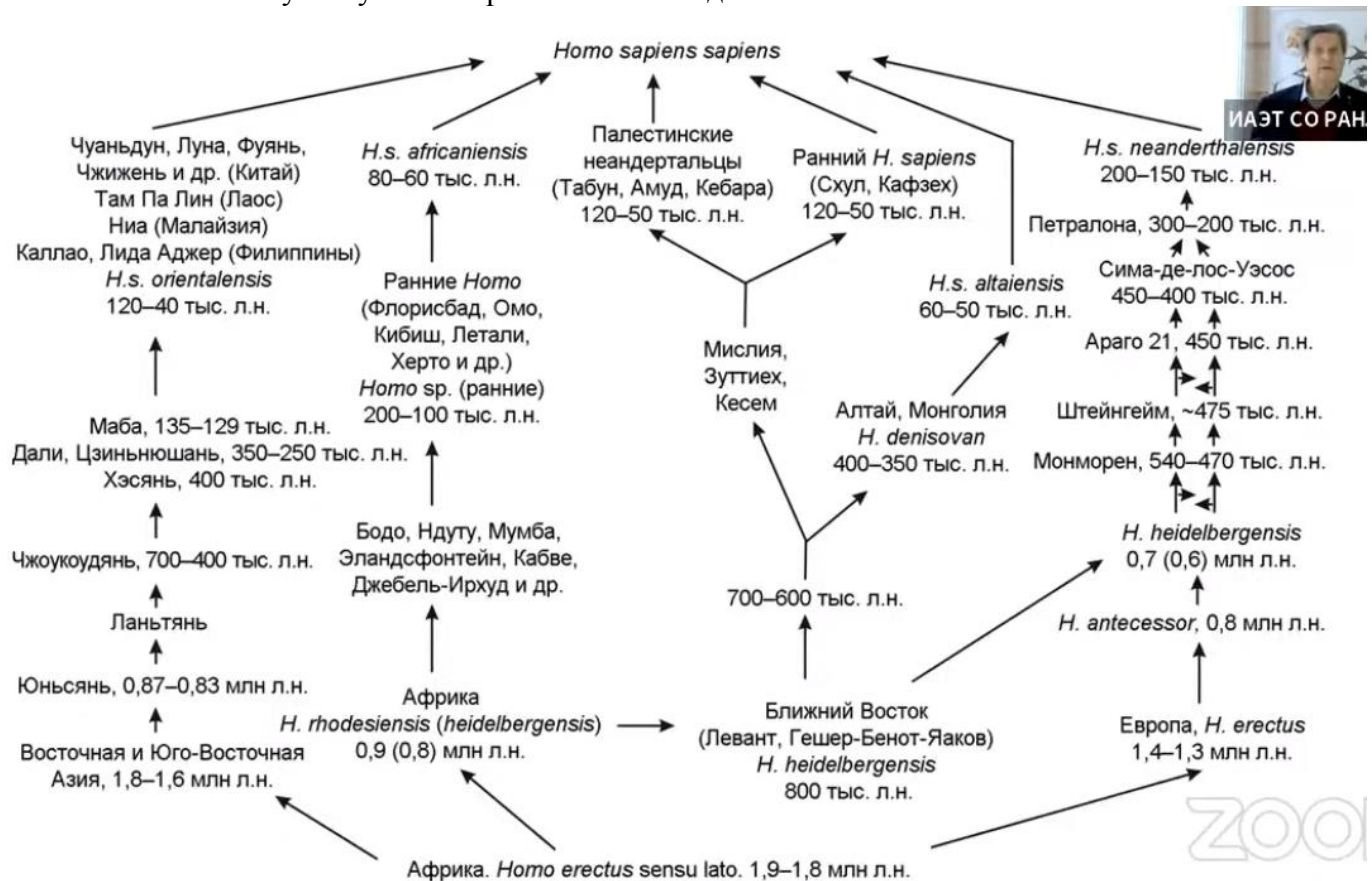
Аналізуючи знайдені кам'яні знаряддя Мовіус, прийшов до висновку, що палеолітичні пам'ятки цих двох областей Старого Світу представляють у багато в чому різні по традиціям “щити культур давньокам'яного віку”: західний – з розвинутою технікою двосторонньої оббивки, яка дозволила виготовляти типологічно досконале знаряддя типу рубил, а також прогресивною для нижнього палеоліту леваллуазькою технікою сколювання з нуклеусів заготовок для різних по призначенню інструментів, і східний – з архаїчними нуклевидними гальковими виробами типу “чопер- чоппінг тул” і атипічними в своїй масі відщепами, близькими на вигляд клектонським.

Про палеолітичні культури на території України Мовіус не повідомляє.

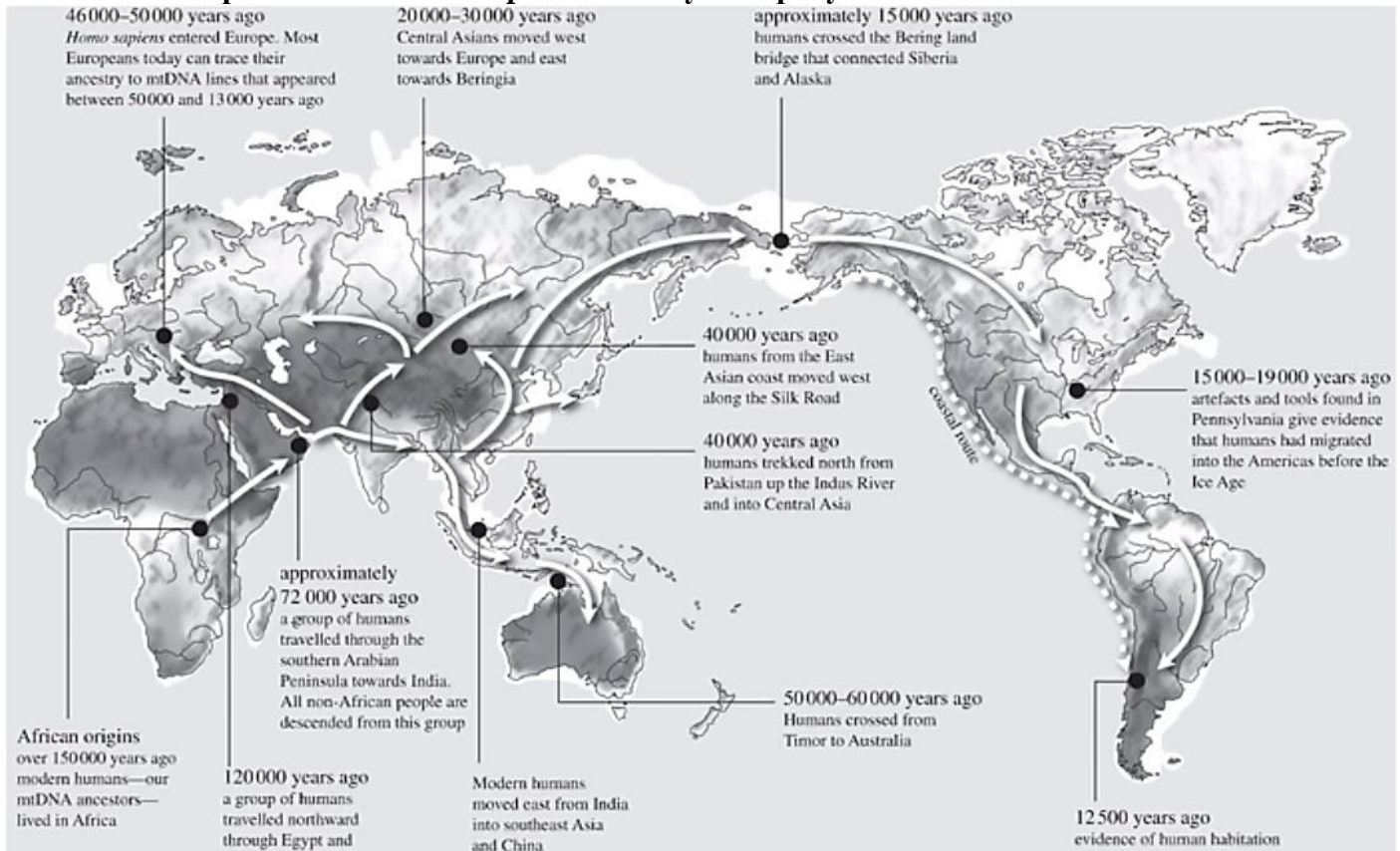
Але, як ми розглянули вище, для території України, ця періодизація неслухняна, так як з розглянутого вище, на території України ще в нижньому палеоліті застосовувалися протолеваллуазькі, леваллуазькі і протопризматичні прийоми розщеплення каміння, а також започаткована призматична пізньопалеолітична техніка розщеплювання каменю, як мінімум на 30 тисяч років раніше ніж у всьому світі.

Як бачимо на території України, ще з нижнього палеоліту проживала людина, яка значно випередили своїх сучасників у всьому світі по культурному рівню і степені розвитку камінної індустрії.

ПРО ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ

Мапа розселення *Homo sapiens* по світу без врахування палеогенетики

Мапа розселення *Homo sapiens* по світу запропонована в 2017 році палеогенетиками

Але палеогенетики інституту Маска Планка, на чолі з шнобелівським лауреатом за 2022 рік Паабо пішли далі, і буцімто знайшли *Homo sapiens* у Північно Західній Африці 300 тисяч років, спростовуючи появу *Homo sapiens* в Східній Африці віком 200 тисяч років . Так в 2017 році палеогенетики, провели секвестрування решток п'яти особин, які були викопані ще в 60 -х роках минулого сторіччя і були ідентифіковані, як неандертальці вік яких 40 тисяч років. В результаті проведеної роботи вони встановили, що це *Homo sapiens* вік яким 300 тисяч років.

А тепер подивимося на мапу розселення *Homo sapiens*, і що ж ми бачимо, що цей *Homo sapiens* прийшов в Австралію 65 тисяч років тому, а в Європу він ішов якимись кругами тільки і прийшов тільки 43 тисячі тому. Цікаво де він блукав 260 тисяч років, хоч до Європи йому було пройти буквально декілька десятків кілометрів, тим більше що були періоди коли між Європою і Африкою не було води, а була суша. Якийсь дурний цей Африканський *Homo sapiens*.

А тепер подивимося, ще яку ахінею придумали палеогенетики інституту Маска Планка.

Палеогенетики інституту Маска Планка, на чолі з нобелівським лауреатом за 2022 рік Паабо, поселили *Homo sapiens* в Сибір поселення Усть-Ішим Омської області віком 45 тисяч років.

Кістка стегна людини з Усть-Ішима, яку знайшов художник – косторіз на березі Іртиша в 2008 році, вік якій за даними палеогенетиків інституту Маска Планка 45 тисяч років.

А тепер послухаємо головного москальського археолога академіка О.П. Дерев'янка.

В відео “Новейшие открытия в палеолите Евразии | Recent Discoveries in the Paleolithic of Eurasia”, частина 6 від 13 січня 2023 року, з 39 по 45 хвилини, академік А.П. Дерев'янка дає пояснення про цю кістку. Він говорить, що сам обстежив береги Іртиша з лотки, а інші члени експедиції обстежили з суші і ніяких артефактів не знайшли. За його словами в тому місці людина могла з'явитися не раніше мезоліту, в крайньому разі в кіні пізнього палеоліту. А саму знахідку він назвав «Пілтдаунською».

Ці палеогенетики визнали сучасним європеїдом, австралоїда за антропологією з Маркіної Гори в Костенках Воронежської області вік якого 37 тис. років. Ріст цього австралоїда 160 см., він мав вузьку черепну коробку, низьке і вузьке обличчя, яке різко випирає вперед, широкий ніс, об'єм мозкової порожнини 1165 см³. Таких європеїдів немає.

В відео “Светлые глаза, древние народы и исчезнувшие цивилизации: разбираем расы с Дробышевским” від 07 січня 2025 року С. Дробышевський розказує, що в палеоліті 20 тисяч років тому в Азії не було людей сучасного типу взагалі. В Азії проживали люди, які мали архаїчні риси, широкий ніс, прогнатичну нижню щелепу, яка виступала вперед, покатий лоб, не сплюснене, а перекошене обличчя. Він розповідає що в Азії монголоїди сучасного типу появились вперше не раніше 7 чи 6 тисяч років тому, в Китаї, в долині річки Хуанхе, культура Яншао.

Альвеолірний прогнатизм і сьогодні найтипівіший для людей негроїдної раси, а також для південних монголоїдів. Ступінь розвитку прогнатизму беруть до уваги при визначенні антропологічних типів людини. Він був характерний для неандертальців і синантропів

З цих фактів можна зробити висновок, що палеогенетики фальшують історію і вірити їм не можна.

Як бачимо на мапах і таблиці академіка А. П. Дерев'янка, що буцім то якісь *Homo sapiens* вийшли за межі Африки 120 тис років тому, і буцім то заселила тільки печеру Схул на території сучасного Ізраїлю, де проживала 30 тисяч років не розмножуючись і не розселяючись, після чого пропала.

Про цих *Homo sapiens* з печери Схул, в у книзі “Палеоліт Близького і Середнього Сходу” читаємо в примітці до поховання Схул V на ст. 59: **“М.М. Герасимов, не погодився з висновком Я.Я. Рогінського про монголоїдні признаки кістяка Схул V, а бачить в ньому австралоїда; але обидва антропологи прийшли до висновку, що це ні в якому разі не європеїд і навіть неархаїчний”**

Як бачимо згідно висновків М.М. Герасимова і Я.Я. Рогінського, цей *Homo sapiens* із печери Схул був архаїчним не то монголоїдом не то австралоїдом. А це означає, що ці так звані *Homo sapiens* прийшли не з Африки, а з Південно Східній Азії, Китаю, чи Індокитаю.

Палеогенетики білими стрілками показують, що такі ж, *Homo sapiens*, як Схул V, 120 тисяч років тому, дійшли аж у Південно Східну Азії, а не навпаки, як доказують антропологи Я.Я. Рогінський і М.М. Герасимов.

Як бачимо, африканське походження людини не підтверджується.

І тільки після другого виходу за межі Африки, який по різних даних відбувся від 72 до 60 тисяч років тому *Homo sapiens* почав завойовувати світ.

Цей африканський *Homo sapiens* уже 65 тисяч років тому дійшов до Австралії, форсуючи моря і океани. А в Європу він потрапив тільки 43 тисячі років тому на 20 тисяч років пізніше ніж в Австралію. Якийсь нерозумний був це *Homo sapiens*, не зміг потрапити в Європу за 260 тисяч років, проживаючи від неї практично рядом, через Гібралтарську протоку, ширина якої 14 км, а в час зледеніння, там був сухопутний перехід.

Як ми розглядали вище, на території України, ще в ашельську добу, мільйон років тому людина користувалася левалуазькими і протопризматичними прийомами розщеплення каміння, тоді як у Африці, левалуазька технологія появилась аж у пізньому палеоліті.

Чому *Homo sapiens*, який згідно версії науковців появився в Африці 300 тис. років тому, користувався знаряддями праці ще олдувайської і ашельської доби, а знаряддя мустьєрської доби в Північній Африці почав виготовляти в пізньому палеоліті, а на решті території Африки знаряддя мустьєрської доби почав виготовляти в другій половині пізнього палеоліту. Так званий африканський *Homo sapiens* виготовляв знаряддя праці ще ашельської і мустьєрської доби, аж до нашого часу, коли в світі уже давно була залізна доба. Але науковці про це не говорять.

В статі “Хронологія палеолітичних культур” палеограф і археолог П.М. Долуханов пише: “Згідно з наявними даними, **розвиток ашельських комплексів в Африці продовжувався більшу частину плейстоцену: до початку гамбльського плівіалу** приблизно до 40 тис. років тому.

Дослідники відмічають, що ашельські племена вибирали для стоянок місця з схожими екологічними умовами: зазвичай трав’яну або паркову савану біля джерел води, уникаючи пустинь, лісів, в плівіальні періоди – в пустині. З початку гамбльського плівіалу ашельські культури Африки змінюються більш прогресивними культурами. Одна із таких культур – сангойська, яка виникла на думку Л.С. Лікі, в Південній Африці і розповсюдилася звідтіля в Анголу, в басейн Конго і в район Вікторія. **Відмінною особливістю сангойської культури є поєднання ашельської техніки з леваллуазькою технікою підготовки нуклеусів.**”

На території Африки і до цього часу знаходять людей, які живуть, так як жили в палеоліті, будують житлові шалаші з дерев’яних жердин і гілок, полюють з луками і списами, займаються канібалізмом, не знають письма, та й усі більш розвинуті африканські країни, теж жили як палеоліті якби їм не принесли цивілізацію європейці. Коли в ПАР у владі були європейці там розвивалося промисловість, сільське господарство, не було масових злочинів по захопленню приватної власності, а після того як владу захопили африканці, там промисловість і сільське господарство занепадає, іде захоплення приватної власності, збільшилося кількість злочинів особливо зв’язаних з убивством.

З розвитком людини еволюціювала і її рука.

В книзі “Еволюція руки” Вища школа Київ 1979 року в розділі “Деякі дані про кістякові рештки кінцівок вищих приматів із Олдувайської ущелини і басейна р. Омо” Є. І. Данилова описує кість руки, рештки якої було знайдено і що такою рукою примати могли робити.

Рис. 69. Остатки костей кисти примата (*Homo habilis*?) из I слоя отложений Олдувайского ущелья:

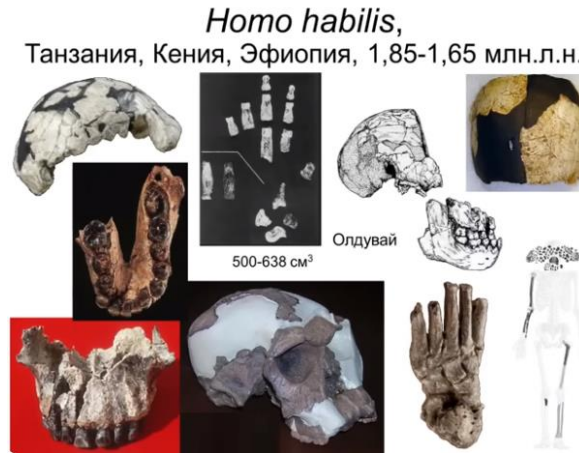
1 — кость-трапеция; 2 — головчатая; 3 — крючковатая; 4 — основание II пястной кости; 5, 6, 7, 8 — проксимальные фаланги; 9, 10, 11, 12 — средние фаланги; 13, 14, 15 — дистальные фаланги. Найдены в пачке I отложений Олдувайского ущелья в 1959 г. и более поздние годы.

На ст. 270 читаємо: “Недавно в літературі з’явилась хороша ілюстрація (Pilbeam, 1970) розрізнені кістки кісті із I шару ущелини Олдувай, діагностованих попередньо як кістки, які належали людині умілій (*Homo habilis*), дозволяє зробити додатковий морфологічний опис....”

На малюнку 69 зображено 15 окремих кісток.

Про знахідки з олдуваю, розповідає і антрополог С. Дробишевський у відео:

“По стоянкам давніх людей”

Читаємо далі на ст. 273: “Таким чином, із опису деяких кісток зап’ястя і фаланг II – V пальців кісті викопного примата із I шару ущелини Олдувай можна зробити заключення, що по більшості ознак проксимальних фаланг кістей цього примата була близька до кісті наземних антропоїдів. Кістки зап’ястя по відношенню з кістками сучасних вищих приматів, включно з людиною, мали більш примітивні риси. Дистальні фаланги II – III пальців розширені, що може свідчити про пристосованість до силового захвату грубих кам’яних знарядь.”

А зараз послухаємо, що розповідає про розвиток кісті людини, москальський антрополог Станислав Дробишевський в відео: «ЭВОЛЮЦИЯ КИСТИ». Лекція записана в рамках конгресу товариства хірургів кісті: "Кистевая Группа" від 26 травня 2022 року в Ярославлі.

За Дробишевським кисть руки схожа на нашу розвилась не раніше 1.42 млн. років тому, коли в кісті появилася шиловидний відросток, який не дає зап'ястю вільно крутитися, а людина могла тримати знаряддя в визначеному положенні і вона розвивалася, і навіть неандерталець, не міг виготовити знаряддя, яке може виготовити *Homo sapiens*.

Станислав Дробишевський в відео: "Палеоантропология Кении, Танзании и окружающих стран" Лекція відбулася 16 червня 2020 года на каналі центру "Архе". А він розповідає що ці *Homo habilis*, тільки зішли з дерев і кісті рук були подібні до рук горили, і *Homo habilis* не міг виготовити знаряддя.

Такими кривими пальцями взяти дрібне знаряддя практично неможливо. **Як бачимо *Homo habilis* міг взяти в руку тільки грубі кам'яні знаряддя.**

Процитуємо що про руку неандертальця пише С.М. Замятнін в книзі "Очерки по палеолиту" видану видавництвом Академії наук ссср Москва, Ленінград 1961 р. на ст. 47:

"З набагато більшою основою ставиться питання про те, що навіть найпростішим металевим знаряддям в виді дротика неандерталець ще не міг користуватися, та як не мав для цього координації рухів, і міг користуватися тільки простим списом або палицею, яку він використовував в ділі, не випускаючи з рук."

Хапальна і тримальна функція руки сучасної людини. Руки неандертальців і так званих денісівців такими функціями не володіли.

Як бачимо з розвитком людини, розвивалася і її рука, і тільки *Homo sapiens* могли виготовляти досконалі в знаряддя праці.

А тепер розглянемо, що від нас приховують.

В 1978 році розпочалася програма по вивченню печери Апідіма на півострові Мані в південній частині Пелопоннесу. Археологи на чолі з Теодором Піціосом в зібрали в печері 20 тисяч кісток, фрагментів кісток і зубів різної фауни. Серед цих кісток були два черепи які отримали назву відповідно ЛАО1/Σ1 (Апідіма 1) і ЛАО1/Σ2 (Апідіма 2).

У червні 2019 року були опубліковані дані випробувань, згідно яких череп Апідіма 1 вік якого становить 170 тис років, виявився метисом між *homo heidelbergensis* і *homo sapiens*, а це неандерталець. Череп Апідіма 2 вік якого становить 210 тис років, виявився *homo sapiens*. Це відкриття не вписується в африканську теорію походження людини *homo sapiens*, тому воно замовчується, його приховують.

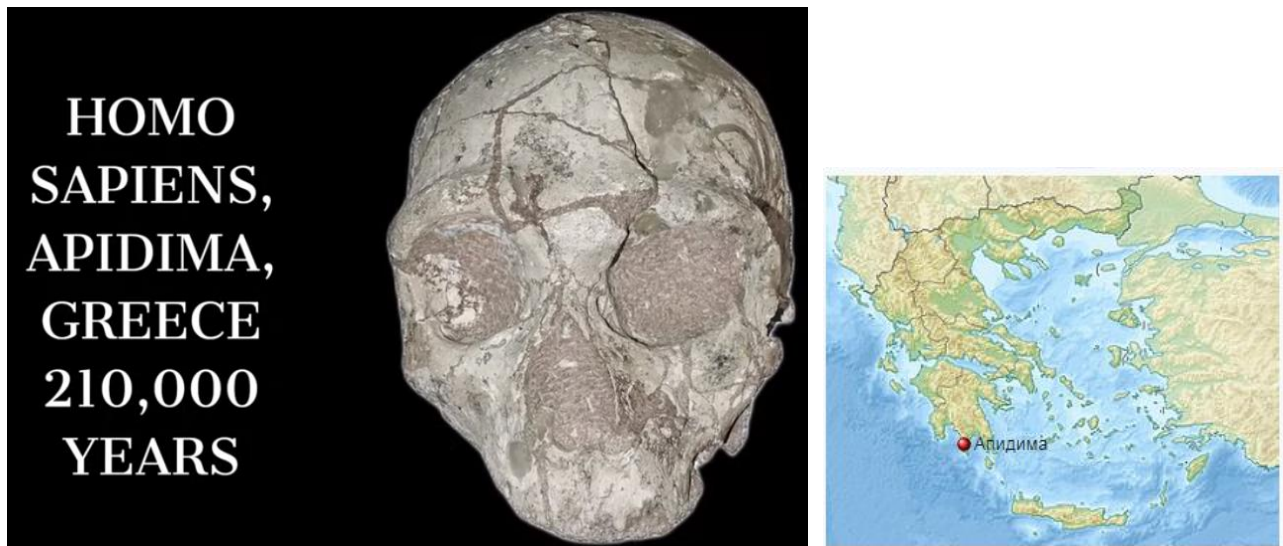
А звідкіля ж появилася цей *homo sapiens* на півдні Балкан? Для цього залучимо археологію. І що ж ми бачимо що тільки на території України на той час людина виготовляла протолеваллуазькі, леваллуазькі і протопризматичні вироби, а це міг робити тільки *homo sapiens*.

На решті територій світу тоді вироблялися олдувайські і ашельські вироби.

А чому ж *homo sapiens* 210 тис років тому прийшов аж на південь Балкан?

250 тис років тому на територію України настало Дніпровське зледеніння під впливом якого людина відступала на південь, де проживали *homo heidelbergensis*. Це був перший вихід *homo sapiens* з нашої території, яка розповсюдила по світу леваллуазьку технологію обробки каменю. А так, як вийшло не багато то вони були асимільовані *homo heidelbergensis* в результаті чого утворився новий вид людей неандертальці, про що свідчить череп Апідіма 1.

Про *homo sapiens* з печери Апідіма вік якого становить 210 тис років, розповідається в відео "Історія кроманьйонців, яку вони не хочуть, щоб ви знали" від 21 листопада 2025 році на сайті @MysteriousOrigins. В цьому відео повідомляється, що цей *homo sapiens* мав Європейську природу, і не належав до вихідців з Африки.

А що ж роблять Українські псевдонауковці. В часописі Археологія №3 за 2010 рік надруковано допис доктора історичних наук, провідного наукового співробітника відділу археології кам'яної доби інституту археології В.М. Степанчука: "Балканський міст" у початковому освоєнні території сучасної України. "

А тепер прочитаємо, що ж пише Степанчук на сторінці 3.

Відомо, що територія сучасної України не була від початку освоєна палеолітичною людиною. Сьогодні вважається доведеним, що витoki людства і початкові етапи його історії пов'язані з Африкою. Першими за межі африканської колиски вийшла людина з прямою ходою (*Homo erectus*) і близькі до неї форми (*Homo ergaster*). Вважають, що це сталося близько 1,5—2,0 млн років тому. Наступна потужна хвиля міграцій з Африки пов'язується з поширенням нового виду — *Homo heidelbergensis*, або людиною з Гейдельберга, названою так за місцем першого відкриття в Європі. Цей масовий вихід з території Африки датують часом близько 350—400 тис. років тому. Проте найдавніші за віком знахідки решток *Homo heidelbergensis* або іншого, але дуже близького, виду в Європі зараз датуються близько 800 тис. років тому (знахідки в Іспанії, в Атапуерці). Тому не виключають також, що між означеними вище двома «виходами з Африки» мала місце ще одна, проміжна, хвиля раннього роз-

селення, що датується десь близько 800 тис. років тому. Вважають, що африканські *Homo heidelbergensis*, що потрапили в Європу, дали початок неандертальцям, тоді як їхні родичі, що залишилися в Африці, є безпосередніми предками сучасної людини, *Homo sapiens*. Такими є, в дуже узагальненому вигляді, сучасні уявлення про перші етапи залюднення євразійських просторів, хоча, звичайно, детальніші аспекти проблеми про час, умови і напрямки початкового розселення палеолітичних колективів є вельми дискусійними (Arribas, Palmqvist 1999; Bar-Yosef, Belfer-Cohen 2000; Kozłowski 2005; Любин, Беляева 2006; Амирханов 2007а; Деревянко 2009).

Представники всіх згаданих предкових видів уміли виготовляти та використовувати кам'яні знаряддя, але форми виробів та технологія їх виготовлення на різних етапах суттєво різнилися. Давніші гомініди робили знаряддя

Далі Степанчук описує види знаряддя, олдувайської і ашельської епохи, які розглянуті вище.

Нижче Степанчук наводить мапу пам'яток нижнього палеоліту Балкан, Східної Європи і Кавказу.

Рис. 1. Основні нижньопалеолітичні пам'ятки Балкан, Східної Європи та Кавказу згадані у тексті: 1 — Караїн, 2 — Дурсунлу, 3 — Гьоксу, 4 — Яримбургаз, 5 — Ескиче-Сирті, 6 — Коккінопілос, 7 — Петралона, 8 — Козарніка, 9 — Аргеш, 10 — Гура Доброжеї, 11 — Королеве, 12 — Малий Раковець, 13 — Лука-Врублівецька, 14 — Меджибіж, 15 — Непоротове, 16 — Дубосари, 17 — Погребя, 18 — Маслово, 19 — Кодак, 20 — Маячний, 21 — Гаспра, 22 — Ечкі-Даг, 23 — Цимбал, 24 — Богатирі, Родники, 25 — Герасимівка, 26 — Хрящі, 27 — Треугольна, 28 — Кударо, 29 — Дманісі, 30 — Азіх, 31 — Айнїкаб, Мухкай, 32 — Дарвагчай, 33 — Рубас

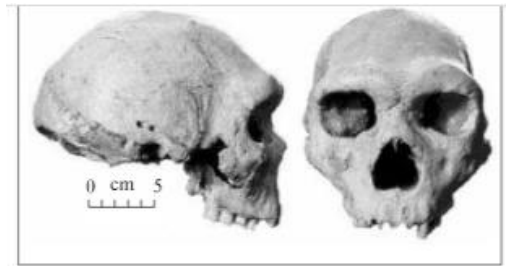

Рис. 2. Череп *Homo heidelbergensis* з печери Петралона, Греція (за Г.П. Райтмайром)

Як бачимо на мапі не нанесено печери Апідіма, хоч в тексті Степанчук про неї згадує.

Також відсутні поселення середнього Подніпров'я, Григорівка і Федорівка, про які повідомляє М.М. Карлов бюлетені комісії по вивченню четвертинного періоду №17 Москва Академія наук ссср 1953 рік, де проживали люди які значно випередили своїх західноєвропейських сучасників неандертальців по культурному рівню і степені розвитку камінної індустрії. Степанчук на аналізує природні умови України, коли на територію України насунувся льодовик в час Дніпровського зледеніння який дотягнувся до міста Дніпро, який зруйнував усі поселення раннього палеоліту, а після розтавання льоду потоками води вони були змиті в Чорне море. Читаємо далі, що пише Степанчук, звідкіля ж людина потрапила в Україну.

Якими ж шляхами давні гомініди потрапляли до Євразії?

Вважають, що пересування давнього населення були тісно пов'язані з міграціями великих представників фауни. Отже, розселення з Африки, найімовірніше, йшло суходолом через Аравійський півострів і Близький Схід, і цілком справедливо вважають, що один з основних напрямків початкового проникнення давніх гомінідів і до Європи, і до Азії пролягав через Близький Схід (Manzi 2001). Щоправда, існує чимало прихильників ідеї початкового проникнення їх до Європи через Гібралтар або Сицилію: тобто початкове розселення *Homo erectus* чи *Homo heidelbergensis* не пов'язують виключно ані з міграціями великих тварин, ані з сухопутними шляхами. Зазначимо принагідно, що ймовірність тих же шляхів і тих же напрямків розселення активно дискутується і для пізнішої важливої в історії людства події, а саме, для двох етапів масового виходу з африканського континенту анатомічно сучасної людини.

Подальше розселення з території Близького Сходу могло йти різними шляхами: через Балкани, Кавказький хребет, азіатські території в

обхід Каспійського моря. Південь і південний схід Східної Європи міг заселятися й іншим чином: спочатку також з території Близького Сходу, але або вздовж східного узбережжя Чорного моря і далі до Криму, або вздовж західного узбережжя Каспійського моря із закавказького центру розселення гомінідів, тобто фактично безпосередньо з азіатського регіону, оминувши «балканський міст».

Так чи інакше, з моменту проникнення до Леванту давні гомініди у подальшому просуванні потрапляли на територію і сучасної України: пам'ятки, вік яких становить 400—600 тис. років, а інколи досягає і 1,0—1,4 млн років, відомі і в Україні, і на сусідніх теренах: у Туреччині, Греції, Болгарії, Росії (рис. 1). Територія сучасної України, завдяки своєму географічному положенню, являє собою певну перехідну зону між Центральною та Південно-Східною Європою (прилучаючи сюди й Балкани) та Кавказом і віддаленішими територіями на схід та північ. І вона безпосередньо пов'язана, щонайменше, з двома вірогідними шляхами поширення людини з Африки через Малу Азію, тобто через Босфор або Кавказ і далі Передкавказзя. В

Як бачимо Степанчук знав, що на території України були поселення вік яких складає від мільйона до 1.4 мільйонів років, хоч такий вік поселення Королеве було встановлено тільки в 2024 році. Цікаво звідкіля він це взяв посилення відсутні. Він повідомляє що в печері Петралона в Греції приживали *homo heidelbergensis*.

Але ні в Малій Азії ні в Європі ні на Балканах немає поселень вік яких складає 1.4 млн років. То цікаво, як людина, яка виготовляла передові на той час знаряддя праці потрапила в Королево. Виходить що прилетіла з Марсу.

В дописі "Нижній і середній палеоліт УКРАЇНИ хронологічні рамки, антропологічний тип носіїв культури, основні місцезнаходження решток викопних людей" у книзі "Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині" вип. 10 Львів 2006 рік на ст. 23 В. Степанчук пише: "Місцем появи найдавніших *Homo sapiens sapiens*, судячи з наявних даних, є африканський континент. Найбільш древні знахідки виявлені в південно східній і східній частині материка і відносяться до часу близько 200 тис. років тому. Певний час вважалося, що неантропи виникли паралельно і незалежно в різних частинах ойкумени. Але теорія поліцентризму не має в своєму розпорядженні переконливих аргументів на користь глобальності причини, що привели до конвергенції еволюції локальних форм палеантропів у неантропів. Зокрема, висловлюють думку про кліматичні причини (похолодання наприкінці плейстоцену), але це припущення не витримує критики, оскільки історія палеоклімату знає більш жорсткі епізоди, які, проте ніяк не відбилися на морфології викопної людини. Не переконливим є і інші припущення, пов'язані з ускладненням способу життя і технологій – ці показники, скоріше, є наслідками, а не причинами".

В. Степанчук пише що *Homo sapiens* появився близько 200 тис. років тому в Африці і звідтіля розійшлася по всьому світу 70 тис. років тому.

Тоді ж звідкіля взявся *Homo sapiens* в печері Апідіма на півдні Балкан вік якого становить 210 тис. років.

А *Homo sapiens* на Балканах появився після того, як на території України настало Дніпровське зледеніння 250 тис. років тому, і з території України частина *Homo sapiens* пішли в теплі краї на південь Європи, де проживали *homo heidelbergensis*. А в результаті схрещування появився новий вид людини *Homo neanderthalensis*, про що свідчить череп вік якого 170 тис років тому.

Після того, як на території України настало вюрмське зледеніння Вюрм I (54-40 тис. р. до н. е.), частина *homo sapiens* пішли з території України, в тепліші краї, розповсюджуючи оріньякську культуру. Коли прийшло нове похолодання, Вюрм II (31-28 тис. р. до н. е.), знову частина *homo sapiens* пішли з території України, в тепліші краї розповсюджуючи граветську культуру, а коли настало останнє похолодання Вюрм III (24-18 тис. р. до н. е.), частина *homo sapiens* знову пішов в теплі краї розповсюджуючи епіграветську культуру.

Як нищиться Українська Історія.

Грабіжницькі розкопки почалися ще в античні часи. Про грабунки писали Геродот, Діодор Сицилійський, Плутарх і Страбон.

За доби середньовіччя ініціативу грабіжницьких розкопок перехопила християнська церква, яка організувала також перші розкопки з метою поповнення своїх скарбниць. Про це пише у своїх спогадах Пріск Панійський. Прочитаємо уривок 2 (442 р. після р.х.; 35-й р. Феодосія II) з книги Пріск Панійський. Спогади Пріска Панійського, надруковану в серії книг Візантійська історична бібліотека "Олександрія" Рязань, 2005 рік, ст. 457: **"Скіфи в час ярмарку віроломно напали на римлян і багатьох перебили. Скіфи відповіли, що вони поступили таким чином не вперше, так як вони мстились тільки за образи, нанесені їм римлянами; бо єпископ Маргський, перейшовши в їх землі, розкопував царські кургани і виніс скарби, які тим зберігалися; і якщо римляни не видадуть його, а також не видадуть, по угоді, і перебіжчиків, яких у римлян знаходиться дуже багато, то вони будуть діяти проти них зброєю"**

Як бачимо, наші предки, захищали, поховання своїх предків, які грабували церковники, навіть з допомогою зброї.

У відео Лекція для сну: АРХЕОЛОГІЧНІ ТАЄМНИЦІ УКРАЇНИ, що зникли після розкопок! | Забута Історія України, від 13 листопада 2025 року

В 1891 році археолог Іван Молочков повідомив, про відкриття поховання на Черкащині. Він відкопав кістяк стародавньої людини ріст якої становив 2.3 метра і відправив його в Київський університет. Але після цього його звільнили а кістяк зник.

У 20 роках минулого сторіччя архіваріуси Києва у старому сейфі знайшли частину старинного журналу Київська старовина в якому йшлося про кістяк надзвичайного зросту який був відкопаний біля річки Рось, але вже у наступному році всі записи зникли.

Практично тотальне нищення нашої історії, почалося більше тисячі років тому, коли за допомогою християнської Візантії, владу в Києві захопив юдей владімір, який знищив віру наших предків, і вогнем і мечем насадив юдейську християнську віру, а привезені ним юдейські попи знищили нашу історію і продовжують нищити все те що залишилося.

Ці попи написали фальшивий літопис, який сьогодні втовкмачують Українцям. В наш час в фальшуванні історії особливо відзначився толочко, який толочив нашу історію і археологію, а сьогодні цим займаються всякі залізники, отрощенки, степанчуки і їхні послідовники.

ПРИРОДА І ЛЮДИНА

Майже всі науковці розглядають людину як м'ясоїда і не думають, що вона створена природою, як травоядна істота, про що свідчать будова шлунково – кишкового тракту, яка становить і дорослої людини 7.5 метри, для травлення рослинної їжі, тоді як у м'ясоїдних тварин вона пряма і коротка.

В слині людини і травоядних тварин є ферменти травлення, тоді як у м'ясоїдних і всеїдних тварин вони відсутні.

Співвідношення рот голова у сучасної людини невелике, тоді як у м'ясоїдних і всеїдних тварин воно велике.

Зуби різакі у людини і травоядних тварин широкі, плоскі, лопатеві, а також відсутні ікла, тоді як у м'ясоїдних і всеїдних тварин вони короткі загострені, а також є в наявності великі гострі ікла.

Як ми розглянули вище, на території України, з в ашелі уже проживала людина сучасного типу, яка харчувалася рослинною їжею, тоді як на всіх інших територіях ойкумени, проживали палеоантропи, і були всеїдними канібалами. Вони не користувалися вогнем, споживали сире м'ясо, із за цього вони мали відповідну антропологію.

Люди на території України більш за все стала споживати м'ясо приготовлене на вогні, після того, як настало Дніпровське зледеніння, 250 тисяч років тому, так як тоді не стало багатьох рослин які споживала людина.

Як ми розглядали вище, предки людини появились 6 млн років тому і вони були рослинну їжу.

В книзі "Доісторична Африка" М. Наука 1977

Рік на ст. 59 Дж. Д. Кларк пише: "Перехід від життя в лісу до життя в саванах спричинило і зміни характеру харчування. Початкове споживання виключно рослинної їжі змінилось всеїдністю, причому м'ясо стало переважати."

На ст. 63 читаємо: "В областях з теплим і помірним кліматом рослинне харчування займає 60 – 80 % в раціоні сучасних мисливців і збирачів." В Африці зафіксовано канібалізм починаючи з 1.65 млн років тому і до цього часу. В Європі в печері Сима де Уесос Іспанія зафіксовано канібалізм 430 тис років тому і до часів пізнього палеоліту включно, в Азії Чжоукоудяні канібалізм зафіксовано 600 тис років тому, а за Уралом канібалізм за словами С. Дробішевського процвітав навіть в ХІХ сторіччі. Як побачимо далі в цих місцевостях місцеве населення не вирощувало і практично не вирощують сільськогосподарські культури. У всьому світі окрім України проживали неандертальці, синантропи-денисовці, африканські негри, австралоїди, які практично не користувалися вогнем, їли сире м'ясо, із за чого в них були великі масивні щелепи без підборіддя, великі надбрівні дуги, а також великі зуби. І за того що їм не вистачало їжі вони були невеликого росту і їли своїх сусідів, були канібалами.

І головне будова мозку білих людей, які проживали на території України, відрізняється від решти рас. В білої людини переважає передня лобна частина мозку, яка відповідає за керуванні поведінкою і свідомі дії, а це мислення, планування, логіку, прийняття рішення, мовлення, довільні рухи, моральні норми, соціальну поведінку, самоконтроль, увагу, ініціативу і мотивацію.

У решти рас переважає потилична частина мозку, яка відповідає за зір і обробку зорової інформації.

Тільки на території України від Дону на сході до Сану на заході і від Прип'яті і Десни на півночі до і до Чорного і Азовського морів людина почала виготовляти знаряддя праці левалуазького типу майже мільйон років тому, а ще в палеоліті для споживання вона почала вирощувати зернові культури, овочі і фрукти і цю культуру наші предки рознесли по всьому світу і підтримують і до

сьогоднішніх днів, забезпечуючи себе і інших харчуванням, а відповідно на нашій території не було канібалізму, так як наші предки забезпечували себе харчами.

А ЯК ЖЕ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ВІК АРТИФАКТІВ?

Визначення віку артефактів може визначатися двома методами відносного і абсолютного датування.

Відносне датування, виконується шляхом кореляції культурних шарів з геологічними шарами. Вік артефактів встановлюється таким, як і геологічний вік шару в якому він був виявлений.

Абсолютне датування, виконується шляхом застосування одного із нижче розглянутих методів. **РАДІОУГЛЕЕВИЙ МЕТОД.**

Для датування органічних (кістки, деревина, вугілля, тканина) і інших вуглевмісних речовин використовується радіоуглецевий, заснований на визначенні відносного вмісту ізотопу ^{14}C . Цей метод оснований на розпаді вуглею 10% кожні 5000 років. Це дає можливість датувати артефакти віком до 55000 років, після чого ізотопу ^{14}C майже не залишається.

КАЛІЙ – АРГОНОВИЙ МЕТОД.

Для датування цим методом використовується різні слюди, згасла лава, польові шпати, глинисті матеріали, а також багато інших матеріалів та гірських порід.

Цим методом можна датувати артефакти віком від 400000 років і більше.

Точність вимірювання обома методами залежить від багатьох зовнішніх факторів, і для точного визначення необхідно виконувати декілька вимірювань, а також виконувати стратиграфію – встановлювати черговість нашарувань.

Датування артефактів між 55000 до 400000 років викликає труднощі.

УРАН – СВИНЕВИЙ МЕТОД.

Розпад ^{238}U відбувається за схемою: $^{238}\text{U} \rightarrow ^{206}\text{Pb} + 8\text{He}$.

Метод ґрунтується на врахуванні співвідношення нерозщеплених атомів урану і утворених внаслідок радіоактивного розпаду атомів свинцю. Уран входить до складу більш ніж 200 мінералів, проте використовують лише мінерали, що містять понад 1% урану (ураніт, циркон, монацит, ортит тощо), які трапляються переважно в магматичних породах.

Період напіврозпаду ^{238}U становить 4,51 млрд. р., тому метод придатний для визначення віку гірських порід, утворених протягом тривалої геологічної історії Землі, а також метеоритів, місячних порід тощо.

Для датування гірських порід використовуються рубідій – стронцієвий, самарій – неодимовий методи.

Для датування залізо – нікелевих матеріалів використовуються реній = осмійовий метод.

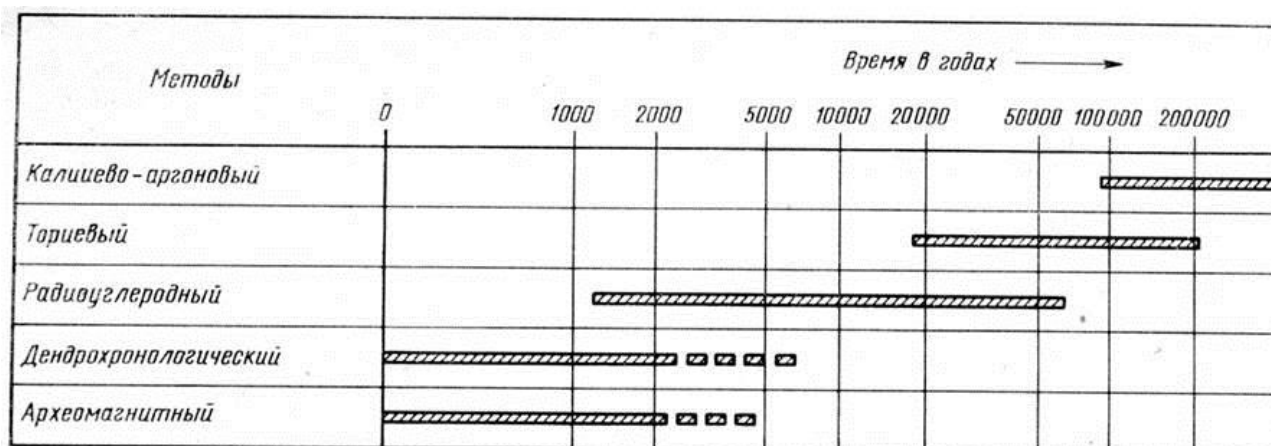
Для датування кераміки використовується археомагнітний і термолюмінісцентний метод.

Для датування деревини використовується дендрологічний метод по кількості кілець на стволі дерева.

ПАЛЕОГЕНТИЧНИЙ МЕТОД.

З 80-х років минулого сторіччя почав використовуватися палеогенетичний метод.

Про те, як фальшують історію палеогенетики на чолі з лауреатом нобелівської премії за 2022 рік Сванте Паабо було розглянуто вище.

Методи абсолютного датування які застосовуються на 2024 рік, з книги Я. В. Кузьміна “Геоархеология: естественнонаучные методы в археологических исследованиях “. Томск 2017.

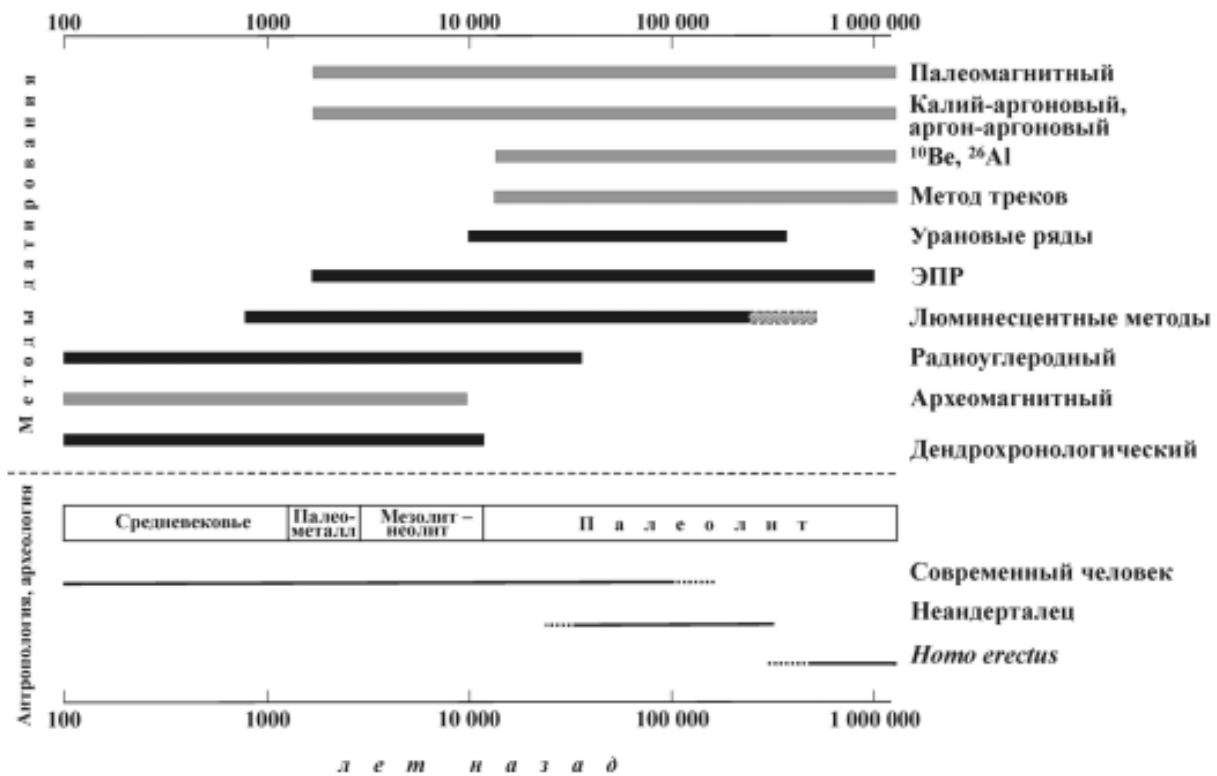

Рис. 3.1.2. Диапазоны действия различных способов датирования, применяемых в геоархеологии (черным цветом выделены наиболее распространенные методы), и соответствующие им эпохи материальной культуры и гоминиды

Магматичні гірські породи це ендегенні гірські породи, первинним джерелом яких є маґма.
Ефузивні гірські породи це магматичні гірські породи, що утворилися внаслідок ефузії (виливання й охолодження лав) і застигання вулканічної лави на земній поверхні. Залягають у вигляді лавових потоків і покривів.

Таблица 5.1
 Главные типы магматических пород (упрощенная схема)

Показатель	Интрузивные породы	Эфузивные породы	
		кайнотипные	палеотипные
Кислые	Гранит, гранодиорит	Обсидиан, фельзит, риолит (липарит), дацит	Фельзит-порфир, риолит-порфир, кварцевый порфир, дацитовый порфир
Средние	Диорит, сиенит	Обсидиан, андезит, трахит	Плагноклазовый порфирит, андезитовый порфирит, трахитовый порфирит
Основные	Габбро, диабаз	Обсидиан, базальт	Диабазовый порфирит, плагноклаз-пироксеновый порфирит
Ультраосновные	Перидотит, пироксенит, оливинит	—	—

Материалы и методы датирования в геоархеологии

(⊗ – подходящий для данного материала метод)

Материалы / Методы	Дендрохронология	Археомagnetизм	Радиоуглерод	Люминесценция	ЭПР	Урановые ряды	Метод треков	^{10}Be , ^{26}Al	Калий-аргон	Палеомagnetизм
Древесный уголь, древесина			⊗							
Кольца деревьев	⊗		⊗							
Растительные остатки			⊗							
Текстиль и другие плетеные изделия			⊗							
Изделия из кожи (обувь и др.)			⊗							
Бумага, пергамент, папирус			⊗							
Сажа и сажистые вещества (пигменты красок и др.)			⊗							
Костные остатки животных, птиц и рыб			⊗			⊗				
Кости и зубы человека			⊗			⊗				
Зубная эмаль животных и человека			⊗		⊗	⊗				
Мягкие ткани животных и человека			⊗							
Волосы животных и человека			⊗							
Пыльца, споры и фитолиты растений			⊗							
Яичная скорлупа			⊗							
Хитиновые покровы насекомых			⊗							
Раковины моллюсков			⊗		⊗	⊗				
Органический отощитель и липиды в керамике			⊗							
Керамика, кирпич		⊗		⊗						
Печи для обжига керамики		⊗		⊗						
Смола, воск			⊗							
Строительный раствор			⊗							
Чугунные изделия и шлаки			⊗							
Торф, сапропель			⊗							
Карбонатные вещества (включая спелеотемы)			⊗		⊗	⊗				
Гумус			⊗							
Корка пустынного загара			⊗							
Рыхлые осадки				⊗				⊗		⊗
Вулканические породы				⊗		⊗	⊗		⊗	⊗
Вулканические стекла и пеплы				⊗	⊗		⊗		⊗	⊗
Тектиты							⊗		⊗	
Скальные выходы (каменоломни)								⊗		